Den uforbederlige bibliotekar
Niels Jensen

Skanning / foto af tekst.

https://uforbederlig.dk

Udarbejdet af Niels Jensen

Pris 40 Pf.

Kristelig

Folkekalender

for

Nordslesvig.

1900.

Breklum.
Trykt hos „Sonntagsblatt für's Haus".

Kristelig
Folkekalender
for
Nordslesvig
for Aaret
1900.

Udgivet af
Chr. Jensen, D. of D.,
Præst i Breklum.

Trykt hos „Sonntagsblatt für's Haus" i Breklum.

1900

Hvi tøver du?

O kjære Sjæl, hvi tøver Du?
Vend om i Dag, og kom ihu,
At Tiden er uvis og kort,
Og at for Dig snart Dødens Port
Sig aabne kan, og Du afsted
Maa drage til en Evighed,
Hvorfra ei nogen vende kan
Tilbage her til Støvets Land.

Betænk, det hedder: Nu i Dag
Er Naadens Tid, og vid den Sag
Er for alvorlig til at Du
Ei skulde bruge Naadens Nu,
Og søge hen til Frelseren,
Han som er arme Syndres Ven.
Han altid rede er dertil
At frelse, naar vi frelses vil.

O kjære Sjæl, forsøm dog ei
At søge op den trange Vei,
Som fører bort fra Synd og Nød
Og hjem til Saligheden sød.
Bed Gud om Kraft til hellig Strid,
Saa Du maa leve al din Tid
Til Herrens Ære, Lov og Pris,
Til Du gaar ind i Paradis.

Nærværende Aar regnes efter Kristi Fødsel 1900:

Siden Verdens Skabelse	5658	Aar.
„ Syndfloden	4010	„
„ Bogtrykkerkunstens Opfindelse	460	„
„ Amerikas Opdagelse	408	„
„ Reformationen	383	„
„ den franske Revolutions Begyndelse . .	111	„

De fire Tamperdage:

Den 7. Marts.	Den 19. September.
Den 6. Juni.	Den 19. December.

Aarstiderne 1900:

Foraaret begynder den 21. Marts.
Sommeren begynder den 21. Juni,
Efteraaret begynder den 23. September.
Vinteren begynder den 22. December.

Paaskesøndagen falder i Aaret:

1901	paa	den	7. April,	1905	paa	den	23. April.
1902	„	„	30. Marts,	1906	„	„	15. April.
1903	„	„	12. April,	1907	„	„	31. Marts.
1904	„	„	3. April.	1908	„	„	19. April.

Formørkelser:

I Aaret 1900 vil der indtræffe 2 Sol- og 1 Maaneformørkelse, af hvilke den ene Solformørkelse vil være synlig hos os.

1) Total Solformørkelse — hos os kun partiel — den 28. Mai. Formørkelsen begynder Kl. 3^{55} om Aftenen og varer til Kl. 5^{51} om Aftenen.

2) Partiel Maaneformørkelse den 13. Juni; den vil være usynlig hos os, fordi Maanen er gaaet ned en halv Time før.

3) Usynlig ringformet Solformørkelse den 22. November, synlig i den sydlige Halvdel af Afrika, i det indiske Ocean, i Australien og paa Sunda-Øerne.

Bemærkninger:

Dagens Navne ere valgte efter den gamle evangeliske Kalender, dog ere de Navne, der alene have Interesse for den katholske Kirke, udeladte. Maanefaserne (Fuldmaane, 1. Kvarter o. s. v.) ere betegnede ved Siden af det paagjældende Dagsnavn. 🌑 betyder Nymaane, ☽ første Kvarter, 🌕 Fuldmaane, ☾ sidste Kvarter. Solens og Maanens Op- og Nedgang, saasom Indtrædelse af Flod og Ebbe i Cuxhavn, er

beregnet af det kongelig Observatorium ved Kiel. Kl. M. betyder Klokken, Minuter. M. og A. bag ved Angivelsen af Maanens Op- og Nedgang betyder Morgen og Aften. Lavv. betyder Lavvande, Højv. betyder Højvande, Stregerne mellem Tidsangivelserne ved Lavvande og Højvande betyde, at her er et Spring- fra Eftermiddags- til Morgenangivelserne; da somme Tider imellem Kl. 6 om Morgenen og Kl. 6 om Aftenen hverken er Lavvande eller Højvande, men før Kl. 6 om Morgenen og efter Kl. 6 om Aftenen, saa gives af disse to Angivelser den, der ligger nærmest Kl. 6.

Bemærkninger til Høj- og Lavvande-Tabellerne.

Floden indtræder:

I Helgoland 1¼ Timer før end i Cuxhaven.
„ Brunsbüttel 1 Time senere „ „ „
„ Glückstadt 2 Timer „ „ „ „
„ Hamburg 4¼ Timer „ „ „ „
„ Büsum ½ Time „ „ „ „
„ Meldorf ¾ Time „ „ „ „
„ Tönning ¾ Time „ „ „ „
„ Husum 1½ Timer „ „ „ „
„ Wyk 1 Time . . . „ „ „ „
„ List 1¼ Timer . . „ „ „ „
„ Hoyer 2¼ Timer . „ „ „ „

Naar man vil finde Flodtiden for Hoyer og Nord paa til Grænsen, tillægges til Flodtiden i Cuxhaven 2 Timer 11 Minuter.

Veirspaadom.
Denne Maaned begynder med Kulde, som vedvarer indtil 30.; 31. vindig og mildt.

Bommeer a Stov er mørk og røget i Frost, saa komme der snart Tø.

Januar.

			Solens Opg. Kl. M.	Solens Nedg. Kl. M.	Maanens Opg. Kl. M.	Maanens Nedg. Kl. M.	Cuxhavn. Lavv. Kl. M.	Cuxhavn. Høiv. Kl. M.
Kristi Omskærelse. Luk. 2, 21. N.=M. Kl. 3 A. Jan. 1.								
1	M	**Nytaar**	8 47	4 5	8 28 M	4 15 A	7 26	12 55
2	T	Abel	8 46	4 6	9 5	5 40	8 16	1 42
3	O	Enok	8 46	4 7	9 34	7 9	9 3	2 28
4	T	Methusalem	8 46	4 8	9 57	8 37	9 49	3 15
5	F	Simon	8 45	4 10	10 16	10 4	10 35	4 2
6	L	**Hell. 3 Kong.**	8 45	4 11	10 35	11 30	11 19	4 48
Da Jesus var 12 Aar gammel. Luk. 2,41—52. F. Kv. Kl. 7 M. Jan. 8.								
7	S	**1.S.e.H.3K.**	8 44	4 13	10 52	Mrs.	12 0	5 34
8	M	Ehrhard	8 44	4 14	11 11	12 53	12 41	5 56
9	T	Beatus	8 43	4 16	11 34	2 15	1 29	6 46
10	O	Paulus	8 42	4 17	12 2 A	3 34	2 31	7 44
11	T	Hyginus	8 42	4 19	12 38	4 48	3 49	8 56
12	F	Reinhold	8 41	4 20	1 23	5 54	5 7	10 12
13	L	Hilarius	8 40	4 22	2 18	6 48	5 43	11 23
Bryllupet i Kana. Joh. 2, 1—11. F.=M. Kl. 8 A. Jan. 15.								
14	S	**2.S.e.H.3K.**	8 39	4 24	3 23	7 31	6 47	12 20
15	M	Maurus	8 38	4 25	4 32	8 3	7 41	1 10
16	T	Marcellus	8 37	4 27	5 42	8 28	8 25	1 51
17	O	Antonius	8 36	4 29	6 52	8 48	9 1	2 26
18	T	Priska	8 35	4 31	8 1	9 4	9 34	2 59
19	F	Sara	8 34	4 33	9 10	9 19	10 7	3 33
20	L	Fabian Sebastian	8 32	4 34	10 19	9 34	10 38	4 4
Høvedsm. fra Kapern. Matth. 8, 1—13. S. Kv. Kl. 1 M. Jan. 24.								
21	S	**3. S. e. H. 3 K.**	8 31	4 36	11 28	9 47	11 7	4 36
22	M	Vincentius	8 30	4 38	Mrs.	10 2	11 38	5 10
23	T	Emerentus	8 28	4 40	12 39	10 20	12 9	5 45
24	O	Timotheus	8 27	4 42	1 51	10 42	12 42	6 3
25	T	Pauli Omv.	8 26	4 44	3 3	11 10	1 26	6 45
26	F	Polykarpus	8 24	4 46	4 14	11 48	2 32	7 42
27	L	**Keiser. Fødsd.**	8 22	4 48	5 20	12 39 A	3 57	8 59
Jesus paa Søen. Matth. 8, 23—27. N.=M. Kl. 2 M. Jan. 31.								
28	S	**4. S. e. H. 3 K.**	8 21	4 50	6 14	1 46	5 21	10 22
29	M	Valerius	8 19	4 52	6 58	3 6	5 59	11 37
30	T	Adelgunder	8 18	4 54	7 32	4 34	7 3	12 35
31	O	Virgilius	8 16	4 56	7 58	6 5	7 59	1 27

Smaavers.

Han, som har hjulpet hidindtil, Han hjelper nok herefter, Han altid kun det bedste vil, Og Han har Almagts Krefter, Og Han saa grundig alting veed, At selv til Bunds i Kjerlighed Seer klart hans Forsyns Øie.

Januar 1900.

1. Joh. 17, 19. Jeg helliger mig selv for dem, paa det, at de skulle ogsaa være helligede i Sandheden.
2. Præd. 10. 17. Lykkelig er du Land, hvis Konge er født af de Ypperste.
3. Ps. 150, 6. Alt det, som har Aande, love Herren, Halleluja.
4. Ps. 135, 3. Lover Herren, thi Herren er god; lovsynger hans Navn, thi det er lifligt.
5. 2 Ped. 1, 17. Han fik Hæder og Ære af Gud Fader.
6. Ps. 37, 7. Tie for Herren og forvent Ham.
7. Ps. 104, 31. Herren glæde sig over sine Gjerninger.
8. 1. Joh. 5, 4. Vor Tro er den Sejer, som har overvundet Verden.
9. Joh. 10, 16. Der skal blive en Hjord, en Hyrde.
10. Rom. 2, 10. Ære og Hæder og Fred skal vorde den, som gjør det Gode.
11. Kol. 3, 15. Guds Fred sejre i eders Hjærter.
12. Ps. 34, 9. Smager og ser, at Herren er god i Fristelse.
13. Ps. 143, 10. Lær mig at gjøre din Villie.
14. Fil. 4, 4. Glæder eder i Herren altid.
15. Es. 43, 24. Du gjorde mig Besvær med dine Synder, du gjorde mig Møje med dine Misgjerninger.
16. Ps. 50, 14. Ofre Gud Taksigelse og betal den Højeste dine Løfter.
17. 1. Thess. 4, 7. Gud kaldte os ikke til Urenhed, men til Helliggjørelse.
18. Es 54, 10. Min Miskundhed skal ikke vige fra Dig.
19. Ps. 97, 10. I, som elske Herren, hader det Onde.
20. Luk. 11. 28. Salige ere de, som høre Guds Ord og bevare det.
21. Jer. 33, 6. Jeg vil oplade dem en Rigdom af Fred og Sandhed.
22. Jer. 7. 23. Hører min Røst, saa vil jeg være eders Gud.
23. Efes. 5, 2. Omgaas i Kjærlighed, ligesom Kristus har elsket os.
24. Joh. 10, 14. Jeg er den gode Hyrde, og jeg kjender Mine og kjendes af Mine.
25. 1. Sam. 3, 18. Han er Herren, Han gjør, hvad der er godt for hans Øjne.
26. Matth. 16, 23. Du sandser ikke, hvad Guds er, men hvad Menneskenes er.
27. Joh. 15, 14. I ere mine Venner, dersom I gjøre, hvad jeg befaler Eder.
28. Joh. 6, 68. Du har det evige Livs Ord.
29 Hos. 11, 7. Mit Folk hælder til Frafald fra mig.
30. Luk. 14, 22. Der er endnu Rum.
31. Ps. 4, 4. Vider dog, at Herren har udkaaret sin Hellige.

Notitser.

Veirspaadom.
1. og 2. uklart og mildt Veir; 2.—5. Snee, derpaa stor Kulde indtil Maanedens Slutning.

De frys saa, te shu kan it hold den ottende aa æ Jord.

Februar.

			Solens Opg. Kl. M.	Solens Nedg. Kl. M.	Maanens Opg. Kl. M.	Maanens Nedg. Kl. M.	Cuxhavn. Lavv. Kl. M.	Cuxhavn. Højv. Kl. M.
1	T	Brigitta	8 14	4 58	8 20 M	7 36 A	8 50	2 15
2	F	Kyndelmisse	8 12	5 0	8 39	9 5	9 37	3 2
3	L	Blasius	8 10	5 2	8 59	10 33	10 21	3 47
Ukrudt imellem Hveden. Matth. 13, 24—30. F. Kv. Kl. 5 A. Febr. 6.								
4	S	5. S. e. H. 3 K.	8 9	5 4	9 18	11 58	11 4	4 31
5	M	Agatha	8 7	5 6	9 40	Mrs.	11 43	5 13
6	T	Dorothea	8 5	5 8	10 7	1 21	12 19	5 54
7	O	Richard	8 3	5 10	10 40	2 37	12 57	6 15
8	T	Salomon	8 1	5 13	11 21	3 46	1 52	7 5
9	F	Apollina	7 59	5 15	12 13 A	4 45	3 11	8 17
10	L	Renata	7 57	5 17	1 15	5 30	4 37	9 39
Arbeid. i Vingaarden. Matth. 20, 1—16. F.-M. Kl. 3 A. Febr. 14.								
11	S	**Septuagesima**	7 55	5 19	2 21	6 5	5 55	10 58
12	M	Eulalia	7 53	5 21	3 31	6 33	6 26	12 1
13	T	Kastor	7 51	5 23	4 41	6 54	7 20	12 51
14	O	Valentinus	7 49	5 25	5 50	7 12	8 6	1 34
15	T	Faustinus	7 46	5 27	6 59	7 27	8 44	2 10
16	F	Juliane	7 44	5 29	8 7	7 42	9 17	2 41
17	L	Alexander	7 42	5 31	9 16	7 57	9 45	3 10
De fire Slags Sædejord. Luk. 8, 4—15. S. Kv. Kl. 6 A. Febr. 22.								
18	S	**Sexagesima**	7 40	5 33	10 25	8 11	10 13	3 39
19	M	Susanna	7 38	5 35	11 36	8 27	10 41	4 7
20	T	Eucharius	7 35	5 37	Mrs.	8 47	11 9	4 37
21	O	Jesaias	7 33	5 39	12 47	9 12	11 37	5 9
22	T	Petridag	7 31	5 41	1 57	9 45	12 10	5 46
23	F	Serenus	7 29	5 44	3 2	10 28	12 49	6 7
24	L	Viktorinus	7 26	5 46	4 1	11 27	1 51	7 1
Jesu Lidelse. Luk. 18, 31—43.								
25	S	**Fastelavn**	7 24	5 48	4 48	12 37 A	3 22	8 22
26	M	Nestorius	7 22	5 50	5 26	1 59	4 54	9 53
27	T	Leander	7 19	5 52	5 55	3 27	6 12	11 16
28	O	Askeonsdag	7 17	5 54	6 20	4 59	6 44	12 17

Smaavers.

Jeg laa udi Guds Vredes Harme Og flyer nu hans Naades Baar; Han har med sig forligt mig Arme Og renset mig i Lammets Saar. Hvi kommer det saa? Min Sjæl det veed, Det er kun Guds Barmhjertighed.

Februar 1900.

1. 2. Kor. 11, 30. Dersom jeg skal rose mig, saa vil jeg rose mig af min Skrøbelighed.
2. Ps. 100, 2. Tjener Herren med Glæde.
3. Aab. 22, 20. Jeg kommer snart. Amen. Ja, kom, Herre Jesus.
4. Ps. 39, 5. Herre! lad mig kjende mit Endeligt og mine Dages Maal.
5. Kol. 2. 18. Lader Ingen tage Klenodiet fra Eder.
6. Matth. 24, 13. Hvo som bliver bestandig indtil Enden, han skal blive salig.
7. Ps. 130, 4. Hos Dig er Forladelse, paa det Du maa frygtes.
8. Es. 30, 18. Herren er Dommens Gud; salige ere Alle, som bie efter Ham.
9. Joh. 8, 46. Hvo af Eder kan overbevise mig om nogen Synd.
10. Matth. 13, 44. Himmeriges Rige lignes ved et Liggendesæ, skjult i en Ager.
11. Hebr. 9, 27. Det er Menneskene beskikket en Gang at dø, men derefter Dommen.
12. Matth. 7, 1. Dømmer ikke, at I ikke skulle dømmes.
13. Hebr. 12, 2. Vi se hen til Troens Begynder og Fuldkommer, Jesus.
14. Ps. 90, 11. Hvo kjender Din Vredes Magt og Din Harme saaledes, som Frygten for Dig udkræver?
15. Joh. 9, 4. Mig bør at gjøre hans Gjerninger, — saalænge det er Dag.
16. Matth. 20, 6. Hvi staa I her den ganske Dag ledige?
17. 1. Kor. 13, 7. Kjærligheden tror Alt, haaber Alt, taaler Alt.
18. Joh. 13, 8. Dersom jeg ikke toer dig, har du ingen Del med mig.
19. Ordsp. 28, 13. Den som bekjender sine Overtrædelser og afstaar fra dem, skal faa Barmhjærtighed
20. Joh. 17, 17. Hellige dem i Din Sandhed; Dit Ord er Sandhed.
21. Matth. 6, 33. Søger først Guds Rige og hans Retfærdighed.
22. Ps. 20, 6. Vi ville synge om Din Frelse.
23. J. 1. 15, 23. Hvo mig hader, hader og min Fader.
24. Joh. 19, 5. Se, hvilket Menneske!
25. 5 Mos. 33, 3. Visseligen, Han elsker Folkene.
26. Luk. 22, 37. Han er regnet iblandt Overtrædere.
27. Joh. 16, 11. Denne Verdens Fyrste er dømt.
28. Es. 53, 6. Vi fore alle vild som Faar.

Notitser.

Veirspaadom.
1.—6. koldt; 7.—9. fugtig; 13.—15. Regn; 18—20. Isslag; 22. varm Regn; derpaa klart og varmt Veir.

Af Marts Grøde kommer it i æ Laa.

Marts.

			Solens Opg. Kl. M.	Solens Nedg. Kl. M.	Maanens Opg. Kl. M.	Maanens Nedg. Kl. M.	Cuxhavn Lavv. Kl. M.	Cuxhavn Høj. Kl. M.
		N.=M. Kl. 12 Middag Marts 1.						
1	O	Albinus	7 14	5 56	6 41 M	6 30 A	7 40	1 9
2	F	Simplicius	7 12	5 58	7 1	8 0	8 30	1 56
3	L	Kunigunda	7 10	6 0	7 21	9 29	9 16	2 41
		Jesus fristes af Djævelen. Matth. 4, 1—11. F.Kv. Kl. 7 M. Marts 8.						
4	S	**1. S. i F.**	7 7	6 2	7 43	10 56	9 59	3 25
5	M	Frederik	7 5	6 4	8 9	Mrs.	10 41	4 7
6	T	Gottfred	7 2	6 6	8 41	12 19	11 20	4 49
7	O	Tamperdag	7 0	6 8	9 21	1 34	11 56	5 29
8	T	Cyprianus	6 58	6 10	10 10	2 37	12 34	5 50
9	F	Nathan	6 55	6 11	11 9	3 27	1 24	6 38
10	L	Michæus	6 53	6 13	12 15 A	4 6	2 40	7 46
		Den kananæiske Kvinde. Matth. 15, 21—28. F.=M. Kl. 9 M. Marts 16.						
11	S	**2. S. i F.**	6 50	6 15	1 23	4 36	4 8	9 9
12	M	Gregorius	6 48	6 17	2 31	4 59	5 28	10 33
13	T	Ernst	6 45	6 19	3 40	5 19	5 59	11 37
14	O	Zacharias	6 43	6 21	4 49	5 35	6 52	12 25
15	T	Longinus	6 40	6 23	5 58	5 50	7 37	1 6
16	F	Gabriel	6 38	6 25	7 6	6 4	8 15	1 42
17	L	Gertrud	6 35	6 27	8 15	6 19	8 48	2 13
		Jesus drev en Djævel ud. Luk. 11, 14—28. S.Kv. Kl. 7 M. Marts 24.						
18	S	**3. S. i F.**	6 33	6 29	9 26	6 36	9 16	2 41
19	M	Josephus	6 30	6 31	10 35	6 55	9 44	3 9
20	T	Matrona	6 28	6 33	11 45	7 18	10 12	3 38
21	O	Benediktus	6 25	6 35	Mrs.	7 49	10 41	4 8
22	T	Keis. Wilh. I.	6 23	6 37	12 51	8 27	11 13	4 43
23	F	Theoderich	6 20	6 38	1 51	9 18	11 50	5 25
24	L	Kasimir	6 18	6 40	2 42	10 22	12 30	6 11
		Jesus bespiser 5000 Mand. Joh. 6, 1—15. N.=M. Kl. 10 A. Marts 30.						
25	S	**Midfaste**	6 15	6 42	3 21	11 37	1 34	6 41
26	M	Emanuel	6 13	6 44	3 53	12 59 A	3 2	8 3
27	T	Rupertus	6 10	6 46	4 19	2 25	4 33	9 34
28	O	Gideon	6 8	6 48	4 42	3 54	5 49	10 54
29	T	Eustachius	6 5	6 50	5 2	5 23	6 20	11 55
30	F	Guido	6 3	6 52	5 23	6 53	7 16	12 46
31	L	Detlaus	6 0	6 54	5 43	8 22	8 6	1 33

Smaavers.
O Jesu Krist, bønhøre mig,
Optag og skjul mig i Dig,
Indslut mig vel i Dine Saar,
At jeg for Fienden sikker staar.

Marts 1900.

1. Ef. 45, 24. Alle de, som vredes paa Ham, skulle beskjæmmes.
2. Ps. 47, 6. Gud foer op med Frydeklang, Herren med Basunes Lyd.
3. Ef. 45, 15. Sandelig, Du er en Gud, som skjuler sig; Israels Gud er en Frelser.
4. Joh. 15, 4. Bliver i mig, da bliver jeg i Eder.
5. 1 Kong. 18, 21. Hvor længe ville I halte til begge Sider.
6. Begr. Bog 3, 25. Herren er god imod dem, som bie efter Ham.
7. Ps. 130, 8. Han skal forløse Israel af alle dets Misgjerninger.
8. 2. Sam. 22, 33. Gud er min Styrke og Kraft.
9. Matth. 22, 21. Giver Kejseren det, som Kejserens er, og Gud det, som Guds er.
10. Luk. 12, 15. Ingens Liv bestaar i at have overflødigt Gods.
11. Ef. 48, 18. Gid du vilde agte paa mine Bud.
12. Sal. Ordspr. 15, 29. Herren er langt borte fra de Ugudelige, men hører de Retfærdiges Bøn.
13. Ps. 51, 7. Se, jeg er født i Synd, og min Moder har undfanget mig i Synd.
14. Luk. 18, 13. Gud vær mig Synder naadig!
15. Rom. 3, 24. De blive retfærdiggjorte uforskyldt af hans Naade.
16. 1 Kor. 7, 23. I ere dyrekjøbte, vorder ikke Menneskers Trælle!
17. 1 Ped. 1, 13. Sætter Eders Haab aldeles til Naaden.
18. Begr. B. 3, 39. Hvorfor klager et Menneske, som lever?
19. Matth. 3, 8. Bærer da Omvendelsens værdige Frugter.
20. Jak. 2, 17. Dersom Troen ikke har Gjerninger er den død i sig selv.
21. Ef. 41, 10. Frygt ikke, thi jeg er med dig; se ikke ængstelig om, thi jeg er din Gud.
22. Hebr. 12, 12. Derfor retter de slappe Hænder og de afmægtige Knæ.
23. Joh. 6, 37. Den, som kommer til mig, skal jeg ingenlunde kaste hen ud.
24. 1. Ped. 1, 13. Sætter eders Haab aldeles til Naaden.
25. Jak 1, 21. Aflægger al Skidenhed og al Levning af Ondskab.
26. Joh. 16, 7. Det er Eder gavnligt, at jeg gaar bort.
27. Jak. 1. 22. Vorder Ordets Gjørere og ikke alene dets Hørere.
28. Joh. 16, 30. Desaarsag tro vi, at Du udgik fra Gud.
29. 1. Ped. 5, 14. Fred være med Eder alle, som ere i Kristus Jesus.
30. 1. Ped. 4. 7. Værer ædru og aarvaagne til Bønnen.
31. Joh. 15, 5. Uden mig kunne I slet Intet gjøre.

Notitser.

Veirspaadom.
Indtil 14. koldt og tørt; 16. og 17. koldt; fra 25. til Maanedens Slutning varmt; den 28. Lyn, Torden og Regn.

April gjør hvad den vil, men Mai gjør æ Ro glat.

April.			Solens Opg. Kl. M.	Solens Nedg. Kl. M.	Maanens Opg. Kl. M.	Maanens Nedg. Kl. M.	Cuxhavn Lavv. Kl. M.	Cuxhavn Høiv. Kl. M.
Jesus stenes af Jøderne. Joh. 8, 46—59. F. Kv. Kl. 10 A. April 6.								
1	S	**5. S. i F.**	5 58	6 56	6 8 M	9 50 A	8 51	2 16
2	M	Theodosia	5 55	6 58	6 38	11 11	9 33	2 58
3	T	Ferdinand	5 53	7 0	7 16	Mrg.	10 15	3 41
4	O	Ambrosius	5 50	7 1	8 3	12 21	10 56	4 24
5	T	Maximus	5 48	7 3	8 59	1 18	11 33	5 5
6	F	Cølestinus	5 45	7 5	10 4	2 2	12 11	5 49
7	L	Aron	5 43	7 7	11 12	2 36	12 59	6 14
Jesu Indtog i Jerus. Matth. 21, 1—9.								
8	S	**Palmesøndag**	5 40	7 9	12 21 A	3 3	2 9	7 18
9	M	Bogislaus	5 38	7 11	1 30	3 23	3 30	8 35
10	T	Daniel	5 35	7 13	2 38	3 40	4 46	9 53
11	O	Ezechiel	5 33	7 15	3 47	3 56	5 48	10 59
12	T	**Skjærtorsdag**	5 30	7 17	4 55	4 12	6 13	11 49
13	F	**Langfredag**	5 28	7 18	6 4	4 26	6 58	12 30
14	L	Demetrius	5 26	7 20	7 14	4 42	7 40	1 8
Kristi Opstandelse. Mark. 16, 1—8. F.-M. Kl. 2 M. April 15.								
15	S	**Paaskedag.**	5 23	7 22	8 25	5 0	8 14	1 39
16	M	**2. Paaskedag**	5 21	7 24	9 35	5 24	8 45	2 10
17	T	Rudolphus	5 19	7 26	10 43	5 52	9 15	2 40
18	O	Valerianus	5 16	7 28	11 45	6 29	9 47	3 13
19	T	Timon	5 14	7 30	Mrg.	7 16	10 23	3 50
20	F	Sulpicius	5 11	7 32	12 38	8 15	10 58	4 28
21	L	Adolarius	5 9	7 34	1 20	9 26	11 38	5 12
Jesus kom ind ad lukte Døre. Joh. 20, 19—31. S. Kv. Kl. 4 A. April 22.								
22	S	**1. S. e. P.**	5 7	7 36	1 54	10 43	12 21	6 1
23	M	Georgius	5 5	7 37	2 21	12 5 A	1 21	6 30
24	T	Albertus	5 2	7 39	2 44	1 29	2 43	7 47
25	O	Markus	5 0	7 41	3 4	2 55	4 11	9 14
26	T	Ezechius	4 58	7 43	3 24	4 22	5 23	10 30
27	F	Anastasius	4 56	7 45	3 44	5 49	5 53	11 30
28	L	Vitalis	4 53	7 47	4 7	7 16	6 50	12 21
Jesus den gode Hyrde. Joh. 10, 12—19. N.-M. Kl. 6 M. April 29.								
29	S	**2. S. e. P.**	4 51	7 49	4 34	8 40	7 42	1 9
30	M	Erastus	4 49	7 51	5 8	9 58	8 27	2 13

Smaavers.
Paaskemorgen slukker Sorgen, Slukker Sorgen til evig Tid, Den os har givet Lyset og Livet, Lyset og Livet i Dagning blid.

April 1900.

1. Joh. 16, 22. Ingen skal tage eders Glæde fra Eder.
2. Ps. 31, 19. Lad de falske Læber blive stumme.
3. Matth. 26, 41. Vaager og beder, at I ikke falde i Fristelse.
4. Ps. 127, 2. Sligt giver han sin Ven i Søvne.
5. Hebr. 9, 12. Han har funden en evig Forløsning.
6. Begr. 3, 26. Det er godt, at man haaber og er stille i Herrens Frelse.
7. Mark. 5, 36. Frygt ikke, tro kun.
8. 2. Ped. 3, 15. Agter vor Herres Langmodighed for en Frelse.
9. 1. Ped. 2, 11. Holder Eder fra kjødelige Lyster, som stride imod Sjælen.
10. 1. Thessal. 5, 17. Beder uden Afladelse.
11. Ps. 145, 18. Herren er nær hos Alle, som kalde paa ham.
12. Fil. 2, 6. Han holdt det ikke for et Rov at være Gud lig.
13. Jerem. 32, 19. Dine Øjne ere opladte over alle Menneskens Børns Veje.
14. Joh. 10, 15. Jeg sætter mit Liv til for Faarene.
15. 1. Kor. 13, 13. Kjærligheden er størst blandt disse.
16. Gal. 4, 21. Siger mig, I, som ville være under Loven, høre I ikke Loven?
17. Rom. 1, 16. Jeg skammer mig ikke ved Kristi Evangelium.
18. Ps. 32, 1. Salig er den, hvis Overtrædelse er forladt, hvis Synd er skjult.
19. 1 Ped. 2, 9. I ere en udvalgt Slægt, et kongeligt Præstedom.
20. Hebr. 12, 3. Betragter den, som har taalmodig lidt en saadan Modsigelse af Syndere imod sig.
21. Hebr. 12, 7. Hvo er den Søn, som Faderen ikke revser.
22. Ps. 119, 5. Gid mine Veje maatte stadfæstes, at jeg kan holde Dine Skikke.
23. Joh. 8, 32. I skulle forstaa Sandheden og Sandheden skal frigjøre Eder.
24. Joh. 4, 24. Gud er en Aand, og de, som Ham tilbede, bør tilbede i Aand og Sandhed.
25. Matth. 16, 15. Men I, hvem sige I mig at være?
26. 1. Ped. 2, 25. I vare som vildfarende Faar.
27. 1. Ped. 1, 17. Omgaas med Frygt i eders Udlændigheds Tid.
28. Jer. 31, 3. Jeg har elsket dig med en evig Kjærlighed.
29. Rom. 14, 8. Dersom vi leve, leve vi Herren, og dersom vi dø, dø vi Herren.
30. Joh. 14, 6. Ingen kommer til Faderen uden ved mig.

Notitser.

Veirspaadom. Fra 1.—6. smukt og varmt, derpaa 3 Dage vindig; derefter tørt indtil 18. 28. og 29. Regn.

Vinner a Dav var long, vær a Traai (Traaden) tort.

Maj.

			Solens Opg. Kl. M.	Solens Nedg. Kl. M.	Maanens Opg. Kl. M.	Maanens Nedg. Kl. M.	Cuxhavn. Lavv. Kl. M.	Cuxhavn. Højv. Kl. M.
1	T	Phil. o. Jac.	4 47	7 52	5 51 M	11 3 A	9 11	2 36
2	O	Sigismund	4 45	7 54	6 45	11 55	9 54	3 20
3	T	† Opfindelse	4 43	7 56	7 48	Mrs.	10 36	4 3
4	F	Florian	4 41	7 58	8 56	12 34	11 14	4 44
5	L	Gotthard	4 39	8 0	10 7	1 3	11 50	5 26
Om en liden Stund. Joh. 16, 16—23. F. Kv. Kl. 3 A. Mai 6.								
6	S	3. S. e. P.	4 37	8 2	11 17	1 27	12 30	6 12
7	M	Domicilla	4 35	8 4	12 26 A	1 46	1 26	6 39
8	T	Stanislaus	4 33	8 5	1 35	2 2	2 39	7 49
9	O	Hermes	4 31	8 7	2 42	2 17	3 50	9 1
10	T	Gordian	4 29	8 9	3 51	2 33	4 55	10 6
11	F	Pankratius	4 27	8 11	5 0	2 48	5 51	11 4
12	L	Liberatus	4 25	8 13	6 11	3 6	6 15	11 50
Christi Bortgang. Joh. 16, 5—15. F.=M. Kl. 5 A. Mai 14.								
13	S	4. S. e. P.	4 23	8 14	7 23	3 27	6 58	12 29
14	M	Christianus	4 21	8 16	8 32	3 53	7 40	1 7
15	T	Sophia	4 20	8 18	9 38	4 27	8 17	1 43
16	O	Peregrinus	4 18	8 19	10 34	5 12	8 54	2 19
17	T	Jadokus	4 16	8 21	11 20	6 9	9 30	2 55
18	F	Erikus	4 15	8 23	11 56	7 17	10 11	3 37
19	L	Potentia	4 13	8 24	Mrs.	8 32	10 51	4 19
Beder i Jesu Navn. Joh. 16, 23—30. S.Kv. Kl. 10 A. Mai 21.								
20	S	5. S. e. P.	4 12	8 26	12 25	9 54	11 32	5 4
21	M	Prudentia	4 10	8 28	12 49	11 5	12 17	5 55
22	T	Helena	4 9	8 29	1 9	12 39 A	1 13	6 25
23	O	Desiderius	4 7	8 31	1 28	2 2	2 22	7 32
24	T	**Kr. Himmelf.**	4 6	8 32	1 48	3 25	3 41	8 48
25	F	Urbanus	4 5	8 34	2 9	4 52	4 56	10 2
26	L	Eduard	4 3	8 35	2 33	6 16	5 59	11 8
Naar Trøster kommer. Joh. 15, 26—16, 4. N.=M. Kl. 4 A. Mai 28.								
27	S	6. S. e. P.	4 2	8 37	3 3	7 34	6 27	12 0
28	M	Wilhelm	4 1	8 38	3 41	8 46	7 20	12 49
29	T	Manillus	3 59	8 40	4 30	9 44	8 8	1 35
30	O	Wigand	3 58	8 41	5 29	10 29	8 55	2 20
31	T	Petronella	3 57	8 42	6 36	11 3	9 38	3 4

Smaavers.

Kristus os Aanden sende, At vi hans Ord kan kjende Og trøste os i al vor Nød, Besynderlig udi vor Død. Kyrieleis!

Mai 1900.

1. Matth. 28, 20. See, jeg er med Eder alle Dage indtil Verdens Ende.
2. Ps. 124, 8. Vor Hjælp er i Herrens Navn.
3. Rom. 8, 14. Saa Mange, som drives af Guds Aand, disse ere Guds Børn.
4. Hebr. 13, 8. Jesus Kristus er i Gaar og i Dag den samme, ja til evig Tid.
5. Rom. 11, 33. Hvor uransagelige ere hans Domme, og hans Veie usporlige!
6. Ps. 68, 20. Lægger Gud os en Byrde paa, saa er han dog vor Frelse.
7. Ps. 104, 24. Hvor mange ere dine Gjerninger, Herre!
8. Ps. 119, 50. Dette er min Trøst i min Elendighed.
9. 1. Thess. 4, 11. Søger Ære i at leve stille.
10. Rom. 8, 16. Denne Aand vidner med vor Aand, at vi ere Guds Børn.
11. 1. Tim. 2, 4. Gud vil, at alle Mennesker skulle blive salige.
12. 1. Sam. 15, 22. Adlyde er bedre end Offer.
13. Ps. 119, 47. Jeg vil søge min Lyst i Dine Bud, hvilke jeg elsker.
14. Ps. 5, 4. Herre! om Morgenen høre Du min Røst.
15. Ps. 143, 10. Lær mig at gjøre Din Villie; thi Du er min Gud.
16. Jak. 4, 4. Vide I ikke, at Verdens Venskab er Guds Fjendskab?
17. Eph. 4, 3. Beflitter Eder paa at bevare Aandens Eenhed i Fredens Baand.
18. Ps. 20, 6. Vi ville synge om Din Frelse.
19. Joh. 15, 26. Den Sandheds Aand skal vidne om mig.
20. Ps. 73, 28. Det er mig godt, at Gud er mig nær.
21. 1. Kor. 16, 13. Vaager, staar faste i Troen, værer mandige, værer stærke.
22. Joh. 16, 11. Denne Verdens Fyrste er dømt.
23. Ps. 90, 11. Hvo kjender Din Vredes Magt.
24. 1. 16, 14. Alt skee hos Eder i Kjærlighed.
25. Eph. 2, 8. Thi af Naade ere I frelste formedelst Troen.
26. Phil. 2, 12. Arbeider paa Eders egen Saliggjørelse med Frygt og Bæven.
27. Mark. 16, 15. Gaar bort i al Verden, og prædiker Evangelium for al Skabningen.
28. 1. Sam. 3, 9. Tal, Herre, thi Din Tjener hører.
29. Begr. 3, 39. Hvorfor klager et Menneske, som lever?
30. Joh. 9, 4. Mig bør at gjøre hans Gjerninger, — saalænge det er Dag.
31. Joh. 13, 8. Dersom jeg ikke toer dig, har du ingen Deel med mig.

Notitser.

Veirspaadom.
Fra 1.—8. smukt; 9. og 10. vedholdende Regn, derpaa taaget indtil 13., hvorpaa der indtræder godt Veir, som vedbliver til Maanedens Slutning.

Tre Dav før og tre Dav etter Metardus Dav er et den ret Tabbersæd.

Juni.

			Solens Opg. Kl. M.	Solens Nedg. U. M.	Maanens Opg. Kl. M.	Maanens Nedg. Kl. M.	Cuxhavn. Lavv. Kl. M.	Cuxhavn. Højv. Kl. M.
1	F	Nikodemus	3 56	8 44	7 47 M	11 29 A	10 18	3 44
2	L	Gottschalk	3 55	8 45	8 59	11 51	10 55	4 23
Den Hellig-Aand. Joh. 14, 23—31. F. Kv. Kl. 8 M. Juni 5								
3	S	**Pinsedag**	3 54	8 46	10 10	Mrg.	11 30	5 2
4	M	**2. Pinsedag**	3 54	8 47	11 20	12 8	12 6	5 43
5	T	Bonifacius	3 53	8 48	12 28 A	12 23	12 47	6 5
6	O	Tamperdag	3 52	8 49	1 35	12 38	1 40	6 57
7	T	Lucretia	3 51	8 50	2 44	12 54	2 42	7 57
8	F	Medardus	3 51	8 51	3 54	1 10	3 49	9 1
9	L	Barnimus	3 50	8 52	5 5	1 30	4 53	10 5
Jesus og Nikodemus. Joh. 3, 1—15. F.-M. Kl. 5 M. Mai 31.								
10	S	**Trinitatis**	3 50	8 53	6 16	1 54	5 51	11 2
11	M	Barnabas	3 49	8 54	7 25	2 25	6 17	11 52
12	T	Basilidis	3 49	8 55	8 25	3 5	7 9	12 39
13	O	Tobias	3 48	8 55	9 16	3 58	7 56	1 23
14	T	Elisæus	3 48	8 56	9 57	5 3	8 38	2 3
15	F	Vitus	3 48	8 57	10 29	6 19	9 18	2 43
16	L	Justina	3 48	8 57	10 55	7 40	10 0	3 26
Den rige Mand. Luk. 16, 19—31. S. Kv. Kl. 2 M. Juni 20.								
17	S	**1. e. Trin.**	3 48	8 58	11 17	9 3	10 43	4 10
18	M	Homerus	3 48	8 58	11 36	10 26	11 25	4 56
19	T	Gervasius	3 48	8 58	11 55	11 49	12 9	5 45
20	O	Sylverius	3 48	8 59	Mrg.	1 13 A	12 55	6 10
21	T	Rahel	3 48	8 59	12 15	2 36	1 51	7 5
22	F	Achatius	3 48	8 59	12 37	3 59	3 4	8 14
23	L	Basilius	3 48	8 59	1 3	5 18	4 21	9 28
Den store Nadvere. Luk. 14, 16—24. N.-M. Kl. 2 M. Juni 27.								
24	S	**2. e. Trin.**	3 49	8 59	1 38	6 31	5 33	10 39
25	M	Augsb. Konf.	3 49	8 59	2 21	7 33	6 6	11 42
26	T	Jeremias	3 49	8 59	3 15	8 22	7 6	12 37
27	O	7 Sovere	3 50	8 59	4 19	9 1	8 0	1 27
28	T	Josua	3 50	8 59	5 29	9 31	8 44	2 9
29	F	Peter Paul	3 51	8 59	6 40	9 55	9 23	2 48
30	L	Lucina	3 52	8 59	7 52	10 14	9 58	3 24

Smaavers.

Deilig er Jorden, Prægtig er Guds Himmel, Skjøn er Sjælenes Pilegrimsgang!
Gjennem de fagre Riger paa Jorden, gaa vi til Paradis med Sang.

Juni 1900.

1. Micha 6, 8. Han har kundgjort dig, o Menneske, hvad godt er, og hvad Herren kræver af dig.
2. Ordspr, 14, 34. Retfærdighed ophøier et Folk; men Synden er Folkenes Skjændsel.
3. Phil. 2, 12. Arbeider paa eders egen Saliggjørelse med Frygt og Bæven.
4. 1. Joh. 2, 17. Verden forgaar og dens Lyst.
5. Rom. 8, 31. Er Gud for os, hvo kan da være imod os?
6. Eph. 5, 9. Lysets Frugt viser sig i al Godhed og Retfærdighed og Sandhed.
7. Luk. 14, 17. Kommer, thi nu ere alle Ting beredte.
8. Matth. 10, 22. Kommer hid til mig alle, som arbeide og ere besværede.
9. 1 Joh. 5, 4. Vor Tro er den Seir, som har overvundet Verden.
10. Aab. 19, 9. Salige ere de, som ere kaldede til Lammets Bryllups Nadvere!
11. 1. Joh. 2, 11. Hvo som hader sin Broder, er i Mørket.
12. 1. Joh. 4, 16. Gud er Kjærlighed.
13. Matth. 16, 3. Om Himmelens Skikkelse vide I at dømme, men om Tidernes Tegn kunne I ikke.
14. Matth. 10, 22. I skulle hades af alle for mit Navns Skyld.
15. Joh. 15, 22. Nu have de end ikke et Paaskud for deres Synd.
16. Matth. 13. Den Vei er bred, som fører til Fordærvelsen.
17. Matth. 6, 10. Komme Dit Rige.
18. Luk. 15, 2. Jesus annammer Syndere.
19. Joh. 10, 11. Jeg er den gode Hyrde.
20. 1. Joh. 2, 1. Vi have en Talsmand hos Faderen.
21. Ps. 143, 2. Herre, gaa ikke i Rette med din Tjener.
22. Ps. 119, 176. Jeg har faret vild: opsøg din Tjener som det fortabte Faar.
23. Matth. 18, 11. Menneskens Søn er kommen at frelse det, som var fortabt.
24. Eph. 4, 32. Tilgiver hverandre, ligesom og Gud har tilgivet eder i Kristus.
25. Joh. 15, 5. Uden mig kunne I slet intet gjøre.
26. 2. Pet. 3, 9. Herren vil, at alle skulle komme til Omvendelse.
27. Hebr. 12, 6. Hvem Herren elsker, den revser Han.
28. 1. Joh. 3, 20. Gud er større end vort Hjerte, og kjender alle Ting.
29. Es. 60, 1. Gjør dig rede, bliv lys; thi dit Lys er kommet.
30. Ps. 130, 8. Han skal forløse Israel af alle dets Misgjerninger.

Notitser.

Veirspaadom.
Fra 1.—4. stærk Hede, den 5. begynder Regnveir, som vedbliver indtil den 19., derpaa godt Veir indtil Enden.

Vinner æ Hundbav gær vaad' ind saa gær de tør ud.

Juli.

			Solens Opg. Kl. M.	Solens Nedg. Kl. M.	Maanens Opg. Kl. M.	Maanens Nedg. Kl. M.	Cuxhavn Lavv. Kl. M.	Cuxhavn Højv. Kl. M.
Det fortabte Faar. Luk. 15, 1—10. F. Kv. Kl. 1 M. Juli 5.								
1	S	**3. e. Trin.**	3 52	8 58	9 3 M	10 30 A	10 34	4 1
2	M	Mariæ Besøg.	3 53	8 58	10 12	10 45	11 7	4 36
3	T	Lamelius	3 54	8 57	11 20	11 0	11 38	5 11
4	O	Ulrikus	3 55	8 57	12 28 A	11 15	12 12	5 49
5	T	Demetrius	3 56	8 56	1 37	11 34	12 48	6 9
6	F	Hektor	3 57	8 55	2 47	11 55	1 35	6 54
7	L	Villibald	3 58	8 55	3 57	Mrs.	2 35	7 51
Værer barmhjærtige. Luk. 6, 36—42. F.=M. Kl. 2 A. Juli 12.								
8	S	**4. e. Trin.**	3 59	8 54	5 6	12 22	3 47	8 57
9	M	Bynillus	4 0	8 53	6 11	12 58	5 1	10 8
10	T	7 Brødre	4 1	8 52	7 7	1 45	6 7	11 14
11	O	Eleonore	4 2	8 51	7 53	2 44	6 38	12 12
12	T	Heinrich	4 3	8 50	8 29	3 57	7 33	1 2
13	F	Margarethe	4 5	8 49	8 58	5 17	8 22	1 48
14	L	Bonaventura	4 6	8 48	9 22	6 42	9 7	2 32
Jesus lærer af Skibet. Luk. 5, 1—11. S. Kv. Kl. 7 M. Juli 19.								
15	S	**5. e. Trin.**	4 7	8 47	9 42	8 8	9 50	3 15
16	M	Ruth	4 9	8 46	10 2	9 35	10 34	4 1
17	T	Alexius	4 10	8 45	10 21	10 59	11 18	4 46
18	O	Rosina	4 11	8 44	10 43	12 23 A	11 57	5 29
19	T	Rufina	4 13	8 42	11 9	1 46	12 36	5 51
20	F	Elias	4 14	8 41	11 40	3 6	1 23	6 39
21	L	Praxedes	4 16	8 40	Mrs.	4 20	2 28	7 39
Faris. Retfærdighed. Matth. 5, 20—26. N.=M. Kl. 3 A. Juli 26.								
22	S	**6. e. Trin.**	4 17	8 38	12 19	5 25	3 52	8 56
23	M	Hundedagene beg.	4 19	8 37	1 8	6 19	5 14	10 16
24	T	Christina	4 20	8 35	2 7	7 1	5 50	11 28
25	O	Jakobus	4 22	8 34	3 14	7 33	6 53	12 25
26	T	Anna	4 24	8 32	4 25	7 58	7 46	1 15
27	F	Martha	4 25	8 30	5 36	8 19	8 30	1 55
28	L	Phantaleon	4 27	8 29	6 47	8 37	9 7	2 32
Jesus bespiser 4000 Mand. Mark. 8, 1.—9.								
29	S	**7. e. Trin.**	4 29	8 27	7 57	8 53	9 40	3 5
30	M	Abdon	4 30	8 25	9 6	9 8	10 10	3 36
31	T	Germanus	4 32	8 23	10 14	9 23	10 40	4 7

Smaavers.
[illegible] atter Garnet, O Herre paa Dit Bud, Vi ville fange Sjæle Og drage dem til Gud.

Juli 1900.

1. Rom. 10, 12. Den Samme er Alles Herre, som er rig nok for alle dem, som paakalde Ham.
2. Joh. 15, 5. Hvo som bliver i mig og jeg i ham, han bærer megen Frugt.
3. Matth. 9, 2. Søn! vær frimodig, dine Synder ere dig forladne.
4. Jer. 5, 3. Herre! monne Dine Øine ikke se efter Troskab?
5. Jer. 5, 24. Gud bevarer os de til Høsten beskikkede Uger.
6. Jak. 1, 22. Vorder Ordets Gjørere og ikke alene dets Hørere.
7. 1. Kor. 11, 25. Denne Kalk er det nye Testament i mit Blod.
8. 1. Joh. 4, 18. Vi elske Ham, fordi Han elskede os først.
9. Aab. 3, 11. Hold fast ved det, du har, at ingen skal tage din Krone.
10. Joh. 14, 19. Jeg lever, og I skulle leve.
11. Joh. 16, 22. Jeg vil see eder igjen og eders Hjerte skal glædes.
12. 1. Thess. 4, 13. I skulle ikke sørge som de andre, der ikke have Haab.
13. Es. 3, 10. Siger om de Retfærdige, at det skal gaae dem vel.
14. Joh. 13, 8. Dersom jeg ikke toer dig, har du ingen Del med mig.
15. Ordspr. 4, 23. Bevar dit Hjerte.
16. Ps. 92, 2. Det er godt at takke Herren, og at lovsynge Dit Navn, Du Høieste!
17. 1. Tim. 6, 12. Strid Troens gode Strid.
18. Ps. 20, 6. Vi ville synge om Din Frelse.
19. Ps. 119, 42. Jeg har sat min Lid til Dit Ord.
20. Joh. 1, 29. See det Guds Lam, som bærer Verdens Synd.
21. Fil. 4, 4. Glæder eder i Herren altid.
22. Hebr. 13, 9. Det er godt, at Hjertet styrkes.
23. Jak. 1, 3. Eders Troes Forsøgelse virker Standhaftighed.
24. Ps. 40, 9. Jeg har Lyst til at gjøre Din Villie, min Gud.
25. Ps. 143, 2. Herre, gaae ikke i Rette med Din Tjener.
26. Esra 9, 6. Vor Skyld er stor indtil Himmelen.
27. Ps. 103, 8. Herren er barmhjertig og naadig.
28. Eph. 4, 32. Tilgiver hverandre, ligesom og Gud har tilgivet Eder i Kristus.
29. Ps. 90, 11. Hvo kjender Din Vredes Magt.
30. Jak. 2, 13. Der skal gaae en ubarmhjertig Dom over den, som ikke gjør Barmhjertighed.
31. Ap. Gj. 5, 39. Er Værket af Gud, kunne I ikke forstyrre det.

Notitser.

Veirspaadom. 1. og 2. stærk Varme, 8.—19. vedholdende Regnveir, 29. smukt, derefter ubestandigt indtil Enden.

Den der sover i æ Høst, skal hunger i æ Vinter.

August.

Dato	Dag	Navn	Solens Opg. Kl. M.	Solens Nedg. Kl. M.	Maanens Opg. Kl. M.	Maanens Nedg. Kl. M.	Cuxhavn Lavv. Kl. M.	Cuxhavn Høj. Kl. M.
		F. Kv. Kl. 6 A. Aug. 3.						
1	O	Peters Fængsel	4 34	8 21	11 21 M.	9 40 A.	11 10	4 39
2	T	Gustav	4 35	8 20	12 31 A.	10 2	11 39	5 12
3	F	Eleasar	4 37	8 18	1 39	10 24	12 10	5 47
4	L	Dominicus	4 39	8 16	2 48	10 55	12 46	6 7
		De falske Profeter. Matth. 7, 15—23. F.-M. Kl. 10 A. August 10.						
5	S	**8. e. Trin.**	4 40	8 14	3 53	11 34	1 35	6 52
6	M	Sixtus	4 42	8 12	4 53	Mrs.	2 51	7 58
7	T	Donatus	4 44	8 10	5 43	12 27	4 17	9 19
8	O	Cyriakus	4 46	8 8	6 24	1 33	5 36	10 39
9	T	Romanus	4 48	8 6	6 57	2 50	6 9	11 45
10	F	Laurentius	4 49	8 4	7 24	4 13	7 9	12 40
11	L	Hermann	4 51	8 2	7 47	5 40	8 2	1 29
		Den utro Huusfoged. Luk. 16, 1—9. S. Kv. Kl. 1 A. Aug. 17.						
12	S	**9. e. Trin.**	4 53	7 59	8 7	7 8	8 50	2 15
13	M	Hildebrandt	4 55	7 57	8 27	8 37	9 35	3 0
14	T	Eusebius	4 57	7 55	8 49	10 4	10 17	3 43
15	O	Mar. Himmf.	4 59	7 53	9 14	11 30	10 58	4 25
16	T	Isaak	5 0	7 51	9 44	12 52 A.	11 38	5 9
17	F	Villibald	5 2	7 48	10 21	2 9	12 14	5 51
18	L	Agapetus	5 4	7 46	11 7	3 18	12 57	6 14
		Jesus græder o. Jerusal. Luk. 19, 41—48 N.-M. Kl. 5 M. Aug. 25.						
19	S	**10. e. Trin.**	5 6	7 44	Mrs.	4 15	2 3	7 12
20	M	Bernhard	5 8	7 42	12 2	5 0	3 27	8 30
21	T	Rebekka	5 9	7 39	1 6	5 35	4 54	9 54
22	O	Timotheus	5 11	7 37	2 14	6 3	6 6	11 11
23	T	Hundedagene ende	5 13	7 35	3 25	6 25	6 35	12 8
24	F	Bartholom.	5 15	7 32	4 35	6 43	7 27	12 55
25	L	Ludwig	5 17	7 30	5 44	7 59	8 8	1 35
		Farisæeren og Tolderen. Luk. 18, 9—14.						
26	S	**11. e. Trin.**	5 19	7 28	6 54	7 16	8 43	2 8
27	M	Gebhardus	5 20	7 25	8 1	7 31	9 14	2 39
28	T	Augustinus	5 22	7 23	9 9	7 47	9 43	3 9
29	O	Joh. Halsh.	5 24	7 21	10 17	8 6	10 12	3 38
30	T	Benjamin	5 26	7 18	11 24	8 29	10 40	4 7
31	F	Paulinus	5 28	7 16	12 32 A.	8 56	11 6	4 36

Smaavers.

Din Gud du stedse tjene, Og trøste dig alene Ved den, som skabte dig; Det gaar som det vil føie
Din Fader i det Høie, Og saa gaaer det vist lykkelig.

August 1900.

1. Pſ. 115, 1. Ikke os, Herre! ikke os, men Dit Navn give Du Ære.
2. Ordſpr. 14, 34. Retfærdighed ophøier et Folk; men Synden er Folkenes Skjændſel.
3. Pſ. 111, 6. Han har ladet ſine Gjerningers Kraft forkynde for ſit Folk.
4. Eſ. 64, 5. Vi ere alle ſom de urene.
5. 1. Theſſ. 4, 11. Søger Ære i at leve ſtille.
6. Pſ. 68, 20. Lægger Gud os en Byrde paa, ſaa er Han dog vor Frelſe.
7. Pſ. 105, 24. Hvor mange er Dine Gjerninger, Herre!
8. Moſ. 1, 17. 1. Jeg er den almægtige Gud, vandre for mit Anſigt og vær fuldkommen.
9. Joh. 10, 28. Jeg giver dem et evigt Liv.
10. Rom. 5, 4. Standhaftigheden virker Forfarenhed.
11. Eſ. 61, 10. Han klædte mig med Retfærdighedens Kappe.
12. Rom. 8, 14. Saa Mange, ſom drives af Guds Aand, disſe ere Guds Børn.
13. Matth. 5, 5. Salige ere de Sagtmodige, thi de ſkulle arve Jorden.
14. Luk 7, 16. Gud har beſøgt ſit Folk.
15. Pſ. 39, 8. Herre! hvad har jeg biet efter? Min Forventning er til Dig.
16. Pſ. 80, 18. Lad Din Haand være over din høire Haands Mand.
17. Matth. 11, 6. Salig er den, ſom ikke forarges paa mig.
18. Pſ. 126, 5. De, ſom ſaae med Graad, ſkulle høſte med Frydeſang.
19. Mark. 2, 27. Sabbaten blev til for Menneſkets Skyld.
20. Hebr. 9, 27. Det er Menneſkene beſkikket, en Gang at dø, men derefter Dommen.
21. Pſ. 145, 9. Herrens Barmhjertighed er over alle hans Gjerninger.
22. Matth. 12, 12. Det er tilladt, at gjøre vel paa Sabbaten.
23. Gal. 5, 24. De, ſom høre Kriſtus til, have korsfæſtet Kjødet med Lyſterne og Begjæringerne.
24. Luk. 12, 1. Tage Eder vare for Phariſæernes Surdeig, ſom er Øienſkalkhed.
25. Pſ. 51, 15. Jeg vil lære Overtrædere Dine Veie.
26. Pſ. 44, 8. Du har frelſt os fra vore Fjender.
27. Joh. 8, 32. Sandheden ſkal frigjøre eder.
28. Ordſpr. 2, 7. Han gjemmer det varige Gode til de Oprigtige.
29. Eph. 4, 3. Beflitter Eder paa at bevare Aandens Eenhed i Fredens Baand.
30. Pſ. 34, 9. Smager og ſeer, at Herren er god.
31. Pſ. 124, 8. Vor Hjælp er i Herrens Navn.

Notitſer.

Veirspaadom.
Fra 1.—4. smukt, derefter Torden og Regn, derefter igjen godt Veir indtil 20., derpaa ubestandig indtil Enden.

Mikkelsdag still', Gier møir aa vil'.
(Giver god Høst det følgende Aar.)

September.			Solens Opg. Kl. M.	Solens Nedg. Kl. M.	Maanens Opg. Kl. M.	Maanens Nedg. Kl. M.	Cuxhavn. Lavv. Kl. M.	Cuxhavn. Høj. Kl. M.
1	L	Egidius	5 30	7 13	1 38 A	9 32 A	11 36	5 10
Den Døve og Stumme. Mark. 7, 31—37. F. Kv. Kl. 9 M. Sept. 2.								
2	S	**12. e. Trin.**	5 31	7 11	2 39	10 17	12 11	5 50
3	M	Mansuetus	5 33	7 8	3 32	11 15	12 56	6 18
4	T	Theodosia	5 35	7 6	4 15	Mrg.	2 11	7 17
5	O	Moses	5 37	7 3	4 52	12 24	3 44	8 43
6	T	Magnus	5 39	7 1	5 22	1 43	5 9	10 10
7	F	Regina	5 41	6 59	5 47	3 7	6 15	11 22
8	L	Mariæ Fødsl.	5 42	6 56	6 8	4 35	6 45	12 17
Samaritanen og Leviten. Luk. 10, 23—37. F.=M. Kl. 6 M. Sept. 9. S. Kv. Kl. 10 A. Sept. 15.								
9	S	**13. e. Trin.**	5 44	6 53	6 29	6 5	7 40	1 8
10	M	Sosthenes	5 46	6 51	6 52	7 34	8 28	1 54
11	T	Probus	5 48	6 48	7 17	9 2	9 13	2 38
12	O	Syrus	5 50	6 46	7 46	10 29	9 55	3 21
13	T	Amatus	5 51	6 43	8 21	11 52	10 36	4 3
14	F	† Ophøielse	5 53	6 41	9 5	1 6 A	11 16	4 46
15	L	Nikomedes	5 55	6 38	9 58	2 9	11 54	5 29
De 10 Spedalske. Luk. 17, 11—19.								
16	S	**14. e. Trin.**	5 57	6 36	11 0	2 58	12 37	5 53
17	M	Lambertus	5 59	6 33	Mrg.	3 37	1 40	6 50
18	T	Titus	6 1	6 31	12 8	4 6	3 5	8 8
19	O	Tamperdag	6 2	6 28	1 17	4 30	4 29	9 32
20	T	Fausta	6 4	6 26	2 26	4 50	5 39	10 47
21	F	Matthæus	6 6	6 23	3 35	5 7	6 7	11 42
22	L	Mauritius	6 8	6 21	4 44	5 23	6 58	12 29
Ingen kan tjene 2 Herrer. Matth. 6, 24—34. N.=M. Kl. 9. A. Spt. 23.								
23	S	**15. e. Trin.**	6 10	6 18	5 51	5 39	7 40	1 8
24	M	Joh. Undf.	6 12	6 16	6 59	5 55	8 15	1 41
25	T	Kleophas	6 13	6 13	8 7	6 13	8 45	2 11
26	O	Cyprianus	6 15	6 11	9 15	6 35	9 14	2 39
27	T	Adolphus	6 17	6 8	10 22	7 1	9 41	3 7
28	F	Wenzeslaus	6 19	6 5	11 27	7 34	10 10	3 36
29	L	Michaelis	6 21	6 3	12 29 A	8 15	10 39	4 7
Enkens Søn af Nain. Luk. 7, 11—17.								
30	S	**16. e. Trin.**	6 23	6 0	1 24	9 7	11 13	4 45

Smaavers.
O gode Gud, vi takke Dig, Og prise Dig saa hjertelig, At Du har skabt Din Englehær,
Som er hos Dig og os dog nær!

September 1900.

Notitser.

1. Matth. 22, 21. Giver Keiseren det, som Keiserens er, og Gud det, som Guds er.
2. Rom. 13, 1. Hvert Menneske være de foresatte Øvrigheder underdanig.
3. Ps. 43, 1. Udfør min Sag imod et umildt Folk.
4. Eph. 4, 22. I skulle aflægge det gamle Menneske.
5. Ordspr. 23, 26. Min Søn! giv mig dit Hjerte.
6. 1. Kor. 15, 57. Gud være Tak, som giver os Seier.
7. Ps. 106, 1. Priser Herren! thi Han er god, thi hans Miskundhed varer evindelig.
8. Nahum 1, 7. God er Herren, et Værn paa Nødens Dag.
9. Ezech. 33, 11. Jeg har ikke Behag i den ugudeliges Død.
10. Joh. 8, 34. Hver den, som gjør Synd, er Syndens Træl.
11. Joh. 10, 10. Jeg er kommen, at de skulle have Liv og have overflødigt.
12. Ps. 42, 3. Min Sjæl tørster efter Gud, efter den levende Gud.
13. Gal. 5, 1. Bliver stadige i den Frihed, hvormed Kristus frigjorde os.
14. Matth. 24, 28. Hvor Aadslet er, der skulle Ørnene forsamles.
15. Matth. 3, 10. Øxen ligger allerede ved Roden af Træerne.
16. Luk. 17, 20. Guds Rige kommer ikke saaledes, at man kan vise derpaa.
17. 1. Mos. 19, 22. Skynd dig, red dig!
18. 2. Ped. 2, 9. Herren veed at udfrie de Gudfrygtige af Fristelse.
19. 5. Mos. 33, 3. Visseligen, Han elsker Folkene.
20. Fil. 1, 21. Thi det at leve er mig Kristus, og at dø en Vinding.
21. Hebr. 4, 14. Lader os holde fast ved Bekjendelsen.
22. Ps. 119, 43. Tag ikke Sandheds Ord aldeles fra min Mund.
23. Matth. 26, 41. Vaager og beder, at I ikke falde i Fristelse.
24. Ps. 68, 21. Vi have en Gud, som er en Gud til Frelse.
25. Mark. 16, 15. Gaar bort i al Verden, og prædiker Evangelium for al Skabningen.
26. Matth. 5, 9. Salige ere de Fredsommelige, thi de skulle kaldes Guds Børn.
27. 1. Ped. 3, 9. Betaler ikke ondt med ondt.
28. Matth. 21, 9. Velsignet være den, som kommer i Herrens Navn.
29. Aab. 3, 20. Se, jeg staar for Døren og banker.
30. Eph. 5, 14. Vaagn op, du som sover, — Kristus skal lyse for dig!

Veirspaadom.
Indtil den 18. uvenlig Regn, 14. mørkt Veir, 15. Regn, 19.—24. smukt, derpaa ubestandig.

Velkommen! er den bedst Ret.

Oktober.

			Solens Opg. Kl. M.	Solens Nedg. Kl. M.	Maanens Opg. Kl. M.	Maanens Nedg. Kl. M.	Cuxhavn Lavv. Kl. M.	Cuxhavn Højv. Kl. M.
					F. Kv. Kl. 10 A. Okt. 1.			
1	M	Remigius	6 25	5 58	2 10 A	10 10 A	11 51	5 28
2	T	Vollrad	6 26	5 55	2 47	11 22	12 37	5 51
3	O	Jairus	6 28	5 53	3 19	Mrs.	1 48	6 55
4	T	Franciskus	6 30	5 50	3 45	12 40	3 20	8 20
5	F	Aurelia	6 32	5 48	4 8	2 2	4 44	9 47
6	L	Fides	6 34	5 45	4 29	3 29	5 51	10 58
Den Vattersottige. Luk. 14, 1—11. F.=M. Kl. 2 A. Okt. 8.								
7	S	**17. e. Trin.**	6 36	5 43	4 51	4 57	6 20	11 53
8	M	Charitus	6 38	5 41	5 15	6 27	7 13	12 42
9	T	Dionysius	6 40	5 38	5 43	7 57	8 2	1 28
10	O	Gereon	6 42	5 36	6 16	9 23	8 47	2 11
11	T	Burchard	6 44	5 33	6 58	10 44	9 30	2 56
12	F	Maximilian	6 46	5 31	7 50	11 54	10 15	3 41
13	L	Angelus	6 47	5 28	8 50	12 52 A	10 57	4 26
Hvis Søn er Kristus. Matth. 22, 34—46. S.Kv. Kl. 11 M. Okt. 15.								
14	S	**18. e. Trin.**	6 49	5 26	9 57	1 34	11 37	5 11
15	M	Hedvig	6 51	5 24	11 7	2 8	12 17	5 58
16	T	Gallus	6 53	5 21	Mrs.	2 34	1 15	6 26
17	O	Florentinus	6 55	5 19	12 17	2 55	2 33	7 40
18	T	Lukas	6 57	5 17	1 26	3 14	3 52	8 59
19	F	Lucius	6 59	5 14	2 34	3 30	5 2	10 10
20	L	Felicianus	7 1	5 12	3 42	3 46	5 56	11 9
Den Værkbrudne. Matth. 9, 1—8. N.=M. Kl. 2 A. Okt. 23.								
21	S	**19. e. Trin.**	7 3	5 10	4 50	4 2	6 20	11 54
22	M	Kordula	7 5	5 7	5 58	4 20	7 4	12 34
23	T	Severinus	7 7	5 5	7 5	4 40	7 42	1 9
24	O	Salomo	7 9	5 3	8 13	5 5	8 14	1 40
25	T	Krispinus	7 11	5 1	9 20	5 36	8 44	2 9
26	F	Amandus	7 13	4 58	10 22	6 15	9 14	2 39
27	L	Sabina	7 15	4 56	11 18	7 3	9 47	3 13
Bryllupsklæderne. Matth. 22, 1—14. F. Kv. Kl. 9 M. Okt. 31.								
28	S	**20. e. Trin.** (R.F.)	7 17	4 54	12 7 A	8 1	10 20	3 48
29	M	Engelhard	7 19	4 52	12 47	9 10	10 58	4 29
30	T	Absalon	7 21	4 50	1 19	10 24	11 37	5 13
31	O	Wolfgang	7 23	4 48	1 46	11 42	12 23	6 5

Smaavers.
En Pilegrim arm er jeg for sand, Min Reise snart maa ende, Her fra og til mit Fædreland,
Hvad bedre kan mig hænde.

Oktober 1900.

1. Eph. 4, 23. Fornyes i Eders Sinds Aand.
2. Es. 59, 20. Der skal komme en Gjenløser for Zion.
3. 2. Ped. 1, 19. Vi have det prophetiske Ord mere stadfæstet.
4. 2. Kor. 1, 20. Saa mange som Guds Forjættelser ere, ere de i Ham Ja og i Ham Amen.
5. Luk. 21, 27. Menneskens Søn kommer i Skyen med megen Kraft og Herrlighed.
6. Eph. 4, 23. Fornyes i eders Sinds Aand.
7. Matth. 28, 19. Døber dem i Navnet Faderens og Sønnens og den Hellig Aands.
8. 1. Mose 16, 1. Jeg er den almægtige Gud, vandre for mit Ansigt og vær fuldkommen.
9. Rom. 8, 14. Saa mange, som drives af Guds Aand, disse ere Guds Børn.
10. Es. 6, 3. Hellig, Hellig, Hellig er den Herre Zebaoth.
11. Joh. 15, 5. Jeg er Vintræet, I ere Grenene.
12. 2. Tim. 1, 10. Kristus har tilintetgjort Døden.
13. Ps. 39, 8. Herre! hvad har jeg biet efter? Min Forventning er til Dig.
14. Hebr. 13, 9. Det er godt, at Hjærtet styrkes ved Naaden.
15. Aab. 22, 12. Se, jeg kommer snart, og min Løn er med mig.
16. Aab. 2, 10. Vær tro indtil Døden.
17. 1. Kor. 4, 5. Dømmer ikke noget for Tiden, indtil Herren kommer.
18. 1. Mos. 49, 18. Herre, jeg bier efter Din Frelse.
19. Es. 40, 3. Bereder Herrens Vei.
20. Rom. 12, 2. Skikker Eder ikke lige med denne Verden.
21. Mark. 2, 27. Sabbaten blev til for Menneskets Skyld.
22. Mark. 8, 2. Mig ynkes inderligen over Folket.
23. Ps. 44, 8. Du har frelst os fra vore Fjender.
24. Eph. 4, 3. Beflitter eder paa at bevare Aandens Enhed i Fredens Baand.
25. Tit. 3, 5. Gud frelste os ved Igjenfødelsens Bad.
26. Ps. 103, 3. Han læger alle dine Sygdomme.
27. 2. Kor. 8, 9. Han blev for Eders Skyld fattig.
28. Tit. 2, 11. Guds saliggjørende Naade er aabenbaret for alle Mennesker.
29. Luk. 2, 29. Herre! nu lader Du Din Tjener fare i Fred.
30. Ps. 103. 17. Herrens Miskundhed er fra Evighed og indtil Evighed.
31. Ps. 121, 8. Herren skal bevare din Udgang og din Indgang.

Notitser.

Veirspaadom.
1.—4. smukt og venligt, 5. og 6. Storm, derpaa 3 Dage stærk Regn, indtil 16. smukt, derpaa Regn indtil Enden.

Den der sitter i alle Bytter, fær Splend' i æ Tung.

November.

			Solens Opg. Kl.M.	Solens Nedg. Kl.M.	Maanens Opg. Kl. M.	Maanens Nedg. Kl. M.	Cuxhavn. Lavv. Kl. M.	Cuxhavn. Højv. Kl. M.
1	T	Alle Helgen	7 25	4 46	2 9 A	Mrs.	1 28	6 37
2	F	Alle Sjæle	7 27	4 43	2 30	1 3	2 53	7 57
3	L	Malachias	7 29	4 41	2 52	2 28	4 14	9 19
Den kongelige Mand. Joh. 4, 47—54. F.=M. Kl.12 Midn. Nov.6.								
4	S	**21. e. Trin.**	7 31	4 39	3 14	3 54	5 22	10 30
5	M	Blandina	7 33	4 37	3 39	5 21	5 51	11 26
6	T	Leonhard	7 35	4 36	4 9	6 48	6 45	12 16
7	O	Engelbert	7 37	4 34	4 47	8 13	7 38	1 5
8	T	Cæcilia	7 39	4 32	5 34	9 31	8 24	1 49
9	F	Theodorus	7 41	4 30	6 33	10 35	9 10	2 36
10	L	M. Luther	7 43	4 28	7 40	11 26	9 56	3 22
De 10 000 Pund. Matth. 18, 23—35. S. Kv. Kl. 4 M. Nov. 14.								
11	S	**22. e. Trin.**	7 45	4 27	8 50	12 5 A	10 40	4 8
12	M	Jonas	7 47	4 25	10 2	12 35	11 19	4 52
13	T	Britius	7 49	4 23	11 13	12 59	11 58	5 36
14	O	Levinus	7 51	4 21	Mrs.	1 18	12 44	6 0
15	T	Leopold	7 53	4 20	12 23	1 35	1 47	7 0
16	F	Ottomanus	7 55	4 18	1 31	1 52	2 58	8 9
17	L	Hugo	7 57	4 17	2 38	2 8	4 8	9 18
Skattens Mønt. Matth. 22, 15—22. N.=M Kl. 8 M. Nov. 22.								
18	S	**23. e. Trin.**	7 59	4 15	3 46	2 26	5 7	10 20
19	M	Elisabeth	8 1	4 14	4 54	2 45	6 0	11 12
20	T	Amos	8 3	4 12	6 1	3 8	6 24	11 57
21	O	**Bededag**	8 5	4 11	7 9	3 37	7 7	12 36
22	T	Alphonsus	8 6	4 9	8 13	4 13	7 46	1 13
23	F	Klemens	8 8	4 8	9 13	4 59	8 22	1 47
24	L	Chrysogenes	8 10	4 7	10 5	5 55	8 57	2 22
Den blodsottige Kvinde. Matth. 9,18—26. F.=Kv. Kl.7 A. Nov. 29.								
25	S	**24. e. Trin.**	8 12	4 6	10 48	7 1	9 33	2 58
26	M	Konrad	8 14	4 5	11 23	8 14	10 9	3 36
27	T	Otto	8 15	4 4	11 51	9 30	10 48	4 18
28	O	Günther	8 17	4 3	12 15 A	10 49	11 30	5 3
29	T	Eberhard	8 19	4 2	12 36	Mrs.	12 14	5 53
30	F	Andreas	8 20	4 1	12 56	12 10	1 8	6 22

Smaavers.
Helgen her og Helgen hisset Er i samme Menighed, Derom haver os forvisset, Han som alle Dybder veed.

November 1900.

1. Luk. 19, 42. Vidste du dog, ja, end paa denne din Dag, hvad der tjener til din Fred!
2. 2. Kor. 5, 17. Saa at, dersom nogen er i Kristus, da er han en ny Skabning.
3. Rom. 8, 6. Thi Kjødets Sans er Døden.
4. 1. Pet. 4, 17. Det er Tiden, at Dommen skal begynde fra Guds Huus.
5. Jak. 1, 5. Dersom Nogen af Eder fattes Visdom, han bede af Gud.
6. Jak. 1, 17. Al god Gave og al fuldkommen Gave er ovenfra.
7. Matth. 28, 18. Mig er given al Magt i Himmelen og paa Jorden.
8. Luk. 10, 42. Eet er fornødent.
9. Ps. 51, 13. Tag ikke Din Helligaand fra mig.
10. Matth. 5, 5. Salige ere de Sagtmodige, thi de skulle arve Jorden.
11. Ps. 16, 1. Gud! bevar mig; thi jeg tror paa Dig.
12. Luk. 18, 13. Gud, vær mig Synder naadig.
13. Ps. 143, 2. Ingen, som lever, er retfærdig for Dig.
14. Ps. 77, 11. Alt staaer i den Høiestes høire Haand.
15. Ps. 126, 5. De, som saae med Graad, skulle høste med Frydesang.
16. Rom. 5, 10. Vi bleve forligte med Gud formedelst hans Søns Død.
17. 1. Pet. 1, 13. Sætter Eders Haab aldeles til Naaden.
18. Rom. 14, 10. Hvi dømmer eller hvi foragter du din Broder?
19. Mark. 7, 37. Han har gjort alle Ting vel.
20. Matth. 12, 12. Det er tilladt at gjøre vel paa Sabbaten.
21. Luk. 12, 1. Tager eder vare for Farisæernes Surdeig, som er Øienskalkhed.
22. 1. Kor. 2, 14. Det sanselige Menneske fatter ikke de Ting, som høre Guds Aand til.
23. Rom. 8, 9. Om nogen ikke har Kristi Aand, denne er ikke hans.
24. 1. Joh. 4, 18. Den fuldkomne Kjærlighed driver Frygten ud.
25. Ps. 40, 9. Jeg har Lyst til at gjøre Din Villie, min Gud.
26. Ps. 90, 12. Lær os at tælle vore Dage, at vi bekomme Visdom i Hjertet.
27. Ps. 119, 104. Jeg er bleven forstandig af Dine Befalinger.
28. Joh. 6, 63. De Ord, som jeg taler til Eder, ere Aand og ere Liv.
29. Ps. 34, 8. Herrens Engel leirer sig trindt omkring dem, som frygte Ham.
30. Ap. Gj. 16, 30. Hvad bør mig at gjøre, at jeg kan vorde salig.

Notitser.

Veirspaadom. Den 1. smukt, derefter indtil 15 raat og vindig, 16.—20. koldt, 21.—29. Snee, indtil Enden meget koldt.

Julerog gi'r Fast'rog.

December.

Dag			Solens Opg. Kl. M.	Solens Nedg. Kl. M.	Maanens Opg. Kl. M.	Maanens Nedg. Kl. M.	Cuxhavn Lavv. Kl. M.	Cuxhavn Højv. Kl. M.
1	S	Arnold	8 22	4 0	1 17 A	1 32 M	2 16	7 27
Kristi Indtog i Jerus. Matth. 21, 1—9. F.-M. Kl. 12 Midd. Dec. 6.								
2	S	**1. Advent**	8 24	3 59	1 39	2 55	3 35	8 42
3	M	Agrikola	8 25	3 58	2 6	4 19	4 50	9 57
4	T	Barbara	8 27	3 58	2 39	5 44	5 53	11 1
5	O	Abilgail	8 28	3 57	3 21	7 4	6 23	11 57
6	T	Nikolaus	8 29	3 56	4 13	8 15	7 20	12 49
7	F	Agathe	8 31	3 56	5 16	9 14	8 11	1 36
8	L	Mariæ Undf.	8 32	3 56	6 27	9 59	8 57	2 22
Tegn i Sol og Maane. Luk. 21, 25—36. S. Kv. Kl. 12 A. Dec. 13.								
9	S	**2. Advent**	8 33	3 55	7 40	10 33	9 42	3 7
10	M	Judith	8 35	3 55	8 54	11 1	10 22	3 49
11	T	Damasius	8 36	3 55	10 6	11 23	11 0	4 29
12	O	Epimachus	8 37	3 54	11 16	11 41	11 36	5 10
13	T	Lucia	8 38	3 54	Mrg.	11 57	12 13	5 52
14	F	Nikasius	8 39	3 54	12 23	12 14 A	12 54	6 14
15	L	Johanna	8 40	3 54	1 31	12 31	1 48	7 5
Joh. i Fængsel. Matth. 11, 2—11. N.-M. Kl. 1 M. Dec. 22.								
16	S	**3. Advent**	8 41	3 54	2 39	12 50	2 53	8 8
17	M	Isaak	8 42	3 55	3 47	1 11	4 0	9 12
18	T	Christoph	8 43	3 55	4 54	1 37	5 6	10 15
19	O	Tamperdag	8 43	3 55	6 1	2 10	6 3	11 14
20	T	Abraham	8 44	3 55	7 3	2 52	6 29	12 3
21	F	Thomas	8 45	3 56	7 59	3 45	7 20	12 48
22	L	Beata	8 45	3 56	8 46	4 49	8 4	1 29
Johannes Vidnesbyrd. Joh. 1, 19—28. F. Kv. Kl. 3 M. Dec. 29.								
23	S	**4. Advent**	8 45	3 57	9 24	6 0	8 42	2 7
24	M	Adam und Eva	8 46	3 58	9 55	7 17	9 22	2 47
25	T	**Juledag**	8 46	3 58	10 22	8 37	10 2	3 28
26	O	**2. Juledag**	8 46	3 59	10 44	9 58	10 44	4 11
27	T	Johannes	8 47	4 0	11 3	11 19	11 25	4 55
28	F	Uskyld. Børn	8 47	4 1	11 24	Mrg.	12 5	5 40
29	L	Noah	8 47	4 1	11 45	12 41	12 49	6 4
Simeon og Hanna. Luk. 2, 33—40.								
30	S	**Sonntag e. J.**	8 47	4 2	12 9 A	2 3	1 43	6 58
31	M	Sylvester	8 47	4 3	12 38	3 25	2 55	8 4

Smaavers.

Vi løbe Dig med Sang imod Og kysse Støvet for Din Fod; O salig Stund, o søde Nat,
Da Du blev født, vor Sjæleskat!

December 1900.

1. Joh. 5, 4. Vor Tro er den Seier, som har overvundet Verden.
2. Es. 41, 10. Frygt ikke, thi jeg er med dig.
3. Rom. 13, 10. Kjærligheden er Lovens Fylde.
4. Ps. 150, 6. Alt det, som har Aande, love Herren!
5. 2. Krøn. 16, 9. Herrens Øine skue omkring paa al Jorden.
6. Joh. 14, 15. Dersom I elske mig, da holder mine Befalinger.
7. Apost. 2, 4. De bleve alle opfyldte af den Hellig Aand.
8. Jer. 22, 13. Vee den, som bygger sit Huus med Uretfærdighed.
9. Joh. 3, 15. Hver, som hader sin Broder, er en Manddraber.
10. Jak. 1, 20. En Mands Vrede udretter ikke det, som er ret for Gud.
11. Gal. 5, 24. De, som høre Kristus til, have korsfæstet Kjødet med Lysterne og Begjæringerne.
12. Ps. 16, 11. Du vil kundgjøre mig Livets Sti.
13. Kol. 2, 7. Værer rodfæstede og opbygte i Kristus.
14. 1. Pet. 3, 9. Betaler ikke Ondt med Ondt.
15. Ps. 145, 16. Du oplader Din Haand og mætter alt det, som lever, med Velbehagelighed.
16. 145, 9. Herrens Barmhjertighed er over alle hans Gjerninger
17. Jer. 5, 24. Gud bevarer os de til Høsten beskikkede Uger.
18. Gal. 6, 7. Hvad et Menneske saaer, dette skal han og høste.
19. Ps. 106, 1. Priser Herren, thi Han er god, thi hans Miskundhed varer evindelig.
20. Ps. 77, 4. Jeg vil komme Gud ihu og jamre lydt.
21. 1. Joh. 5, 21. Miue Børn, vogter eder for Afguder.
22. Naham. 1, 7. God er Herren, et Værn paa Nødens Dag.
23. Rom. 8, 34. Han er ved Guds høire Haand og træder frem for os.
24. Eph. 1, 3. Gud velsignede os med al aandelig Velsignelse.
25. Joh. 10, 10. Jeg er kommen, at de skulle have Liv og have overflødigt.
26. Ps. 40, 12. Din Miskundhed og din Sandhed ville altid bevare mig.
27. Joh. 4, 1. Mange falske Propheter ere udgangne i Verden.
28. Joh. 16, 27. Faderen selv elsker eder.
29. Kor. 4, 20. Guds Rige bestaaer ikke i Ord, men i Kraft.
30. Ps. 40, 9. Jeg har Lyst til at gjøre Din Villie, min Gud!
31. Ap. Gj. 1, 8. I skulle være mine Vidner.

Notitser.

Reduktionstabel
mellem Dansk, Norsk og Svensk Mønt og Tysk Mønt, samt omvendt.

Krone og Øre til Rigsm. og Peg.						Rigsm. og Peg. til Krone og Øre.					
Ø.	P.	Ø.	P.	Ø.	P.	P.	Ø.	P.	Ø.	P.	Ø.
1	1	44	50	87	98	1	1	44	39	87	77
2	2	45	51	88	99	2	2	45	40	88	78
3	3	46	52	89	1	3	3	46	41	89	79
4	5	47	53	90	1,01	4	4	47	42	90	80
5	6	48	54	91	1,02	5	4	48	43	91	81
6	7	49	55	92	1,04	6	5	49	44	92	82
7	8	50	56	93	1,05	7	6	50	44	93	83
8	9	51	57	94	1,06	8	7	51	45	94	84
9	10	52	59	95	1,07	9	8	52	46	95	84
10	11	53	60	96	1,08	10	9	53	47	96	85
11	12	54	61	97	1,09	11	10	54	48	97	86
12	14	55	62	98	1,10	12	11	55	49	98	87
13	15	56	63	99	1,11	13	12	56	50	99	88
14	16	57	64	Kr. 1	1,13	14	12	57	51	M. 1	89
15	17	58	65	2	2,25	15	13	58	52	2	1,78
16	18	59	66	3	3,38	16	14	59	52	3	2,67
17	19	60	68	4	4,50	17	15	60	53	4	3,56
18	20	61	69	5	5,63	18	16	61	54	5	4,44
19	21	62	70	6	6,75	19	17	62	55	6	5,33
20	23	63	71	7	7,88	20	18	63	56	7	6,22
21	24	64	72	8	9	21	19	64	57	8	7,11
22	25	65	73	9	10,13	22	20	65	58	9	8,00
23	26	66	74	10	11,25	23	20	66	59	10	8,89
24	27	67	75	20	22,50	24	21	67	60	20	17,78
25	28	68	77	30	33,75	25	22	68	60	30	26,67
26	29	69	78	40	45	26	23	69	61	40	35,56
27	30	70	79	50	56,25	27	24	70	62	50	44,44
28	32	71	80	60	67,50	28	25	71	63	60	53,33
29	33	72	81	70	78,75	29	26	72	64	70	62,22
30	34	73	82	80	90	30	27	73	65	80	71,11
31	35	74	83	90	101,25	31	28	74	66	90	80
32	36	75	84	100	112,50	32	28	75	67	100	88,89
33	37	76	86	200	225	33	29	76	68	200	177,78
34	38	77	87	300	337,50	34	30	77	68	300	266,67
35	39	78	88	400	450	35	31	78	69	400	355,56
36	41	79	89	500	562,50	36	32	79	70	500	444,44
37	42	80	90	600	675	37	33	80	71	600	533,33
38	43	81	91	700	787,50	38	34	81	72	700	622,22
39	44	82	92	800	900	39	35	82	73	800	711,11
40	45	83	93	900	1012,50	40	36	83	74	900	800
41	46	84	95	1000	1125	41	36	84	75	1000	888,89
42	47	85	96			42	37	85	76		
43	48	86	97			43	38	86	76		

Porto-Taxter.

Et frankeret Brev indtil 15 Gram	10 ₰
til Danmark	20 ₰
Et ufrankeret Brev	20 ₰
Et dobbelt Brev fra 15—250 Gram frankeret	20 ₰
ufrankeret	30 ₰
Postkort	5 ₰
til Danmark	10 ₰
Trykte Sager indtil 50 Gr. 3 ₰, fra 50—100 Gr. 5 ₰, 100—250 Gr. 10 ₰, 250—500 Gr. 20 ₰, 500—1000 Gr.	30 ₰
Vareprøver indtil 250 Gr.	10 ₰
Pakker indtil 5 Kilogr. (10 ℔) ved en Distance af 75 Kilom. (10 Mil) 25 ₰, over 75 Kilom.	50 ₰
Rekommanderede Breve, exklusive Porto	20 ₰
Postanvisninger indtil 5 ℳ 10, over 5—100 ℳ 20 ₰, 100—200 ℳ 30 ₰, 200—400 ℳ	40 ₰
til Danmark for hver 20 ℳ 10 ₰, mindste Porto	40 ₰

Postanvisninger kunne sendes til Belgien, Danmark (indtil 355 Kroner), Forenede Stater i Nordamerika, Frankrig (med Algier). Helgoland, Italien, Luxemborg, Nederlandene, Nederlandske Besiddelser i Ostindien, Norge, Ostindien (britisk), Portugal, Queensland, Rumænien, Schweiz, Storbritanien, Sverrig, Syd-Australien, Tyrkiet (kun Konstantinopel), Ægypten, Østerrig-Ungarn.

Postmandater indtil 600 ℳ	30 ₰
Forsikringsgebyr for hver 300 ℳ eller en Del af 300 ℳ uden Hensyn til Afstanden 5 ₰, i det mindste	10 ₰

Til hele Europa, Aden, Algier, Argentinske Republik, det asiatiske Rusland, det asiatiske Tyrki, de franske Besiddelser i Australien, Azorerne, Bermudasøerne, Brasilien, Britisk Nordamerika, de kanariske Øer, de kapverdiske Øer, Ceylon, Chili, Falklandsøerne, Grønland, Guyana, Honduras, Japan, Liberia, Madeira, Marokko, Mauritius, Mexiko, Mozambique, Ostindien (Brit., Fr. u. Holl.), Persien, Peru, St. Salvador, Tripolis, Tunis, de Forenede Stater i Nordamerika, Vestindien, Afrikas Vestkyst, Zanzibar, Ægypten: frankerede Breve 20 ₰ for hver 15 Gr., Postkort 10 ₰, trykte Sager, Vareprøver og Forretningspapirer 5 ₰, for hver 50 Gr.

Telegrammer i hele det tyske Rige.

Grundtaxt 20 ₰ og for hvert Ord 5 ₰. Intet Ord maa overstige 15 Skrifttegn. For 20 Ord til Danmark Grundt. 40 ₰ og for hvert Ord 12 ₰.

Torvedagene ere i følgende Byer:

Mandag i Apenrade, Haderslev, Itzehoe, Tønning, Lütjenborg. Tirsdag i Garding, Husum, Glückstadt. Onsdag i Altona, Wilster, Marne, Segeberg, Elmshorn. Torsdag i Hamm, Lunden, Husum, Uetersen. Fredag i Bredstedt, Flensborg, Frederiksstad, Neumünster, Tønder, Pløn, Glückstadt, Meldorf. Lørdag i Eckernførde, Heide, Husum, Kiel, Rendsborg, Slesvig, Neustadt, Oldenborg, Preetz, Elmshorn og Kellinghusen.

Mønttabel.

Tyskland. 1 Rigsmark 100 Pg. M.	Pf.	Danmark. 1 Krone 100 Øre. Kr.	Ø	England. 1 Pd. Sterl. = 20 sh. à 12 Pence. Lst.	s.	d.	Frankrig. 1 Franks 100 Cents. Frks.	Cts.	Nordamerika. 1 Dollar 100 Cts. Dll.	Cts.	Østerrig. 1 fl.(Guld.) 100 Kreuzer. fl.	Kr.
—	10	—	9	—	—	1 1/5	—	12	—	2 2/5	—	5
—	20	—	18	—	—	2 2/5	—	25	—	4 4/5	—	10
—	30	—	27	—	—	3 3/5	—	37	—	7 1/5	—	15
—	40	—	36	—	—	4 4/5	—	50	—	9 3/5	—	20
—	50	—	44	—	—	6	—	62	—	12	—	25
—	60	—	53	—	—	7 1/5	—	75	—	14 2/5	—	30
—	70	—	62	—	—	8 2/5	—	87	—	16 4/5	—	35
—	80	—	71	—	—	9 3/5	1	—	—	19 1/5	—	40
—	90	—	80	—	—	10 4/5	1	12	—	21 3/5	—	45
1	—	—	89	—	1	—	1	25	—	24	—	50
2	—	1	78	—	2	—	2	50	—	48	1	—
3	—	2	67	—	3	—	3	75	—	72	1	50
4	—	3	56	—	4	—	5	—	—	96	2	—
5	—	4	44	—	5	—	6	25	1	20	2	50
6	—	5	33	—	6	—	7	50	1	44	3	—
7	—	6	22	—	7	—	8	75	1	68	3	50
8	—	7	11	—	8	—	10	—	1	92	4	—
9	—	8	—	—	9	—	11	25	2	16	4	50
10	—	8	89	—	10	—	12	50	2	40	5	—
20	—	17	78	1	—	—	25	—	4	79	10	—
30	—	26	67	1	10	—	37	50	7	19	15	—
40	—	35	56	2	—	—	50	—	9	59	20	—
50	—	44	44	2	10	—	62	50	11	98	25	—
60	—	53	33	3	—	—	75	—	14	37	30	—
70	—	62	22	3	10	—	87	50	16	77	35	—
80	—	71	11	4	—	—	100	—	19	17	40	—
90	—	80	—	4	10	—	112	50	21	56	45	—
100	—	88	89	5	—	—	125	—	23	96	50	—

Vexelstempel-Tarif.

Til Vexler paa indtil 200 M. benyttes Mærker til 10 ₰, fra 201 til 400 M. til 20 ₰, fra 401 til 600 M. til 30 ₰, fra 601 til 800 M. til 40 ₰, fra 800 til 1000 M. til 50 ₰ og fremdeles for hvert begyndt 1000 M. 50 ₰ mere.

Nyt og Gammelt.

Læsning

til

Kristelig Folkekalender for Nordslesvig

for

Aaret 1900.

Breklum.
Trykt og forlagt hos „Sonntagsblatt für's Haus.

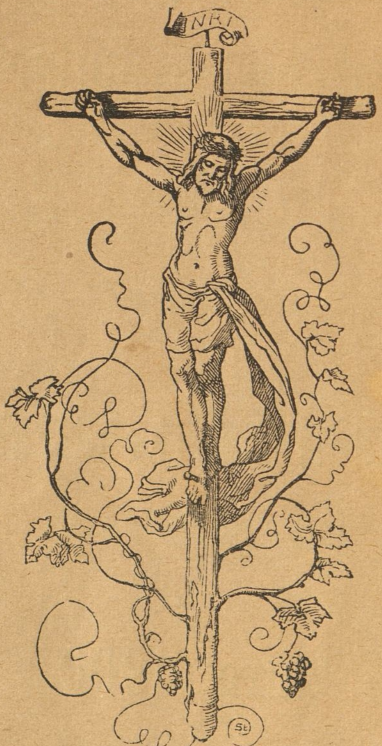

O Du Guds Lam uſkyldig!
For os paa Korſet ſlagtet,
Din Fader var Du lydig,
Ihvor Du var foragtet;
Al Synd har Du borttaget,
Vi ellers var fortabte.
Forbarm Dig over os, o Jeſu!

Adventsprædiken.

„Vær velkommen, Du min Fred!
Dig skee Tak i Evighed,
Drag, o Jesu! ind til mig,
Veien selv Du bane Dig."

„Kom, Du Ærens Konge! kom,
Hjertet er Din Eiendom;
Rens det, dan det, som Du vil,
Jeg kun Dig vil høre til."

Naade være med Eder og Fred fra Gud vor Fader og den Herre Jesus Christus! Amen!

Kjære Venner! Herren vilde en Gang aabenbare sig for Propheten Elias paa Bjerget Horeb. Han sendte først sine Forløbere forud. Først sendte Han et stærkt Veir, som sønderrev Klipperne, men Gud var ikke i Veiret; derefter sendte Han et Jordskjælv, Jordens Grundvold bævede, men Herren var ikke i Jordskjælvet; derefter sendte Han en Ild, Himmelen farvedes rød af Ildskinnet, men Herren var ikke i Ilden. Omsider fulgte en stille, sagte Lyd, og i denne stille, sagte Lyd aabenbarede sig Gud, vor Herre.

Idag er den første Søndag i Advent. Gud kommer til sit Folk i denne Tid, som vi synge i vore Adventspsalmer. Jesus vil uddele sine Gaver til Menneskene. Han sender sine Forløbere forud. I disse Dage har Han ogsaa sendt en Storm. Hvor heftig har den brust ved Østkysten, hvor Mange have været i Nød! Men Gud var ikke i Stormen. Han sender ogsaa et Jordskjælv i aandelig Forstand. De gamle Anordninger, som gjaldt i Aarhundreder, begynde at vakle og bæve. Husk kun paa de betydningsfulde Lovforslag, som nu drøftes. Hvor dybt gribe de ind i de gamle Forhold, som hidtil stod ved Magt! Folket bæver, men Herren kommer ikke i Jordskjælvet. Han sender ogsaa en Ild i vore Dage. Tænk kun paa Gjæringerne iblandt Folkene, Stænderne og Familierne, men Herren er heller ikke i Ilden og i Alt dette, som vi nu see for vore Øine. Omend Herren taler nok saa vældigt i disse Tugtelser, see Han kommer ikke ved dem. Han kommer kun i Ordets stille, sagte Lyd; og netop derfor kommer Han ved sit hellige Ord til os Mennesker, for at Han ved Ordet kan drage ind i den enkelte Sjæl, for at opfylde den med Naadens og Frelsens rige Skatte. Lader os da høre hans hellige Ord, som Han idag paa den første Søndag i Advent siger til os, som det staaer optegnet i Matth. 21, V. 1—9.:

Advents-Kongen holder sit Indtog i sit Folk.

Vi betragte: 1) Advents-Kongens Indtog.
2) Den Modtagelse, som der beredes Ham.

Lader os bede: „Barmhjertige, trofaste Gud, velsign os fra Din høie Throne, o giv os Din gode Helligaand, at de Døde blive levende. Du veed, kjære, trofaste Herre, hvad der skal til, for at en Sjæl bliver levende og begynder at tale med Dig og beder om Naade og Gaver fra Dig. Men hvor Du udgyder din Helligaand, der bliver det anderledes, der skeer en Forandring, Sjælens Grundvolde bevæges. Vi bede Dig derfor, kjære Gud, giv os Din Helligaand, bønhør os kjære Herre! Amen."

1. „Der de kom nær til Jerusalem og vare komne til Bethphage ved Oliebjerget, da sendte Jesus tvende Disciple

forud," som skulde gaae hen og føre en Aseninde og et Føl til Ham. Disse Sendebud skulde blot sige: „Herren har dem behov," saa vilde Eiermanden strax fremsende dem. Kjære Venner! Saaledes sender Herren endnu altid sine Bud forud. Nu ere det hans Tjenere i Kirken, i Skolen og i Husene. De skulle, Enhver paa sin Maade, bekjendtgjøre: „Vor Messias, Ærens Konge kommer og vil holde sit Indtog!" O maatte vi Alle i denne Adventstid bringe dette Budskab med Trofasthed og hellig Iver. I kjære Mødre, taler og vidner for Eders Børn om denne Messias, om denne Adventskonge! Det gjør jo altid mere Indtryk, end naar de høre en Prædiken fra Prædikestolen. I Fædre, tier ikke for Eders Sønner! Thi, hvo kan vel bedre tale om Jesus til Eders Sønner, end I. Hvad skal blive af vor Slægt, dersom Forældrene ikke mere bryde sig om Ærens Konge og ikke aflægge Vidnesbyrd om Ham for Børnene? Herren sender sine Disciple ud. Enhver paa sin Plads, jeg paa min og du paa din, skal fortælle og kundgjøre, at Ærens Konge vil holde sit Indtog. „Men dette skete altsammen," saaledes fortsætter Evangelisten, „at det skulde fuldkommes, som er talet ved Propheten, som siger: „Forkynder Zions Datter! see din Konge kommer til dig, sagtmodig og ridende paa et Asen og paa Aseninden Føl." Din Konge kommer; kjære Venner, Kongen, denne Konges Indtog er ikke Andet, end Opfyldelsen af den gamle Pagts Forjættelser. Kongen selv er Opfyldelsen! For Aartusinder siden har Gud begyndt at tale om en kommende Helt og Konge. Allerede i Paradiset sagde Han for Adam og Eva til Slangen: „Jeg vil sende En, som skal sønderknuse dit Hoved." Nu er Han kommen. Denne Konge har sønderknust Slangens Hoved. Gjenløsningen for Syndere, for hele den syndige Menneskeslægt er fuldbragt! Gud sagde til Abraham og Patriarkerne: Der skal komme En, i hvilken alle Slægter skulle velsignes. Her seer Du Ham. Han holder sit Indtog. Han rider paa et Asen og Asenindens Føl. — Fremdeles: Den døende Jakob opløftede sine Øine til Himmelen og sagde: „Herre, jeg venter efter Din Frelse." Han troede maaskee, at endnu hans Børn vilde see den kommende Herre. Men Aarhundreder gik, Han kom ikke, indtil endelig i en stille Nat en Engel fra Himmelen

kom, der kunde fortælle Hyrderne: „Den, som skulde komme, er født, Han ligger i en Krybbe i Bethlehems Stald.“ Kongen holder sit Indtog! See, hvad Jakob længtes efter og ventede paa, nu er det aabenbaret. Ærens Konge holder sit Indtog. Saaledes have de Gamle Aarhundreder igjennem stammet og lallet om Ham, der skulde komme. Man kalder Ham en Prophet, man kalder Ham en Konge, snart fremstilles Han som en Ypperstepræst, snart siges der: Jehovah selv vil komme paa denne Jord.“ Alle Forjættelser, som sigte til denne, ere nu opfyldte i Ham. Han kommer ridende paa Aseníndens Føl.

„Forkynder Zions Datter!“ Kjære Venner! Forkynder Zions Datter! See din Konge kommer til dig. Os skal det siges idag. See, vi skulle lukke Øinene op, vi skulle see, vi skulle see paa Ham. Vi see saa gjerne paa denne Jords Marker. I Vinteren see vi gjerne paa det hvide Sneetæppe, som er udbredt over Jorden, i Sommeren see vi paa de bølgende Kornmarker. Vi see snart paa dette, snart paa hiint. Idag opfordres vi til at fæste Øinene paa Jesum. See paa din Konge, o Menneske! Men det falder os saa svært, at vi for Alvor skulle see paa Jesum. Man kunde tro, at det var det Allerletteste og Naturligste, at vi Syndere saae paa den Mand, der bringer Gjenløsning for Synderne, og dog er det saa vanskeligt: Vi see langt hellere paa det Betydningsløse, Forgængelige, Forfængelige, end paa Jesum. Men Herren siger idag til dig: O Menneske, opløft dine Øine til Jesum, lad dem hvile paa Ærens Konge, som paa Aseníndens Føl holder sit Indtog i Staden Jerusalem.

See din Konge kommer til dig, ridende paa Aseníndens Føl! Kjære Venner! Ellers have Konger og de Mægtige i denne Verden stor Glands og Herlighed. Naar de holde Indtog i Hovedstaden eller i en anden By — hvilken Stads og Pragt udfolder sig da for Tilskuernes Øine! Men her see vi en simpel Mand i tarvelig Paaklædning, ridende paa Fredens Dyr, paa Aseníndens Føl. Efterdi Synden er indkommen i Verden, er Freden vegen bort og Uro, Kamp og Strid er kommen i dens Sted. Uro i Sjælen, Uro i Samvittigheden, Ufred og Strid i Huset, Ufred og Kamp i Folkelivet. Her kommer Fredens Konge! Han er den sande Fred! See kun

paa hele hans Liv. Under Stormen sover Han paa Skibet; da Han føres ud til Golgatha, skjælder han ikke; nu kommer Han og vil bringe Freden, Freden for syndige Mennesker. Han vil udslette Synden, at din Samvittighed skulde have Fred; Gjælden vil Han betale, at du skulde have Fred med din Gud. Dit Hjertes Sorg vil Han stille, at du ogsaa i din jordiske Trængsel kunde spore Noget af det evige Livs Kraft. Ja, Fredens Konge vil drage ind i dit Hjerte; Han vil ogsaa drage ind i dit Huus. Der gives huslige Forhold, som ere Ufredens Kilde — saa kommer Jesus, Han vil drage ind for at bringe sin Fred. O dersom vi blot vilde annamme Ham, o dersom vi blot vilde vende om til Ham, da vilde vi kunne synge Lovsange og Takkepsalmer, fordi Han har skænket Fred og Lys ned paa Livets mørke Stier!

„Forkynder Zions Datter, see din Konge kommer til dig sagtmodig." Ja Fredens Konge kommer sagtmodig. Han rider paa et Asen. Den gamle Spaadom (Esai. 42, 3) lyder saaledes: „Han skal ikke sønderbryde det knækkede Rør og ikke udslukke den rygende Tande." Kjære Venner! Han gaaer ikke haardt tilværks, Han er ikke haard i sine Ord, eiheller i sin Dom, men sagtmodig er Jesus baade indvortes og udvortes. Han er sagtmodig og ydmyg af Hjertet. Hans Aag er gavnligt og hans Byrde er let. Den vældige Konge fra Himmelen kommer paa denne Jord. — Vi ville frygte os, men Han er sagtmodig. Naar det kun sagte rører sig i en Sjæl, naar Sjælen kun sagte begynder at længes efter Ham, at tørste efter Ham og raaber: „Min Sjæl, o Gud, tørster efter Dig!"; naar Mennesket kun smaat begynder at bede: „Forbarm Dig over mig, min Gud, tilgiv mig min Synd," — saa kommer Han, den sagtmodige Jesus, saa drager Han ind, saa giver Han sin Naade og sine rige Gaver, saa giver Han Rigdom over Rigdom, Naade over Naade. Derfor kan vi ogsaa synge: „Op, op og giv din Smerte, Din Sørgen Afsked giv, Fra alt det, som dit Hjerte, Bedrøver, løs dig riv!" Eders Konge kommer til Eder med skjønne Foræringer og Gaver og vil opfylde Eders Hjerter. O maatte der dog være mange Sjæle iblandt os, som i denne hellige Adventstid gjøre sig rede til at møde Jesum og at annamme Ham baade i Hjertet og Huset!

Det sandselige, det naturlige Menneske er dødt. Du kan være vis paa, at der gives en Mængde Mennesker, som aldrig have knælet for Jesus, de have aldrig for Alvor seet paa Jesum, de have ikke ventet paa, at Han dog skulde komme til dem og deres Børn, til deres Søskende, Slægtninge og Venner. Du kan stole paa, at der gives mange Mennesker, som ere aandelig døde, de have aldrig brudt sig om Ærens Konge. Lidt Gudsfrygt gjør det sandelig ikke. En Tyrk og en Hedning kunne være meget fromme, men til Syndernes Forladelse og til det evige Liv komme de aldrig. Ville vi erfare Noget om Jesus, ville vi erkjende Noget om Ham, som Gud har sendt til os, for at velsigne os med Gjenløsning og Forsoning, med Naade og Liv, saa maae vi see paa Ham og begynde at have med Ham at gjøre. Søg Ham, begjær Ham, Han er Ærens Konge, som vil holde sit Indtog. Men det fører os allerede til det Andet; vi komme til at tale om den Modtagelse, som beredes Ham.

2. Texten bliver ved: „De Fleste af Folket bredte deres Klæder paa Veien, Andre huggede Grene af Træerne og strøede dem paa Veien." Disciplene havde gjort, hvad Jesus havde befalet dem. Efterat de have bragt Dyret til Herren, sætter Herrens Tog sig i Bevægelse. Vi læse om Folket, som er tilstede: „De bredte deres Klæder paa Veien." Vi skulle ogsaa brede vore Klæder paa Veien. Hvad for Klæder er det? Det er særlig 3 Slags Klæder. Det er for det Første et grimt, hæsligt, tilsnavset Klædebon, som duer til Intet. Det er vor naturlige Retfærdigheds Klædebon. Enhver indbilder sig, at han er i Grunden et godt Menneske og bedre, end mange Andre, at han kun har gjort lidt eller slet intet Ondt. Om der end bagved ham ligger et Liv i Sviir og Drukkenskab, i Synd og Skam, i aabenbare og hemmelige Laster, saa bliver han dog en stor Daare og synes, at han er mærkværdigt god og retfærdig. Det kommer af hans Forblindelse, som Djævelen udgyder over Menneskene, saa at de ikke see deres Synd og Skam og ikke kjende deres Overtrædelser. Et meget hæsligt Klædebon er Selvretfærdighedens Klædebon. Folk kunne gaae hen i Livet, uden at bryde sig om Gud, om hans Ord og Rige, saa at hele deres Liv, som ligger bagved dem, og hele

deres indvortes Tilstand staaer i en aaben Modsigelse imod Guds Ord, og alligevel mene de altid, at de ikke have gjort Noget Ondt. Der fortælles om en Mand, der engang besøgte et Tugthuus. Han gik til de Fangne i de enkelte Tugthusceller og talte med dem. Men Enhver af dem var uskyldig, Enhver var bleven dømt for Andres Uretfærdigheds Skyld. Endelig fandt denne Mand en Fange, som ikke vidste nok at klage over sin Synd og over sin egen Fordærvelse; han sagde, at han havde fortjent Tugthuset for sine Synders Skyld. Kjære Venner! Just saaledes gaaer det med mange Mennesker her paa Jorden. Efter Guds Ord og Bud have de megen Skyld og Overtrædelse, de have overtraadt alle Bud, alligevel mene Alle, at de ere skikkelige Mennesker, som ikke have gjort Nogetsomhelst Ondt. Thi det er altid Frugten af den onde Gjerning, at den forblinder Mennesket. Men saalænge du gaaer hen i Livet og mener, at du har holdt Guds Bud og ikke har gjort nogen Synd, at du er ærbar og god og retfærdig, saalænge modtager du ikke Ærens Konge, om du endog stadig kommer i Kirke og til Bibellæsning. Men det Første, hvad derfor bør skee, er dette: Du maa kaste Selvretfærdighedens Klædebon ned for Jesu Fødder; og dersom du staaer for din Frelser, som engang David, der sagde: „Mod Dig, mod Dig alene har jeg syndet," saa hører du til dem, som annamme Jesum. Dersom det gaaer dig, som Zachæus, der i sin Uro over sin Synd og Skyld ilede ud af Huset, for at han kunde faae Jesum at see, saa hører du til dem, som annamme Ham. Ligner du hiin Fange, som vidste, at han havde fortjent Tugthuset, ligner du ham i den Erkjendelse, at du har fortjent Helvede og den evige Fordømmelse, saa kan Jesus velsigne dig med Naade og Syndernes Forladelse. Selvretfærdige Folk derimod kunne ikke godt lide Jesum og Han kan heller ikke lide dem. Han er kun sendt for at gjenløse Uretfærdige. „Menneskens Søn er kommen at søge og frelse det Fortabte!" for at give bodfærdige Syndere Retfærdighed. Men de, som ere fulde af Selvretfærdighed og Dyd, ere ogsaa modne til Forkastelsen.

Det andet Klædebon, som du skal kaste fra dig, er Verdens Klædebon. Vort Levnet er tit saa verdsligt, vi have Behag i Verdens Synd og give os af med Verden, vi elske Verden

og Verdens forfængelige Ting. Hvo, som staaer saaledes til Verden, er hildet i Verden og saa fast forenet med Verden, saa han kan ikke annamme Jesum. Herren kommer kun for dem, som have brudt med Verden, som vide, at de ikke ere fødte for denne Verden, men for Evigheden, som vide, at deres Maal er ikke denne Verden, men deres Maal er Evigheden, saa de derfor ikke mere kunne leve for Verden og efter Verdens Viis. Det er en haard Betingelse for os, at vi maa bryde med Verden, hvis vi ville annamme Jesum. Hvo som ikke vil det, kan aldrig annamme Jesum. Den Herre Jesus kommer kun til dem, som ville blive salige, som have en Længsel efter Ham; og hvor dette ikke er Tilfældet, kan Jesus ikke drage ind. Derfor kast Verdens Klædebon fra dig, kast det hen for Jesu Fødder, gak i dit Lønkammer og tal i Eenrum med din Frelser om Verdens Klædebon, som er udbredt over dit Huus og bed Ham kun om, at Han maatte give dig Kraft til at kaste Verdens Klædebon fra dig, for at Jesus kan drage ind.

Det tredie Klædebon, som du skal kaste fra dig, er dit jordiske Sinds og Mammons Klædebon. „Ingen kan tjene to Herrer. I kunne ikke tjene Gud og Mammon.“ Det Jordiske har en forfærdelig Magt over os Mennesker, det hænger og klæber stadig ved os. Hvor megen Sorg gjøre vi os for det Jordiske, Timelige, for jordisk Gods og Penge. Det ere de Ting, som meest bevæge vort Hjerte. Det er jo sandt nok: Brød er et stort Livets Spørgsmaal for os Alle, og det skal ikke dadles, at saadanne Spørgsmaal beskjæftige os; men det bør dadles, at de bevæge os i første og sidste Linie; og hvor det endnu er Tilfældet, hvor endnu det jordiske Sinds Klædebon omgiver vore Hjerter, kan Jesus ikke holde sit Indtog. Mammons Klædebon maa først tilside. Spørgsmaalet efter det evige Liv maa være det første og sidste i alle vore Tanker.

„Klokken slaaer, Tiden gaaer,
Evigheden os forestaaer!
Lad os da bruge den kostbare Tid,
Tjene vor Herre med al Flid.

Dine Aar paa denne Jord ere snart henrundne, derfor er det berettiget, at Guds Ord kræver: „Søger først Guds Rige og hans Retfærdighed.“ Vi skulle brede Klæder paa Veien.

Kan du huske, hvad for Klæder det ere. Det er Selvretfærdighedens Klædebon, det verdslige og det jordiske Sinds Klædebon.

Texten bliver ved: „Andre huggede Grene af Træerne og strøede dem paa Veien." De give Noget af det, som de eie. De huggede Grene af Træerne; det er i og for sig Noget Ringe, men det er dog Noget. Saaledes skulle ogsaa vi hugge Grene af vore Træer og strøe dem paa den Vei, paa hvilken Ærens Konge holder sit Indtog; og der er Ingen saa fattig, at han ikke har et lille Træ i sin Livshave. Af det, som vi eie, skulle vi give for Kongens Skyld. Du kan hugge Grene af dit eget Livs Træ. Bliv en Gang staaende ved de Fattige og Ringe. Dersom du giver Gaver til de Fattige og Trængende, for at mætte dem, for at berede dem en rolig Nat, for at give dem denne eller hiin lille Gave, for at de maae have det godt og hyggeligt i denne usle Verden, dersom du gjør det for Herrens Skyld — Advent og Juul nøde og drive jo til saadanne Kjærlighedsgjerninger — saa tager du Grene af Træet og strøer dem paa Veien. Ingen er saa fattig, at han ikke kunde gjøre lidt i saa Henseende. Der gives mange Mennesker, som tale meget om „Humanitæt," det er om den almindelige Menneskekjærlighed, og de røre ikke en Finger for at gjøre vel imod Andre, for — omend kun paa en svag og ringe Maade — at tørre Taarene hist og her. Det er ikke blot rige Folk, det er ogsaa ofte fattige Mennesker, som gaae igjennem Verden med et saadant koldt Hjerte, som aldrig hugge nogle Grene af Træerne, for at Ærens Konge kan drage ind.

Vi skulle give Noget af vor Eiendom. Vi hugge Grene af vore Træer, dersom vi give vore Gaver for Guds Rige. Den Herre Jesus har sit bestemte Arbeide paa denne Jord. Hans Arbeide og Opgave er det: at Døde blive levende, at uomvendte Sjæle omvendes, at Syndens Trælle blive Guds Børn. Unge og Gamle, Sunde og Syge, Høie og Lave skulle frelses fra deres Synd og ved Guds Naades Bistand gaae over fra Døden til Livet. I dette Arbeide staaer Jesus, Ærens Konge. Ogsaa i vor Midte have vist ikke Faa i deres eget Liv erfaret Noget af Jesu store Redningsarbeide. Jesus arbeider iblandt Menneskene med Ordet og Sakramentet og styrer sine Disciples Haandlangertjeneste. Thi Han giver dem

Lov til at være hans Redskaber, skjøndt Han har dem ikke behov. De hugge Grene af Træerne og strøe dem paa Veien for Ærens Konge.

Kjære Venner! Jeg tænker paa hine Folk, som kaste deres Klæder fra sig og hugge Grene af Træerne og strøe dem paa Veien. Det var for dem en salig Gjerning, de vare salige i dette Arbeide. I kan troe, kjære Venner, hvo som har først begyndt at kaste de opslidte Klæder fra sig og hugge hist og her en lille Green af sit Træ, han glæder sig, hans Sjæl er glad og synger: „Min Sjæl! Lov Herren, og alt det, som i mig er, love hans hellige Navn. Min Sjæl, lov Herren, og glem ikke alle hans Velgjerninger.“ Derfor slutter ogsaa vort Evangelium saaledes: „Folket, som gik foran og fulgte, raabte og sagde: Hosianna den Davids Søn! Velsignet være den, som kommer i Herrens Navn! Hosianna i det Høieste!“

Kjære Venner! Det er det Tredie ved den værdige Modtagelse, at Sjælen lover og priser Herren, tilbeder Ham og bryder ud i salig Frydesang. Har din Sjæl erfaret Noget af den lønlige Lovprisning til Guds Ære? Men de raabte og prisede høit: „Hosianna den Davids Søn. Velsignet være den, som kommer i Herrens Navn. Hosianna i det Høieste!“ Ogsaa i vore Huse skulle vi love Herren. Han er det sandelig værd, at vi tilbede Ham. Ville vi ikke følge Psalmens Opmuntring:

„Dit Zion Palmer svinger
Til evig Seiers Tegn,
Og Frydens Tone klinger
I Naadens blide Egn;
Mit Hjerte Dig til Ære
Skal grønnes som en Skov,
Og alt mit Liv skal være
Din Kjærlighed til Lov.“

Skammer du dig endnu ved denne Konge? Fattes dig Mod til at bekjende dig til Ærens Konge med din Lovsang? Paulus kunde sige: „Jeg skammer mig ikke ved Christi Evangelium; thi det er en Guds Kraft til Saliggjørelse for hver den, som troer.“ Hvordan staaer det med dig, kjære Læser? Skammer du dig ved din Frelser? Er du bange for, at det kunde blive

bekjendt i din Omgivelse, at du har sat dig et andet Livsmaal end Kirkegaarden paa denne Jord? Kjære Sjæl, bed Ærens Konge, at Han maatte give dig sin Helligaand, da skal det snart blive anderledes med dig, Frygt og Undseelse ville vige bort, Mod, Frimodighed og Glæde ville drage ind i dig. Har Ærens Konge givet dig Noget, saa undseer du dig slet ikke mere for dine Medmennesker og Naboer, saa er du ikke mere bange for at sige: „Jeg holder min Andagt.“ Paulus siger: „Jeg skammer mig ikke ved Christi Evangelium; thi det er en Guds Kraft til Saliggjørelse!“ Mangen En forstaaer saadanne Ord. Mangen En veed Noget at sige om den Frygt for Verden, naar det gjælder om at bekjende sig til Jesum. Det er jo mærkværdigt: Verden har altid saa megen Frimodighed i sit verdslige og jordiske Sind, men de Christne skamme sig ved deres Frelser, saasnart de ville begynde at holde sig nær til Jesum. Vi have af Naturen en forfærdelig stor Menneskefrygt. Alt Andet ville vi gjerne, men vi ville kun ikke rigtig træde frem med den aabne Bekjendelse for og til Herren. Men vor Text siger: Folket raabte høit og sagde: „Velsignet være den, som kommer i Herrens Navn. Hosianna i det Høieste!“ Kjære Venner! Priser Ham høit allevegne, taler om Ham i Eders Huse, lover og priser, at Gud er naadig og barmhjertig, at Han har sendt Jesum paa denne Jord, for at gjøre Syndere salige, at vi skulde blive salige og frelste ved Ham! Amen!

Paaskelilien.

Af Johannes Vibe-Petersen.

Naar Student Johan Skjoldb ellers havde været hjemme Ferierne, havde hans gamle o stille Fædrenegaard — omsust a hundredaarige Elmetræer — været en Skueplads for Løie og lystige Streger af ham og hans Kammerater.

Særlig i Juleferierne gik det lystigt til; der blev arrangeret Dilettantforestillinger og Kanefarter, hvori Egnens Ungdom var den bærende Kraft, og tit rystedes det gamle Bindingsværks Stuehuus af bragende Hurraraab, naar Johan med sine Venner holdt Selskab til langt ud paa Natten. Men naar Ferien saa var forbi, og Universitetsstudiet atter kaldte ham tilbage til Kjøbenhavn, tog det endda en god Uge, før man der hjemme kom ind i det gamle Trin og fik Veiret trukket nogenlunde regelmæssigt.

Johan var eneste Barn af den velstaaende Proprietær Skjoldby, der i henved en Menneskealder havde været Foregangsmand der paa Egnen og med samvittighedsfuld Alvor havde røgtet alle tænkelige Tillidshverv.

Intet blev sparet paa Sønnen og hans Uddannelse; det var begge de Gamles ærgjerrige Ønsker fra hans Barndom af,

der nu nærmede sig deres Opfyldelse, idet Johan beredte sig til at indtage en Plads i den studerte Stand.

Nu var han atter kommen hjem — dog denne Gang ikke som den buldrende, ungdomsmodige Student, men som et stakkels sygt Menneske. Paa tredie Uge havde han ligget bundet til Sygeleiet inde i det hyggelige Soveværelse, der i alle Maader var indrettet efter hans Tarv og Bekvemmelighed.

En gallopperende Svindsot raste i hans Lunger, havde taget Farven og Kjødet af hans tidligere saa rødmussede Kinder, og hans Legeme var blevet kraftesløst og udtæret.

„Vær ved godt Mod, min Dreng, nu skal du se, du nok bliver rask igjen, naar Foraaret kommer, og der bliver lidt Varme i Luften,“ sagde hans Moder tit, naar hun var inde at pusle om ham; hun kunde ikke nænne at sige ham, at Lægen i Eenrum havde fortalt hende, at det gik hurtig mod Enden, og at der intet Haab mere var om Redning.

Men en Dag, da hun atter kom med denne sin gamle Trost, havde Johan fra sine dybe, indfaldne Øjne heftet et prøvende Blik paa hende og sagt: „Tror du virkelig, at jeg bliver rask igjen, Moder?“ og hun var gaaet hurtig ud af Værelset uden at svare ham, men da var Hjertet brustent i hende, og hun havde grædt den hele Dag, saa at hun ikke havde turdet gaae ind til ham, for at ikke hendes røde, ophovnede Øine skulde røbe hendes Smerte.

Undertiden kom Faderen ind til den Syge, satte sig stille ned ved Sengen og foldede sine Hænder over Stokken, som han altid førte med sig paa Grund af en gammel Hofteskade, der besværliggjorde hans Gang. Han sagde ingen Ting, men saae og saae kun paa Sønnen, som om han ud af det udtærede Ansigt vilde læse, om det da virkelig var muligt, at Døden vilde knuse hans skjønneste og stolteste Ungdomsdrøm. Men naar Johan saa, forurolige ved dette speidende Blik, gav sin Utaalmodighed Luft, fik den gamle Proprietær Munden paa Gang, saa godt han kunde, og fortalte op om Køerne og Avlsbruget, Bynyt, Aviseefterretninger og alt, hvad han i en Hast kunde faae skrabet sammen for at bortveire Sønnens og sine egne triste Tanker. Og det hjalp altid lidt en Tid,

indtil det blev galt igjen. Saa gjentog den samme Scene sig atter.

En Ting oprørte og smertede Johan dybt, og det var hans kjøbenhavnske Venners Ligegyldighed for ham; hver Dag spurgte han, om Posten ikke havde Brev til ham fra en af dem, han havde deelt saa mangen lystig Time med, men der kom stadigvæk intet. Der voxede Bitterhed frem i hans Hjerte, og undertiden brød det frem af Hjertets Overflødighed med skaanselsløse Anklager mod alt og alle.

En Dag kom Præsten; det var en bred, velnæret Skikkelse med et rundt, velbarberet Maaneansigt; Guldbrillerne og den skaldede Isse passede udmærket til den Snakkesalighed, hvoraf hele hans Person hovedsagelig bestod. Efter at have styrket sig inde i Dagligstuen ved et par Glas god Scherry og der faaet Lejlighed til at trøste de nedbøiede Forældre med nogle „mangeaarige Erfaringer" om, at Johan jo var en rask Karl, der nok skulde komme fra den Smule Sygdom, blev han indladt til den Syge, tog Plads i en Gyngestol og lukkede paa ny op for hele sin Snakkesaligheds sprudlende Væld.

Han havde for nylig været i Kjøbenhavn og var der af en god Ven en Aften blevet inviteret med i Studenterforeningen, hvor der var Fest for Ibsen, som var paa Besøg i Byen.

„Mageløst, forsikrer jeg Dem, mageløst, kjære Hr. Skjoldby — det var en Aften, kan De tro, hvor man rigtig fik de gamle gemytlige Studenterdage opfriskede. Senioratet havde rigtig anstrængt sig og havde foranstaltet et herligt Festmaaltid — jeg forsikrer Dem, udmærket Mad, Hr. Skjoldby, og udsøgte Vine! Først talte den ledende Senior for Hædersgjæsten — meget vellykket saamænd. Saa talte jeg ogsaa, og Ibsen beviste mig den store Ære at trykke min Haand og takke mig, fordi jeg var ham et Bevis paa, at der endnu fandtes frisindet Kristendom i Landet — siden drak jeg et privat Glas med ham. Vi blev rigtig fine Venner. — Aa ja, hvem der var Student endnu som De, kære Hr. Skjoldby! De har Livet for Dem og har endnu Leilighed til at nyde Verden mange Aar.

Johans Tanker bleve varme; længe efter at Præsten havde forladt ham, laa han og tænkte om og om igjen de mange lystige Minder, han havde derinde fra den store By, indtil han træt og udmattet faldt i en Søvn med urolige Feberdrømme.

Tiden gik, men det blev ikke bedre med Johan, Hosteanfaldene blev hyppigere og voldsommere, og mange Gange havde han ikke Kræfter til at faa Slimen op.

En Dag kom Posten da endelig med et Brev — fra en af Vennerne. Det lysnede op i Johans Sjæl; saa havde de dog ikke rent glemt ham. Han brød Brevet med en hungrende Begjærlighed og læste. Lidt nede i Brevet stod der: „Forleden var jeg til Ligfærd paa Assistensen; jeg holder ellers ikke af at gaa med til den Slags Ting, men jeg var denne Gang nødt til det, da det var min kødelige Fætter, Axel Søltoft, der blev begravet. Han døde temmelig pludselig inde paa Kommunen. Ham kjendte du jo nok; han var et brillant Menneske, men tror du saa ikke alligevel, at den sorte Helvedespræst fik Lejlighed til at faa os trukket ned i Svovlpølen, saa ad man formelig havde Fornemmelsen af at staa i Svovl til Knæerne. Man skulde sandelig tro, at et honnet Menneske ikke har Lov til at dø, som han vil, uden at denne Jesus bliver revet én i Næsen — —“

Her standsede Johan i Læsningen af Brevet. Jo, han kjendte rigtignok Axel Søltoft; sidst han var sammen med ham, var han saa frisk som en Fisk, fuld af gode Indfald og nu — død. Der gik en Gysen igennem ham. Mon han ogsaa skulde dø — sige Farvel snart til alt det, han hang ved med sin Sjæl? Saa ung og dø — væk fra det hele uden at kunne gjøre saa meget som et Protestnummer ud deraf — dø uden Brøvl! — — — Nej, han vilde ikke dø. Saa fik han atter et Hosteanfald; hans Moder kom ind og holdt ham for Panden med sin varme, bløde Haand. — „Aa, Mor — tror du — tror du — jeg skal dø?“

Hun svarede intet, lagde blot Puden til Rette under hans Hoved, men den ene tunge Taare rullede ned af Kinden efter den anden. Hun klappede ham paa Kinden, men ikke

et Ord kunde hun faa frem; Sjælekampen i hende kvalte enhver Lyd paa hendes Læbe.

Johan spurgte ikke mere; han laa og stirrede hen for sig med store, forskrækkede Øjne. Hans Moders Taarer og hendes Tavshed havde givet ham Svaret. Fra den Dag vidste Johan, at det gik mod Døden; der var intet Haab mere for ham.

Fra nu af blev han saa underlig stille og adspredt; hans stadige Beskjæftigelse blev at ligge og kige ind i det dybe Mørke, som Døden gav ham Udsigt til. Det var ham, som om der ingen Bund var deri. Men allerværst var det om Nætterne, naar han laa vaagen uden at kunne faa Søvn i sine Øjne; da tyktes det ham, at han i det svage Skær fra den grønne Ampel, der hang over hans Seng, saa Skikkelser bevæge sig inde i Mørket, og naar de kom nærmere, kjendte han i dem Skikkelser fra det svundne Liv, lystige Venner og kaade Piger, som han mangen Gang havde glædet sig med, men nu var de alle saa gustne og blege i Ansigterne; de rakte Hænderne ud for at hvirvle ham med ind i deres vilde Dans, men naar de kom nær, tyktes det ham, at der stod Liglugt ud af deres aabne Munde. Han væmmedes ved dem. Var det da dem, han havde levet sit Liv sammen med? Han væmmedes ved sig selv.

Saadan laa han fra Dag til Dag, men alle Vegne stod der skrevet Død, selv naar han vendte sig om mod Vinduet, hvorfra nu Solen hyppig om Dagen sendte sine varme, oplivende Straaler ind i Værelset og hen over hans Leje.

Han havde undertiden prøvet paa at tale med sine Forældre om det, der nu var blevet saa levende for ham, men havde snart mærket, at de var lige saa rædde for Døden som han.

Præsten, som atter havde været der, havde overskyllet hans forpinte Sjæl med, at naar han bare holdt sig til Forsagelsens og Troens Ord og saa til sit Fadervor, saa skulde det nok gaa alt sammen, thi det Ord skaber, hvad det nævner, men Johan havde ikke forstaaet et Muk af det hele, og Mørket om ham var lige uigjennemtrængeligt.

O, var der da slet ingen Lindring i denne Vaande?

En Dag fik han et Besøg, som han blev meget glad ved. Det var den gamle Bodil, der nu boede inde i Kjøbstaden, men i sin Tid havde været hans Barnepige, og i hele hans Ungdom havde der, saa tit han tænkte paa hende, staaet en Glands af noget blidt og moderlig ømt om denne Kvindeskikkelse, som undertiden havde manet ham bort fra de slibrige Veie.

Johan kunde se paa hende, da hun traadte ind, og da de vekslede Blik, at den gamle Pige blev forfærdet over at opdage, hvorledes den tærende Sygdom havde skamskændet det før saa smukke, friske Ynglingeansigt; hun havde nær tabt en Urtepotte, hun holdt i sin Favn, ned paa Gulvet.

„Aa, min kjære Johan — ja jeg man vel nok kalde dig ved Fornavn som i gamle Dage?“ spurgte hun, afbrydende sig selv, da hun havde faaet sig sundet lidt og indset, at den lille Johan nu var blevet et stort, voksent Menneske — „aa Johan, jeg kunde næsten ikke kjende dig igjen, stakkels Dreng — stakkels Dreng!“ Og hun strøg ham den ene Gang efter den anden kjærtegnende over den fugtige Pande.

Moderen stod hos og viklede nervøst Papiret af Urtepotten, Bodil havde medbragt.

„Nej, se Johan — en Paaskelillie med tre store Knopper!“

„Ja, den tog jeg med til ham,“ svarede den gamle Pige, „jeg kan huske, at han som lille Dreng holdt saa meget af Paaskelillier. Kan du huske det, Johan? Du kunde tit om Foraaret staa og se længe paa dem, om de dog ikke snart vilde springe ud — ja, jeg kan ogsaa huske, at du stundom prøvede med dine smaa Fingre at hjælpe lidt paa dem, dog det fortrød du gjerne bagefter, men saa fik du da det lært, at den kjære Gud kender bedst Tiden og vil være ene om det.“

Moderen var gaaet hen til Vinduet med Blomsten. „Nu kan den staa her, saa kan du se den fra din Seng, og saa skal Solen nok faa alle Knopperne til at bryde.“

Hvor var Johan dog glad den Dag. Der var lige som kommet et Lyspunkt i alt det Mørke, der hidtil havde staaet skræmmende for ham Nat og Dag, og Lyspunktet var den gamle Barnepige, der paa een Gang havde vakt Minder

til Live i ham, som han havde troet for længe siden døde, men som tværtimod nu fyldte hans Sjæl med Begjær efter atter at komme ind i den lykkelige Tid, der var svundet, og hvor Fuglene sang saa smukt, Blomsterne duftede, og Luften omkring ham var saa klar, saa klar og ren. Hvor det dog var længe siden, han havde indaandet en saadan Luft!

Bodil slog sig imidlertid til Ro i Gaarden; Fru Skjoldby vilde ikke give Slip paa hende — Johan ikke heller, og den gamle Pige var meget let at overtale. Det blev nu hendes særlige Hverv at passe den Syge, og dette udfyldte hun med hele en Kvindes ømme, trofaste Omhu.

Hun havde ikke været der mange Dage, før hun havde faaet klart Indblik i det Mørke, hvori den stakkels Johan vankede om uden at kunne finde ud igen, og hendes gamle, trofaste Hjerte blødte af Smerte derover, men hendes Sjæl blev tillige fyldt af brændende Trang til her at gaa et stille Ærinde for sin Frelser.

Naar hun om Eftermiddagen sad inde ved Sygesengen med sin Strikkestrømpe, førte hun den Syges Tanker tilbage til hans Barndomsdage, da de to havde havt saa mange lykkelige Timer sammen paa deres Smaature i Skov og Eng. Da havde hun lært ham at bede med et Barns fulde Tillid til „Børnevennen stor“. Hun mindede ham om, hvorledes han den Gang om Aftenen, naar hun lagde ham i Seng, havde puttet sine smaa Hænder ind i hendes og sagt: „Skal vi ikke takke for smaa Børn,“ og saa havde hun bedet for ham som for sit Hjerte-Barn.

En Dag driftede hun sig til at spørge: „Beder du endnu, Johan?“

Der kom en fugtig Glands i Ynglingens Øine, thi dette Spørgsmaal borede sig ind i hans Samvittighed. „Nei, Bodil, kun et Barn kan bede, og jeg er ikke Barn længere.“

Den Aften bad den gamle Pige, da hun gik til Ro, særlig om Et: „Kjære Herre, gjør den stakkels Johan til et Barn igjen ved Din Helligaand — Du maa det, Herre; Du kan det!“

Paaskelillien i Vinduet groede rask; i den øverste Spids paa Knopperne begyndte den gule Blomst at skinne igjennem

de grønne Bægerblade. Johann fulgte Plantens Udvikling med levende Interesse. Hvor dog saadan en Plante havde det godt frem for os stakkels Mennesker; for den var der ingen skræmmende Tanke om Død og Opløsning, men den kunde staae der Dag efter Dag i det fulde Sollys og sug' alle Solens Straaler ind i sit Hjerte — og saa en Dag vilde Solstraalerne kysse den udsprungne Blomst og give den det Vidnesbyrd, at den ikke havde levet sit Liv forgjæves.

„O, hvem der ikke havde levet sit Liv forgjæves!" Og saa kom alle de gamle Tanker igjen og hvirvlede ham ind i et rasende Kredsløb; men mørkt var der foran og mørkt bagved. Hvis den sidste Time nu snart var nær, hvad saa? Ja, hvad saa? Han turde ikke tænke mere derpaa.

En Nat forværredes den Syges Tilstand; hele Huset kom paa Benene, Lægen blev hentet, alle undtagen een troede, at den sidste Time var kommen, og denne ene var gamle Bodil, hun vidste, at Døden endnu ikke skulde faae Magt. Derfor stod hun saa underlig rolig midt iblandt alle de forskrækkede Mennesker og løftede sin kjære Myndling op i Puderne for at lette Hosten, og da Huset atter var blevet roligt, og hun havde overtaget Vaagetjenesten i Sygeværelset, fik hun Forvisning om, at Guds Aand havde begyndt sin Gjerning i Ynglingens Hjerte, idet han atter efter mange Aars Forløb rakte sine Hænder frem imod hende og sagde: „Bodil, bed for mig — som i gamle Dage, jeg kan ikke dø nu; er der en Gud, der hører Bønner, saa maa Han høre dine."

Hvor hendes Hjerte jublede i Taksigelse, da hun bøiede sine Knæ ved Sygesengen og bar den kjære Dreng frem for Naadens Trone, indtil hun hørte de tunge Aandedrag, der vidnede om, at han var favnet af Søvnens Arme.

Da han vaagnede om Morgenen og slog sine Øine op, stod Bodil ved Vinduet og syslede med Blomsten, idet hun bandt nogle af dens Stængler op til en Blomsterpind. Sollyset gød sig i en bred Strøm ind over hende og omgav hende med en smal Lysbræmme, der dog oppe omkring hendes Hoved blev ligesom en Straaleglorie, idet Lyset brød sig igjennem det endnu uredte Haar; udenfor sad en Stær og fløitede og jodlede sin Takkesang for Natten ud i den klare, kjølige

Foraarsluft, og Johan kunde nu forstaae, at skal Herren prises, maa det skee med Hjertets rene Toner. Der var noget reent i Fuglens Sang, der var noget reent og helligt over den gamle Piges Skikkelse i Dag, og der var noget nyt og reent i hans eget Hjerte, som gjorde Ham glad og let i Hu. Thi der var hændet noget i den Nat.

Og det, der var hændet, var, at Johan havde drømt en underlig Drøm.

„Bodil, jeg har drømt om Blomsten der i Nat — noget underlig noget; men jeg veed ikke — jeg synes ikke, at jeg er saa ræd for Døden nu."

„Maa jeg faae det at høre? Fortæl mig det. Herren kan ogsaa tale til os gjennem Drømme, ligesom Han talte til Josef."

„Jeg drømte, at en af Blomstens Knopper aabnede sig, og de gule Blomsterblade foldede sig ud; men Blomsten var saa umaadelig stor — ja, hvad skal jeg ligne det ved? — den var lige saa stor som Spisestuebordet; jeg blev heelt betagen deraf. Og saa drømte jeg, at jeg klatrede op ad Blomsterstængelen og steg ind i Blomstens Krone, men næppe var jeg kommen derind, før den begyndte at voxe i Veiret — høiere og høiere — heelt op i den klare Luft, gjennem Skyerne, indtil Jorden forsvandt for mit Blik, og da var det, som jeg hørte Luften tone, et Lys omskinnede mig, saa jeg maatte lukke Øinene, og da jeg aabnede dem, laa jeg for den Almægtiges Trone, fuld af Bæven, og en mægtig Røst, som fyldte Rummet og trængte ind til Bunden af min Sjæl, raabte: „Evig frelst!" Det var det eneste, jeg hørte, saa vaagnede jeg og saae dig staae der ved Vinduet i Solglandsen, der mindede mig om Lyset, jeg havde været omgivet af i Drømme. — Troer du paa Drømme, Bodil?"

„Den Drøm troer jeg paa. Herren har talt til dig, giv Ham dit Hjerte i den Tro, at Han ikke har glemt dig. Han vil tage dig hjem til sig."

„Er det da muligt, at jeg ikke skal dø i Mørket, men komme ud deraf?"

„Ja, du skal ikke døe i Mørket, det troer jeg forvist; Jesus er ogsaa opstaaet for at drage Johan Skjoldby til sig."

Den Syge laae og stirrede frem i Sollyset — ganske stille uden at sige et Ord; men Naadens Lys trængte ind i hans Sjæl, og Mørket opløste sig; hvor der før paa alt omkring ham stod skrevet Død, havde Lysets Engel skrevet Liv. Evig frelst — evig frelst! Som himmelske Harmonier lød dette deilige Ord for hans Øren, og hans Hjerte var fuldt af Tak. O, hvor havde Livet ikke været tomt og indholdsløst indtil nu, hvor havde Luften ikke været forpestet af Dødens Aande! Men nu var det alt forbi, han var atter blevet Barn, atter sang Fuglene — eller var det Englene? — Blomsterne duftede, og Luften om ham var saa klar, saa klar og reen.

Det var Paaskelørdag.

„I Morgen tror jeg, at Blomsten springer ud, Johan, den er ved at pippe frem," sagde Bodil.

Forældrene sad ved hans Seng — begge tavse; de saae kun Døden for sig, naar de heftede deres Blik ved Sønnens udtærede Ansigt og magre Hænder, der laae foldede over Dynen. De havde for længe siden ophørt med at tale om Helbredelse, naar Varmen kom i Luften; Johan var glad ved, at det gik mod Enden.

„Sørg ikke over mig," sagde han tit, „jeg har det bedre, end jeg har fortjent; jeg gaaer til Himlen." Men de kunde ikke forstaae hans Tale; for dem var det, som om deres Haab derved fik Dødsstød Gang efter Gang, naar hans Øine lyste af Frimodighed Ansigt til Ansigt med Døden.

Natten gik; Bodil sad ved hans Leie og nynnede af og til, naar Johan laae vaagen, et og andet Vers af de Sange, hun havde lært ham i hans Barndom. Han lyttede stille dertil og indsugede Lyset i sin Sjæl deraf, faldt saa i et lille kort Blund og vaagnede igjen.

Da Morgenen oprandt, stod Paaskelillien udfoldet i sin fulde Glands; nu var Herrens Time der — og mens Paaskeklokkerne kimede fra den lille Landsbykirke, sad Bodil og sang sin kjære Dreng i Søvn — ind i den lange Søvn til den store Opstandelsens Morgen, hvor han atter en Gang skulde høre Herrens Røst: Evig frelst! til sin Sjæl.

Paaskelillien havde ikke levet sit Liv forgjæves, nu var den sprunget i Blomst.

Men medens en Sjæl svang sig til Himlen paa Aandens Vinger, stod et grædende Ægtepar tilbage paa Jorden og saae ind i Mørket.

„Han er ikke her, han er opstanden!" sagde Bodil stille.

Jesus lever, Graven brast,
Han stod op med Guddomsvælde,
Trøsten staaer som Klippen fast,
At hans Død og Blod skal gjælde;
Lynet blinker, Jorden bæver,
Graven brast, og Jesus lever!

Historien om en Drøm.

„Eders himmelske Fader veed."

Troer du paa Drømme, Agnes?" Fru Duncan saae overrasket paa sin Mand, idet han fremkom med dette Spørgsmaal i en noget ivrig Tone i stærk Modsætning til hans ellers rolige Maade at være paa.

„Hvorledes mener du, Edvard? Du kan ikke mene, om jeg troer paa deres Existens?

„Nei, men troer du, at de blive sendte os til Veiledning — skal vi være lydige imod, hvad der maatte kunne siges os gjennem dem?"

„Jeg antager, at god, sund, helliget Forstand maatte afgjøre det," sagde Fru Duncan. „Men hvad dreier det sig om? Du seer saa bekymret ud, min Kjære."

„Ikke just bekymret men ikke saa lidt forvirret i Tankerne. Jeg vaagnede i Morges med det bestemte Indtryk af en Drøm, hvori det var blevet mig paalagt at bringe Hr. Carr 69 Kroner og 42 Øre. Det er ikke Pengene, som foraarsager Vanskeligheder; thi for ikke længere siden end sidste Lørdag gav Hr. Ainolie mig 90 Kroner at bruge, hvor der var Trang til dem, og jeg har bedet, om at jeg maatte finde det rette Sted. Men for det første kan jeg ikke tænke mig, at det skulde være sandsynligt, at Hr. Carr trænger til nogen Hjælp af den Slags, og saa er det saadant et underligt Beløb. Hvis der trængtes til en saadan Sum, vilde det sandsynligvis være lige Penge."

„Nei, jeg skulde aldrig have tænkt paa John Carr i Forbindelse med Godgjørenhed af den Slags," sagde Fru Duncan tankefuldt, „men jeg antager, at du vil finde ud af det, Edvard."

„Jeg maa forsøge," sagde hendes Huusbonde, „men det synes mig rigtignok at være et underligt Ærinde. Man forestille sig blot mig at komme ind i den ansete Kjøbmands Butik og sige: „Hr. Carr, trænger De til 69 Kroner og 42 Øre? Jeg vil imidlertid gaae den Vei om, naar jeg har drukket Thee; før har jeg ikke Tid."

Omtrent Kl. 7 gik den gode Bymissionær ind i en lille, men godt udstyret og vel holdt Butik og spurgte efter Hr. Carr. Fru Carr stod i Butiken og sagde, at hendes Mand var gaaet ud i Forretninger; men hun gav ingen nærmere Oplysninger, og skjønt Hr. Duncan opholdt sig der lidt og fremkom med venlige Spørgsmaal angaaende Familien og dens Helbred, maatte han dog til sidst gaae med uforrettet Sag. Men om Morgenen kom der mere Lys i Sagen, og Hr. Duncan udtalte, at han vilde „see indenfor hos Carrs." „Sagen er," sagde han, „at jeg har haft en meget urolig Nat, og jeg kan ikke finde Ro, førend jeg yderligere har forhørt mig angaaende denne Sag."

Hr. Carr var i Butiken og saae øiensynlig bekymret ud, saa Hr. Duncan besluttede sig til at gaae lige til Sagen.

„Hr. Carr," sagde han, „De maae undskylde, at jeg tager mig den store Frihed at fremkomme med et ret underligt Spørgsmaal, men siig mig —

„Trænger De til lidt Penge?"

Handelsmandens Ansigt blev synligt blegere, og han blev dybt bevæget, idet han trykkede sin Haand imod Disken for at støtte sig. „Hvor kan De vide det?" spurgte han skjælvende. „Jeg troede, at det var en Hemmelighed for alle andre end min Hustru, men nu, da de har spurgt mig, maa jeg fortælle det. Jeg har aldrig været i en saadan Knibe før. Der har været mange Besværligheder i Forretningslivet i den senere Tid, og jeg har aldrig haft et saadant Besvær med at faae mit Tilgodehavende, hvad der er en Følge af denne Streike. Jeg kan dog ikke taale at see, at Kvinderne og Børnene

fulte, og jeg er derfor vedbleven at give Kredit, mere end klogt er, frygter jeg, og mine udestaaende Fordringer ere derved blevne større end de nogensinde have været al den Ti jeg har handlet. Jeg havde en stor Udbetaling sidste Lørdag og en anden er forfalden idag, og jeg er ikke i Besiddelse a hele Beløbet. Jeg gik til Croydon iaftes, i Forventning om at faae Penge nok der, men ingen kunde betale. Jeg ha netop nu sammentalt min Regning og fundet, at jeg mangle 72 Kroner, og Penge skal betales til Middag."

„72 Kroner" gjentog den gode Missionær lidt forvirret, idet han tænkte paa Forskjellen imellem det Beløb, der i hans Drøm var bleven ham paalagt at betale, og den Sum, der fordredes. Fru Carr blandede sig ivrigt i Samtalen.

„Men, Jacob, der er Børnenes Penge."

Hendes Mands Ansigt opklaredes.

„Ja, det bør jeg ikke glemme. Iaftes, da jeg kom hjem fra Croydon, var min Hustru og jeg meget nedtrykte; vi vare ikke vante til Besværligheder af den Slags, thi vi have altid kunnet betale enhver sit og dertil haft lidt tilovers, og vi frygte begge for Gjæld, som noget, der er meget skammeligt for en Kristen. Da vi talte sammen om det, tænkte vi, at vor himmelske Fader, som har paabudt os „ikke at blive Nogen noget skyldig," vilde hjælpe os i vor Forlegenhed; thi Han veed, at vi aldrig have været ødsle, og saa bleve vi enige om at kaste al vor Sorg paa Ham, og da det netop var ved den Tid, at vi samledes til Andagt, førend Børnene gik i Seng, bad jeg først og derefter min Hustru, og det var for os, som om Herren tog hele Byrden fra vore Hjerter.

Børnene havde aldrig hørt os bede saaledes før, og de hviskede sammen i en Krog. Derpaa løb de op ovenpaa og kom straks efter ned igjen med deres Sparebøsser, hvis Indhold de tømte ud paa Bordet ved Siden af mig. Lille Jessie klatrede op paa mit Skjød og sagde paa sin smukke, barnlige, læspende Maade: „Det er for at hjælpe Jesus til at give dig Penge, Dada." Hun havde 70 Øre i sin Sparebøsse, og Walter havde 1 Krone 88 Øre, og jeg maatte love, at jeg vilde bruge dem; saa blev der altsaa tilbage til mig at skaffe 69 Kroner 42 Øre."

Den gode Mands Ansigt opklaredes, da han talte om sine Børn, men det formørkedes igjen, da han tilføiede: „Hvorledes det skal gaae til, det veed jeg ikke. Hele Morgenen har jeg sagt til mig selv, at det er i Herrens Hænder, men Tiden gaaer, og vi kunne ikke vente Mirakler."

Det forekom Missionæren, at han aldrig havde været nærmere Guds mægtige Haand end i det Øieblik. „Han har endnu Ravne!" kunde han kun ærbødigt udbryde, og idet Hr. og Fru Carr forbavsede lyttede og saae til, optalte han den nøiagtige Sum og forklarede, hvorledes han var bleven befalet at bringe den fra den kjærlige Fader til hans trængende Barn.

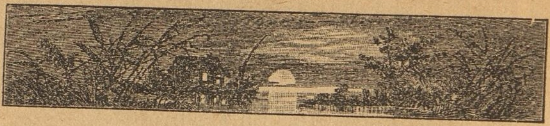

Himmelske Vogtere.

„Herrens Engel leirer sig trindt omkring dem, som frygte Ham, og frier dem."

(Psalme 34, 8.)

Missionær von Asselt, der i Aarene 1856—76 virkede paa Sumatra, fortæller følgende Begivenhed af sit Liv:

„Da jeg i Begyndelsen af 1856 ankom til Sumatra, var jeg den første europæiske Missionær, som kom til de derboende Vilde. Vel havde allerede 20 Aar tidligere to amerikanske Missionærer besøgt dem og villet bringe dem Evangeliet; men dem havde de dræbt og opædt, og da Evangeliet ikke senere var bleven dem forkyndt, vare de selvfølgelig forblevne i den samme Vildhed og Grusomhed. Men hvad det vil sige, at staae ene midt iblandt en Flok af saa rasende, vilde Mennesker, for hvilke man ikke en Gang kan gjøre sig forstaaelig, da man endnu ikke forstaaer et eneste Ord af deres Tale, men hvis mistroiske og fjendske Blikke og Fagter tale et meget forstaaeligt Sprog — ja, derom kan man vanskeligt gjøre sig noget Begreb. De to første Aar, som jeg i Begyndelsen tilbragte ganske ene paa Sumatra, og siden sammen med min Hustru, vare saa svære, at jeg endnu med Gysen tænker tilbage paa den Tid. Det var ofte, som om vi ikke blot vare omgivne af fjendtlige Mennesker, men ogsaa af Mørkets fjendtlige Magter; thi undertiden bleve

vi grebne af en saa uforklarlig, navnløs Angst, at vi midt om Natten maatte staae op fra vort Leie, knæle ned og bede eller læse i Guds Ord, blot for at faae mere Ro i Sindet.

Efter at vi i to Aar havde boet paa det første Sted, toge vi nogle Miil længere ind i det Indre til en Folkestamme, der allerede var noget mere civiliseret, og som modtog os venligt. Vi byggede os der et lille Huus med tree smaa Rum, en Dagligstue, et Sovekammer og et lille Værelse for Gjæster, og Livet blev nu lidt lettere og lysere for os.

Da jeg i nogle Maaneder havde levet paa dette nye Sted, kom en Dag en Mand til mig fra vor tidligere Egn. Jeg sad just paa Bænken udenfor vort Huus, og han satte sig ved Siden af mig og talte først om dette og hiint. Endelig begyndte han:

„Saa, tuan (Lærer), har jeg endnu en Bøn til dig."

„Og det er?"

„Jeg vilde saa gjerne see dine Vogtere nær ved."

„Hvilke Vogtere mener du? Jeg har jo ingen."

„Jeg mener de Vogtere, som du om Natten stiller omkring dit Huus, for at de skulle beskytte dig."

„Men jeg har jo ingen Vogtere," sagde jeg endnu en Gang. „Jeg har ganske vist en lille Tjenestedreng og en lille Kok, men de vilde kun daarligt egne sig til at være Vogtere."

Da saae Manden saa vantro paa mig, som om han vilde sige: „Bild mig bare ikke noget; jeg veed det jo meget bedre."

„Maa jeg gjennemsøge dit Huus for at see, om de ikke er skjulte derinde?" spurgte han.

„Ja, vær saa god," sagde jeg, „søg saa meget du vil, men du vil ikke finde Nogen."

Han gik da ind i Huset, gjennemsøgte enhver Krog, ja endog Sengene, og kom derpaa meget skuffet tilbage.

Nu trængte jeg imidlertid ind paa ham, for at han skulde sige mig, hvorledes det forholdt sig med de Vogtere, han talte om, og hvor han havde faaet den Idee fra.

Han fortalte da: „Strax da du kom til os, tuan, vare vi meget fortørnede paa dig; vi vilde ikke have, at du maatte bo iblandt os, thi vi havde ingen Tillid til dig og meente, at du havde Ondt i Sinde. Derfor sluttede vi os sammen og vare

fast bestemte paa at dræbe dig og din Kone. Vi gik ogsaa hen til dit Huus, den ene Nat efter den anden, men saa ofte vi kom, stod der tæt omkring Huset en dobbelt Række af Vogtere med blinkende Vaaben, og vi vovede ikke at angribe dem og trænge ind i dit Huus. Men opgive vor Plan vilde vi dog heller ikke, og derfor gik vi til en Snigmorder (under disse Vilde fandtes endnu den Gang en særlig Klasse af Snigmordere, som for Betaling ombragte den, der skulde miste Livet) og spurgte ham, om han vilde paatage sig at dræbe dig og din Kone. Han lo os ud over vor Feighed og sagde: „Jeg frygter ingen Gud og ingen Djævel; jeg skal nok trænge igjennem Vogterne.“ Om Aftenen kom vi saa Allesammen, og Snigmorderen gik modig foran og svingede Vaabenet over sit Hoved. Da vi var komne i Nærheden af dit Huus, holdt vi os tilbage og lod ham gaae alene; men kort efter kom han løbende og sagde: „Nei, der tør jeg ikke vove at trænge ene igjennem; der staaer jo to Rækker store, stærke Mænd, ganske tæt ved hinanden, Skulder mod Skulder, og deres Vaaben lyse som Ild.“ — Nu opgave vi at dræbe dig. Men hør, siig mig nu, tuan, hvor er disse Vogtere? Har du ikke seet dem?“

„Nei, jeg har ikke seet dem.“

„Og din Kone heller ikke?“

„Nei, min Kone heller ikke.“

„Men vi have dog Alle seet dem. Hvorledes kan da det gaae til?“

„Da,“ slutter Missionær von Asselt sin Fortælling, „gik jeg ind i Huset og hentede en Bibel, som jeg aabnede og holdt hen for ham. See, sagde jeg, denne Bog er vor store Guds Ord, i hvilket Han forjætter os, at Han vil vogte og beskjærme os, og dette Ord troer vi fuldt og fast, derfor behøve vi ikke at see Vogterne. Men I troe ikke; derfor maae den store Gud vise eder Vogterne, for at ogsaa I kunne lære at troe det.“

Den støvbedækkede Bibel.

Blandt de mange interessante Begivenheder, som den for sin Virksomhed blandt faldne Kvinder i Brighton bekjendte Fru Wicars oplevede under sit opoffrende Liv for ulykkelige og forvildede Mennesker, er der især en, som fortjener at omtales som et kraftigt Bevis paa Ordets Magt og en Opmuntring til ikke at tvivle om nogens Frelse.

Fru Wicars modtog en Morgen et anonymt Brev fra en Distriktsbesøger med en Kvindes Adresse, som Brevskriveren angav for at være en af de værste, man kunde træffe paa i hele Brighton, og som især udmærkede sig ved den daarlige Indflydelse, hun udøvede paa Andre. Hun var bekjendt for at være saa slet, at intet respektabelt Menneske havde villet sætte sin Fod indenfor hendes Dørtærskel i mange Aar; men da Brevskriveren havde hørt, at Fru Wicars ikke veg tilbage for at aflægge endog de allerværste Mennesker Besøg, vilde han nu spørge, om hun skulde have Lyst til at gaa til denne. Kunde Gud faa denne Sjæl overvundet, skulde mange andre gjennem hende kunne reddes.

Allerede samme Dag begav Fru Wicars sig til det i Brevet omtalte Sted. Kvinden aabnede selv Døren, og Fru

Wicars sagde med det samme sit Ærinde. „Jeg har ikke Ti[l] til at høre paa saadant noget,“ svarede Kvinden bittert. „Reli[-] gionen er god nok for fine Folk, men den passer ikke fo[r] fattige Folk; vi maa jo see til at leve.“

„Ja, og saa maa vi dø,“ tilføiede Fru Wicars høitideligt.

„Det er sandt nok, og jeg veed meget god Besked om alt dette,“ sagde Kvinden pralende; jeg er vist ikke saa uvidende som saa mange Andre. Jeg har ikke altid været saaledes, som De nu seer mig. See deroppe,“ tilføiede hun, „der seer De en stor, smuk Bibel paa den øverste Hylde; den kjøbte jeg en Gang for mine egne Penge; men det er nu flere Aar siden.“

„En stor, smuk Bibel!“ udbrød Fru Wicars. „Hvor jeg dog synes, det var morsomt at see den! Tænk, om De vilde tage den ned?“

„Ja, gjerne, min Frue; men jeg er bange, De bliver aldeles støvet, thi den ligger saa høit oppe, at jeg ikke kan tage den uden at støve.“

Ved Hjælp af et Bord og en Stol lykkedes det hende imidlertid at komme op og faa Bibelen ned. Ak, Støvet laa saa tykt paa den, at, som Whitefield en Gang ved en lignende Leilighed udtalte, det skulde ikke have været vanskeligt for hende at skrive sin egen Fordømmelse paa det graa Lag med sine Fingre. Men da Bibelens Eierinde omhyggeligt havde aftørret Støvet med et Hjørne af sit Forklæde, lagde hun Bogen trium[-] ferende paa Bordet foran den Besøgende.

„Ja, den var virkelig smuk!“ udbrød Fru Wicars. „Og saa deiligt Tryk! Kan De læse?“

„Læse, ja, det skulde jeg vel tro; det gaaer i det mindste godt, naar jeg har mine Briller, men det ene Glas er uheldigvis gaaet istykker.“

Kan De finde dem, saa skal jeg gjerne lade dem gjøre istand til Dem.“

„Ja, jeg veed vel ikke bestemt, hvor jeg har dem, men jeg troer nok de er her i en eller anden af Skufferne,“ sagde hun og rev i den ene Skuffe efter den anden. Fru Wicars hjalp til at søge, og derved syntes Isen at smelte om den stakkels Kvindes Hjerte, saa at de bleve gode Venner.

„Her er de endelig!" udbrød hun, idet hun trak Brillerne frem fra en hel Hob Skrammel og Klude.

„Det var da et anseligt Par Briller," sagde Fru Wicars. „Det ene Glas er rigtignok istykker, saa der maa indsættes et nyt, men det andet er jo helt," tilføiede hun og aabnede Bibelen. Kvinden satte det hele Glas for det høire Øie og læste nogle Ord.

„Ih, det gaaer jo helt godt, De læser jo lige saa godt som en rigtig Skolelærer." Fru Wicars bladede i Bibelen og lokkede hende til at læse det ene Vers efter det andet, indtil hun fandt det Sted, hun søgte.

„Dette her Glas er jo fortræffeligt," sagde hun opmuntrende, „læs nu dette Vers ogsaa!" Og Kvinden læste: „Kommer dog og lader os gaa i Rette med hinanden, siger Herren. Dersom eders Synder end var som Karmosin, da skulle de blive hvide som Snee, om de end var røde som Skarlagen, skulle de blive som Uld (Esa. 1, 18).

Fru Wicars sagde ikke synderlig mere, men stak Brillerne til sig og gik. Saasnart de var istandsatte, gik hun for at aflevere dem. Saasnart Kvinden saae Fru Wicars, strakte hun begge Hænder ud imod hende og udbrød: „Det er nu forbi med mit forrige Liv, ja, det er forbi! Nat og Dag har jeg ikke været istand til at slaa dette Vers af Tankerne. Ikke en eneste Dag længer vil jeg leve i mit tidligere, syndige Liv, om blot Herren vil hjælpe mig."

Glædestaarer strømmede ved Underretningen om denne underbare Forandring fra Fru Wicars Øine. Kvinden meddelte hende nu, at hun i W. havde en agtværdig Broder. Fru Wicars skrev til ham og fik straks Svar, som lød paa, at han var villig til at gjøre for sin Søster, alt hvad han kunde; men med det Kjendskab, han havde til hendes tidligere Liv, kunde han ikke tage hende hjem til sig, førend hun med sin Opførsel i nogen Tid havde bevist, at hendes Omvendelse var virkelig. Det blev da bestemt, at hun en Tid skulde bo hos en Familie i W. Paa Fru Wicars Anmodning kom hendes Broder selv og hentede hende. Fru Wicars havde den dobbelte Glæde at see sit Adoptivbarn i gode Hænder og at see det Huus, som var bekjendt for at være det værste i Brighton,

forladt af sine tidligere Kunder. Ja, flere af de Kvinder, som der havde ført sit usle Liv, komme nu selvbudne og begjære at komme ind paa Redningshjemmet. Hun, som var værst af dem alle, er nu i sin Broders Huus, passer en lille Forretning og har i flere Aar været kjendt som en agtværdig Person og varm Kristen.

Vi mindes, hvorledes Augustinus, haardt bunden af Syndens Lænker, en Gang i en Have hørte en Barnestemme synge: „Tag og læs, tag og læs,“ og da, ved et eneste Vers, blev af Kristus for stedse frigjort. Samme underfulde Kraft eier Guds Ord endnu i vore Dage, da det har Magt til at gjøre en af de dybest Faldne, hvis Liv ikke en Gang kan skildres med Ord, hvis Synder i Sandhed var blodrøde, hvid som Snee.

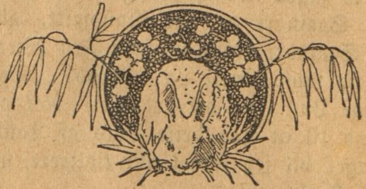

Erindringer fra den indre Missions Historie.

Af Vilh. Beck.

Da jeg en Dag i min Studentertid sad og læste i „Fædrelandet“, saa jeg en Notits om et Indre=Missions=Møde i en Bondegaard paa Ringstedegnen, hvor man havde optaget Pastor Rønne fra Høve som Medlem af Bestyrelsen, men med det udtrykkelige Forbehold, at man ikke optog ham som Præst, men kun „som Broder“. I mit ungdommelige Overmod og min ligesaa snaraadige Dømmen tænkte jeg: „Sikken en Pjalt af en Præst!“ lidet anende, at denne „Pjalt“ skulde blive mig en saa kjær og dyrebar Ven og Medarbeider i den indre Mission. Da lærte jeg at dømme anderledes om denne Mand, og see, at det, jeg havde kaldt Pjalteri, var den Ydmyghed, hvormed denne gamle, ærlige Præst fandt sig i disse Lægfolks Ukirkelighed, og som Herren brugte til at redde den indre Mission for den danske Folkekirke og i en beleilig Stund gjøre den til en virkelig kirkelig Mission, som kunde blive et Salt for Kirken, hvad den ved Guds Naade ogsaa er bleven. Uden denne Ydmyghed hos Pastor Rønne var den daværende indre Mission med sin Uvillie imod Præsteembedet utvivlsomt bleven et lille Parti uden Betydning, eller hvad rimeligere er, en Sekt. „Den indre

Missions Tidende" har da havt til Redaktør en Mand, som var Forstander for en Sekt eller dog for et Samfund udenfor Folkekirken, Gaardmand Peder Pedersen i Nyrup ved Holbæk.

Den lille Notits i „Fædrelandet" var imidlertid snart glemt. Jeg havde ingen Anelse om, hvad den indre Mission var for noget, søgte heller ikke at faa det at vide, lidet anende, hvor stor en Plads den Sag skulde komme til at optage i mit Liv. Aarene gik; jeg var bleven Kandidat i 1855 og Kapellan i Uby ved Kalundborg i 1856, var bleven et troende Menneske og fuld af Iver for Herrens Sag og Menneskers Frelse. Men den indre Mission kjendte jeg intet til, hørte heller aldrig noget om den. Pastor Rønne havde jeg mødt en enkelt Gang og talt lidt med. Han vilde altid have fat i mig og have mig til at gjøre nogle Reiser med sig for at prædike ved Missionsmøder; men Præsterne havde gjort mig bange for denne „slemme Mand", og jeg holdt mig tilbage. Imidlertid var min Ungdomsven Johannes Clausen bleven Kapellan i Stenmagle ved Sorø, altsaa netop paa den Egn, hvor den indre Mission var stiftet og mærkedes mest. Han var kommen i nøiere Berøring med Pastor Rønne, og en Dag fik jeg Brev fra ham, om jeg ikke vilde prædike ved et Indre=Missionsmøde i hans Annex Stenlille. „Indre=Mission", tænkte jeg, „hvad er nu det for noget?" Ja, jeg vidste ikke, hvad det var; men jeg havde allerede den Gang indført den Skik i mit Liv, som jeg har fulgt siden: ligesaa nødigt som jeg selv vilde trænge mig ind nogen Steder, ligesaa gjerne vilde jeg altid sige ja til dem, som ønskede, at jeg skulde prædike for dem. Dertil kom, at det var min kjære Ven, Clausen, som bad mig derom. Altsaa, jeg sagde ja, jeg skulde nok komme og prædike ved det indre Missionsmøde. „Men hvad er det nu for noget, denne indre Mission?" det maatte jeg dog vide for at kunne prædike for Indre=Mission. Ingen kunde sige mig det her, hvor jeg boede; de vare alle ligesaa kloge i denne Sag som jeg selv. Der var ikke andet at gjøre end sætte mig hen og selv udtænke, hvad den indre Mission kunde være. Jeg kunde jo da nok forstaa paa Navnet, at det maatte være et Arbeide indenfor Folkekirken paa at bringe Liv og frelse Mennesker, altsaa et Arbeide, som enhver troende

Præst maatte have, men hvori man jo ogsaa kunde hjælpes ad, baade Præster og Lægfolk. Denne Tanke, som saaledes formede sig hos mig om denne Sag, knyttede jeg saa til Evangeliet om Peters Fiskedræt paa Genezaret Sø, og derover prædikede jeg saa i Stenlille Kirke 13. September 1861 (hvilken Prædiken findes i Missionens Indbydelsesskrift).

Efter Gudstjenesten skulde der være „Generalforsamling" i Skolegaarden, hvor meget vigtige Anliggender skulde afgjøres. Indre-Mission havde nemlig den Gang en Missionær, som hed Jens Larsen, fra Kirkeværløse ved Roskilde, af Livsstilling Smed, en høit begavet Mand, som ved sit levende Vidnesbyrd havde bidraget til mange Menneskers Vækkelse. Han var imidlertid bleven beskyldt for at føre falsk Lære, som nok væsentlig bestod i, at man ikke skulde forsage alle Djævelens Gjerninger, visselig en meget mislig Lære, idet Enhver da nok skulde vide, hvilken af Djævelens Gjerninger man ikke behøvede at forsage, den nemlig, som man nødigst vilde slippe eller havde sværest ved at frasige sig. Der var nok ogsaa noget om hans Liv, som man var misfornøiet med, men som jeg ikke veed rigtig Besked om. Bestyrelsen fremstillede Sagen for Generalforsamlingen og erklærede, at den ikke kunde forsvare at beholde Jens Larsen som Missionens Udsending. Herover opstod et grimt Spektakel; en Del af de Tilstedeværende, som skyldte ham deres Vækkelse, bleve forbitrede, og der faldt mange onde Ord imod Bestyrelsen, navnlig imod Pastor Rønne. Jeg stod fuld af Forundring over, at det kunde gaa saadan til ved et Missionsmøde, og Forfærdelse over, at en Sag som den indre Mission kunde være lagt i en saadan „Generalforsamlings" Haand, der bestod af Folk, som tilfældigt var komne sammen ved et Missionsmøde, medens ved et andet Møde holdt i en anden Egn, „Generalforsamlingen" kunde komme til at bestaa af helt andre Folk, maaske med en hel anden Afgjørelse. Efter at have staaet og ærgret mig en Stund over det grimme Spektakel, bad jeg om Ordet og udtalte min Modbydelighed overfor de Tilstedeværendes Opførsel, som havde givet mig det Indtryk, at jeg snarere var paa et Marked blandt halvfulde Folk, som vilde til at slaas, end ved et Møde, hvor Guds Folk samledes om Guds Riges Sag. Skjønt jeg stod helt

fremmed overfor Forsamlingen, bragte det dog Stilhed. Pastor Rønne havde imidlertid erklæret, at Bestyrelsen traadte fra og altsaa overlod til „Generalforsamlingen“ at vælge en ny Bestyrelse. Det løb mig koldt ned ad Ryggen at tænke paa, at den indre Mission skulde være voldgiven en saadan Forsamling, og i en Fart vendte jeg mig til Pastor Rønne og forestillede ham, hvilke skjæbnesvangre Følger det vilde have for den indre Mission at prisgive den til denne „Generalforsammling“ af tilfældigt sammenløbne Mennesker, hvilket efter al Rimelighed vilde føre til, at den blev en Sekt uden Forbindelse med Kirken, og bad ham instændigt om at fastholde, at han fremdeles var Formand for den indre Mission, og at opfordre dem, som vilde slutte sig til den, til at gaa ind i Skolestuen og indtegne sig der som Medlemmer. Et saa radikalt, diktatorisk Forslag passede nu slet ikke til Pastor Rønnes milde, bløde Naturel, dertil fremsat af en ung, saa temmelig ukjendt Mand; han vægrede sig derfor derved, men efter at jeg, greben af hele Situationens Alvor, havde faaet Mod til at trænge stærkt ind paa den gamle Præst og bede ham om at gjøre det for Guds Riges Skyld, gav han efter og sagde til Johannes Clausen: „Ja, naar De vil gaa med.“ Denne, som den Gang var meget nervøs, blev meget urolig over den uventede Anmodning; men da jeg pressede paa og sagde: „Gaa kun med“, greb han min Haand og sagde: „Ja, naar Du vil gaa med.“ Han beholdt min Haand, som han havde mit Hjerte. Og saa gik vi to unge Venner i mange Aar Haand i Haand i den indre Missions Arbeide med gamle Rønne som vor fælles aandelige Fader med det milde, kjærlige Sind, som vi to Unge saa ofte trængte høiligen til. Saaledes kom jeg ind i den indre Mission uden nogen Søgen eller Stræben fra min Side, ja uden min egen Villie, ført derind ved Herrens underlige Styrelse; og netop Bevidstheden herom har givet mig saa stor Frimodighed til at arbeide for denne Sag trods al Modstand og Vrede og uden at agte paa alle de smaa Profeters ilde Spaadomme om al den Fare og Skade, der vilde følge den indre Mission.

Ved dette Møde i Stenlille 13. September 1861 undergik den indre Mission en fuldstændig Forandring. Og Forandringen bestod væsentligt deri, at ligesom den antog Navnet

„Kirkelig Forening for den indre Mission i Danmark", blev den en virkelig kirkelig Virksomhed, nøie knyttet til Folkekirkens Ordning og det kirkelige Embede. Medens den før kun var en Lægmands=Mission med stærk Sky for at have noget med Folkekirkens Præster at gjøre, hvilket havde givet sig klarest tilkjende, da man optog Pastor Rønne i Bestyrelsen „ikke som Præst, men kun som Broder", blev den nu en inderlig Forening og Samvirken af Præster og Lægfolk i Folkekirken. Og medens den indre Mission før kun tilsigtede i al Almindelighed at vække og frelse Mennesker, fik den nu foruden dette Hovedformaal tillige det Maal at bringe Liv i den skrækkelig døde Folkekirke, at samle levende Præster og Lægfolk i Kirken om dette Arbeide og samle Herren et levende Folk af Hellige indenfor Folkekirken, ligesom ogsaa fra den Tid af den indre Mission begyndte at banke paa Folkekirkens Kirkedøre, naar den vilde holde Møder, i Begyndelsen som oftest forgjæves, thi der var stor Forbitrelse eller Skræk iblandt Præsterne overfor denne nye Virksomhed; gamle Rønne blev skjældt voldsomt ud af sine gamle Kolleger, og vi to unge Kapellaner bleve haanede som et Par unge Fusentaster, der vilde bringe en skrækkelig Elendighed over vor Folkekirke — en suldstændig Umulighed, da Elendigheden allerede var der i fuldeste Maal med Død og Vantro, som sov roligt under en Masse Præsters Beskyttelse. Det var Gnavenheden ved at blive forstyrret i sin „søde Søvn", som gjorde saa mange, ogsaa saa mange Præster, arrige. De lukkede Kirkedøre bragte den indre Mission til at søge ud i Skovene, hvor vi ikke behøvede at spørge Præsterne om Forlov, men mente, at vi maatte have samme Ret som Himlens Fugle til at synge vore Sange til Herrens Pris i Danmarks Skove, samme Ret som Verden, der samles om Spillemanden og Drikkebordet ved dens Skovfester, til at samles om vor Frelsers Ord. Det første Skovmøde holdt den indre Mission i Sommeren 1862 i en Skov ved Navn „Sneveris" paa Kanten af Kattegattet, en Milsvei fra Kalundborg, et overordentligt stærkt besøgt Møde, der kan betragtes som Moder til den Masse Skovmøder, som den indre Mission siden den Tid har holdt rundt om i Danmarks Skove, og som have samlet Tusinder af Mennesker om Herrens Ord. Og vi maa atter her sande

Herrens Ord, at „alting tjener dem til gode, som elske Gud.“ Ogsaa de lukkede Kirkedøre, som førte Missionen ud i Skovene, have tjent denne og med denne en Mængde Mennesker til gode, som vakte og omvendte ved disse Skovmøder nu elske Gud. Danmarks Skove, som have saa mange sørgelige Minder om Djævelens Gjerninger fra Verdens Skovfester, have nu rige Minder om Frelserens Gjerninger i frelste Menneskesjæle fra den indre Missions Skovmøder. Men efterhaanden begyndte man at sige: „Kom ind!“ naar den indre Mission bankede paa Kirkedørene, først til dens Præster, siden ogsaa til dens Lægmænd. Og nu er der kun en ganske enkelt Kirke et eller andet Sted, som er lukket for den indre Mission, i Reglen kun hvor der sidder en Præst, som ikke veed noget andet at udmærke sig ved.

Ved Forandringen i 1861 blev ogsaa „Generalforsamlingerne“ afskaffede, og Missionen mistede sin demokratiske Skikkelse. „Demokratisk“ betyder jo „folkeregjerende“, men i Virkeligheden har Folket, det vil sige Guds Folk, regjeret den indre Mission ved den Kjærlighedens Magt, hvormed det har bevilget de store aarlige Pengesummer til denne Sag, og hvormed det har sluttet sig inderligt og trofast til denne Virksomhed. Bestyrelsen sidder nok paa Regjeringssædet tilsyneladende af egen Magtfylde; men i Virkeligheden sidder den der ikke et Øieblik længere, end den eier Guds Folks Kjærlighed.

At den indre Mission undergik denne Forandring og blev en kirkelig Virksomhed, skyldes saaledes udelukkende den gamle Præsts Ydmyghed, som den unge Student kaldte en Pjalt, da han lod sig optage „ikke som Præst, men kun som Broder“. Derved blev han i Guds Haand det Baand, der siden bandt denne Sag saa fast til Kirken. Og derfor skal gamle Pastor Rønnes Navn bevares i ærbødig og kjærlig Erindring, saa længe den indre Mission har Venner i Guds Folk i Danmark. Ogsaa paa ham og i denne Sag opfyldes det gamle Guds Ord: „Ydmyghed gaaer foran Æren.“

En Taares Virkning.

For snart hundrede Aar siden sad en Skrædder i Breslau paa sit Bord med korslagde Ben og syede, da der blev banket paa hans Dør. Det var en ung israelitisk Student, med et klogt og tiltalende Ansigt, som kom for at bestille en Klædning.

Medens han tog Maal, sagde Skrædderen ved sig selv: „Hvor bedrøveligt er det dog, at saadan en velbegavet og kjær ung Mand maaske aldrig bliver frelst og ikke i Livet eller Døden faaer den Glæde og den sande Trøst, som jeg fattige kristne Haandværker har!"

Idet han hengav sig til disse Betragtninger, trillede en stor Taare ned af hans Kinder.

„Hvad er der iveien med dem? spurgte Studenten.

„Undskyld, Herre, men da jeg saa Dem saa ung og saa lykkelig ved Livet, kunde jeg ikke lade være og tænke paa, at De maaske aldrig fandt den sande Lykke, eftersom De ikke kjender Jesus Kristus."

Den unge Mand svarede intet og gik bort; men Mindet om denne Mands Taare fulgte ham overalt og lod ham ikke have Fred. Han anskaffede sig et nyt Testamente, og eftersom han havde en alvorlig Karakter, saa læste han og troede. Hans

Omvendelse lignede ikke Datidens Jøders, det var ikke en Pengespekulation; han gav Herren hele sit Hjerte, og alt medens han var en duelig Læge, førte han mange Sjæle til Frelseren.

Mange Bøger og religiøse Traktater undertegnede med det Navn han fik i Daaben, Emanuel Promann, er endnu til Opbyggelse for mange.

Og denne Omvendelse, dette velsignede Liv, denne store Virksomhed, alt dette havde sin Oprindelse fra en Taare — en fattig Haandværkers Taare!

Kjære Venner, lad os tro paa den kristne Kjærligheds Underværker! I Sandhed, vore Øine skulde endnu see Mirakler, om de bedre kunde græde over denne Verdens Uvidenhed, Lidelse og Synd!

Hvad er Kvindens Gjerning.

(Af en Kvinde.)

Herren sagde: „Det er ikke godt, at Mennesket er ene", og derfor gav Han ham en Hustru, som skulde være ham til Medhjælp. Men ak, hun blev den Første, som faldt. Men som hun blev den Første, der faldt, blev hun ogsaa den Første, der blev givet den herlige Forjættelse, at Kvindens Sæd skulde sønderknuse Slangens Hoved, og vi veed, det gik i Opfyldelse. Der Tidens Fylde kom, udsendte Gud sin Søn, født af en Kvinde, for at oprette Forligelse og forene os med Gud vor Fader ved Troen paa Jesu dyre Opoffrelse i vort Sted. Og Jesus sagde ved sin Bortgang, at Han vilde sende sin Aand, som skulde undervise og veilede os i alle Ting, og saa mange, som drives af Guds Aand, disse ere Guds Børn. Kjære Søstre, ere vi altid drevne af denne Aand i vort daglige Liv? Ved Tanken paa, at vi er Kvinder, givne til vore Mænd, for at være dem en Medhjælp, stod jeg ved Begyndelsen af mit ægteskabelige Liv med stor Engstelse og Bæven. Jeg sagde til Herren: Om ikke Du gaaer med og oplyser og veileder mig i stort og smaat, da

kommer jeg til at skade min Mand istedetfor at hjælpe ham. Der møder os mange Vanskeligheder, hvor vi ligesom staaer raadvilde; men lad os søge hen til Ham, som er den store Raadgiver, at Han ved sin Aand vil oplyse os i Alt. Lad os ikke staa paa vore egne af Slangen indbildte Meninger; thi da falde vi som Eva og blive en Snare for Manden. Det lykkelige Hjem kan blive forstyrret mangen Gang, fordi Kvinden ikke er, hvad hun burde være. Er Manden træt, lad os tale mildt og kjærligt til ham. Er han bedrøvet, lad os bære hans Byrde, saa godt vi formaa, og i Alt være ham til Hjælp og Glæde, især i Hverdagslivet. Lad os holde ham høit i Ære, især overfor Børnene, og aldrig tale ilde om ham til Andre. Er der Ting, som vi ikke synes om, da maa vi først tale med Herren derom. Som Kvinden faldt først, lad os ogsaa blive de Første, som søge Opreisning, baade for os selv og dem, vi ere satte iblandt. Ligeledes overfor Børnene. Lad os altid staa faste og ubevægelige paa Guds aabenbarede Villie i hans Ord, at ikke Egenvillien skal komme til at raade. Vi veed, at Barnet seer paa sin Moder. Maatte vi derfor fremfor alt være i Besiddelse af sand Gudsfrygt, Kjærlighed, Sanddruhed, Ydmyghed, Taalmodighed, Nøisomhed, Gavmildhed, Flittighed og Sparsommelighed og vise vore Børn, at vi ikke leve os selv til Behag. Vi maa oplære dem i Alt, hvad der kan være dem gavnligt og fornødent for sand Udvikling, at de kunne blive nyttige Mennesker. Lad os være faste og bestemte lige overfor Børnene og nøie vogte os, at vi ikke gjør Forskjel paa dem; thi da planter vi selv Hadet i dem og vil engang komme til at høste Frugten deraf. Maa vore Ord altid være et bestemt Ja eller Nei. Det er haardt, ja meget svært mangen Gang, at staa fast og ikke give efter for et Par klare, bedende Barneøine. Men er Befalingen givet, maa den efterkommes, hvor ondt det end maa gjøre. Naar vi forøvrigt viser Barnet Venlighed, da vil det ikke skade dets Føleiser. Vi maa tillige være aarvaagne med, hvad Selskab vi lader de Smaa komme i; thi Barnehjertet er saa tilgjængeligt baade for det Onde og det Gode, og det Indtryk, de faa i Barnealderen, hæfter sig fast i Hjertet og vil i sin Tid bryde frem.

Jeg har her givet adskillige meget ufuldkomne Vink.

Herren hjælpe os alle til paa rette Maade at elske vore Mænd og vore Børn, ikke med Ord og Tunge, men i Gjerning og Sandhed. Lad os ikke kaste vor Frimodighed bort, om end mange Hindringer vil lægge sig i Veien. Og om det stundom seer mørkt og taaget ud, lad os ikke forsage, men meget mere bestorme Naadens Trone og med Jakob sige: „Jeg slipper Dig ikke, før Du velsigner mig.“ Vi har hørt, at mangen forloren Søn og Datter er bleven omvendt til Gud, og næst Herren har de tilskrevet deres Moders brændende Bønner som Aarsag dertil. Maatte vi altid bede og ikke blive trætte, men trænge ind med Vold; thi da først kan vi forvente Velsignelsen fra det Høie.

Giv Agt.

Giv Agt paa dit Liv. Hvorledes er det Liv, Du lever? Lever Du et gudfrygtigt eller ugudeligt Liv? Lever Du for Gud, eller lever Du for Verden og de Ting, som ere i Verden? Du har en Sjæl, lever Du saa, at den maa blive frelst? Den, som lever for Gud, den alene lever ret.

Giv Agt paa dit Livs Ende? Hvorledes skal den blive. Om Du i Dag kaldtes bort, hvorledes skulde det da gaa Dig? Er Du beredt paa at møde din Gud, eller er Du ikke? Alt er vel, som ender vel.

Giv Agt paa dine Synder. Du er en Synder. Men er dine Synder forladne, udslettede? Hvis Du vil indgaa i Himlen, maa Du være frelst fra dine Synder. Dette kan Du blive, om Du søger det paa den rette Maade. Jesu Kristi, Guds Søns Blod renser os fra alle vore Synder. Gud er trofast og retfærdig, at Han forlader os Synderne og renser os fra al Uretfærdighed.

Giv Agt paa dit Hjerte. Er det naadehungrigt, født paany, renset ved Troen? Uden et nyt Hjerte kan Du aldrig

komme ind i Himlen. „Salige ere de rene af Hjertet; thi de skulle see Gud“.

Giv Agt paa din Bibel. Hvad gjør Du med den? Gud har givet Dig en Bibel, for at Du deri maa finde Veien til det evige Liv. Læser Du den daglig med Bøn om Aandens Lys? Søger Du at blive fortrolig med dens dyre Sandhed?

Giv Agt paa din ugentlige Hviledag. Hvorledes anvender Du den velsignede Dag? Holder Du den hellig, saa at Du søger paa den Dag at voxe i Guds sande Kundskab og leve i Omgang med Gud? Er Herrens Dag ikke din Glæde, hvorledes skal Du da kunde glæde Dig ved den Sabbatshvile, som er tilbage for Guds Folk?

Giv Agt paa dit daglige Levnet. Er Du saavel i dit Hus som imod dem, Du træffer, barmhjertig, god, hjælpsom, ærlig, trofast? Søger Du at lægge Baand paa dit Sind, din Tunge, dine Begjæringer? „Vorder hellige; thi jeg, Herren Eders Gud, er hellig.

Giv Agt paa dine Bønner. Om Du beder, hvorledes beder Du? Er Bønnen for Dig blot en tom Form eller Vane, hvori dit Hjerte ikke har nogen Del? Eller mener Du i Sandhed, hvad Du udtaler med Ordene, eller ønsker Du, hvad Du begjærer? Vore Bønner ere et af de sikreste Vidnesbyrd om vor Sjæls virkelige Tilstand. Bøn er Omgang med Gud. Jeg er i Nød og Trang og gaaer til Gud dermed. Det er Bøn.

Og endnu et giv Agt! Naar dette Liv er til Ende, hvorhen skal da Veien gaa? Skal Du da gaa ind i Himlen? Skal Herren paa sin store Dag regne Dig med i den Skare, til hvilken Han da skal sige: „Kommer hid, I min Faders velsignede, og arver det Rige, som Eder er beredt, før Verdens Grundvold blev lagt? Bered Dig for dette alt afgjørende Spørgsmaal.

Morgenandagtens Betydning.

Vi berøve os selv uberegnelig mange Vel- signelser ved at forsømme at begynde Dagen med Andagt. Det kristne Liv vil begynde at aftage, ligesaa snart som Morgenandagten forsømmes. Det er ganske vist ogsaa et ufeilbarligt Træk hos den Nyomvendte, at han føler Trang til ved Dagens Begyndelse under Bøn og Be- tragtning af Guds Ord at anbefale sig i Guds Varetægt. Men det er jo med denne Længsel som med enhver anden ædel Længsel, at den kan hæmmes og underkues til den døer. Dette maa være sket med enhver, som ikke har Længsel efter det bønlige Omgangsliv med Gud.

Kunne vi betvivle Nødvendigheden deraf, naar vi ret tænke paa, hvad Betydning Morgenandagten har for hele Dags- gjerningen? Der findes ikke en Plet paa Jorden, hvor ikke Fristeren er med sine Snarer og Dragelser. Kunne vi have dette klart for os uden ogsaa deraf at drives nær Gud ved Dagens Begyndelse for hos Ham at hente Hjælp. Nei, ganske vist ikke. Vi kjende af Guds Ord samt vore egne bitre Er- faringer, at i egen Kraft formaa vi ikke at „staae ham imod.“

Det er kun ved at have Herren nær os, at vi er sikre paa Seiren. Men nu har Skriften budt os, at vi skulle holde os nær til Gud, og dertil er Forjættelsen knyttet, at Gud vil holde sig nær til os. Vi maa derfor ikke mene, at Gud er os nær og kæmper for os, dersom vi forsømme at holde os nær Ham. Dette lærer ogsaa Erfaringen os. Vi kjende grant, at vort aandelige Styrke aftager, saa snart vi forsømme at pleie daglig Omgang med Gud ved Bøn og Ordets Betragtning. Ja, det er ved, at vi paa denne Maade holde os nær til Gud, at vort aandelige Syn skærpes, saa vi bedre kunne se de Snarer, som lægges for vore Fødder. Og hvor lette bliver da ikke ogsaa de Byrder, som Dagen bringer os, dersom vi fra Morgenstunden af have taget Gud med os paa Vandringen. Og som Guds Medarbeidere ville vi da ogsaa være i en Tilstand, hvor Gud kan tale til os og virke gjennem os.

Hvad vi i denne Forbindelse ikke maa forglemme, er vor Frelsers Exempel. Selv han, den hellige og rene, Guds Søn, Verdens Frelser og Mønster, tilbragte Morgenstunden i ensom Bøn til Faderen. Det hedder om Ham, at Han stod tidlig op, og længe før det blev Dag, gik til et øde Sted for at bede. Dersom da Gudmennesket følte Behov af Morgenandagten, hvor meget mere maa ikke vi trænge dertil. Thi Jesus gjorde ganske vist ikke dette blot for Exemplets Skyld, men fordi han havde en indre Drift og følte Trang dertil.

Der er Ingen saaledes stillet, uden han kan faa Tid og Anledning til Morgenandagten. Det er ikke her sagt, at et bestemt Tidsrum skal optages til denne Andagt. Det er ikke om, hvor længe vi tøve i Guds Nærhed; men om at vi ikke forsømme at møde Ham Ansigt til Ansigt i Morgenandagten. Lang Tid kan tilbringes uden nogen videre Nytte, og kort Tid, vel anvendt, kan bringe store Velsignelser. Vi bør for alle Ting vogte os for at tænke paa Morgenandagten blot som en Pligt, vi hurtigst muligt maa komme igjennem. Vi skulde altid der igjennem søge at faa en Velsignelse fra Gud for vor Sjæl.

Den Balslev=Boesenske Præstekreds.

Præsten Ludvig Boesen var født i Kjerteminde 16. Mai 1733, hvor hans Fader, Morten B., var residerende Kapellan, „en sand Herrens Tjener, hvis ægte evangeliske Foredrag og hele kristelige Embedsførelse paa den Tid var til stor Velsignelse.“

Ludvig Boesen blev theologisk Kandidat 1758 og to Aar efter Informator paa Vaisenhuset. Imedens han opholdt sig her, udgav han et lille Opbyggelsesskrift i to Dele under Titel: „Opbyggelige Vidnesbyrd om Jesu Lidelse, Blod, Død og Vunder som eneste Salighedsgrund, samlede af danske Læreres Skrifter i det 16. og 17. Seculo, med tilføiede Exempler af saadanne Personer i vort Fædreneland, som have æret og høiagtet deres Forløser og trøstet sig ved hans Forsoning.“

I Aaret 1764 blev Ludvig Boesen kaldet til Sognepræst i Rynkeby og Revninge. Ved Ordinationen i St. Knuds Kirke i Odense, der blev udført af daværende Biskop Jakob Ramus, prædikede han over den selvvalgte Text Rom. 1, 16: „Jeg skammer mig ikke ved Kristi Evangelium.“

„Tyve Aar tilbragte han i Rynkeby i det nordøstlige Fyn og arbeidede med ufortrøden Troskab i sin Herres Tjeneste, blev og snart kjendt som en af Egnens bedste Prædikanter og ivrigste Sjælesørgere. Inderlig glædede han sig, hver Gang

han syntes at mærke endog kun det mindste Spor til, at hans Arbeide ikke var forgjæves. Men tungt var det ofte for ham, naar han syntes, at det Guds Ord, han vist under Bøn og Taarer udsaaede, faldt paa haarde Hjerter, i hvilke det ingen Indgang fandt og ingen Frugt kunde bære. Da var det hans eneste Trøst, at den Herre, der alene seer, hvad der gaar for sig i Menneskets Inderste, vel dog fandt mange flere end vi kortsynede formode, fra hvilke hans Evangelium ikke kom aldeles tomt tilbage, men blev, om ikke før, saa dog i Dødens Stund en Guds Kraft til Salighed."

1785 blev L. Boesen kaldet til Vigerslev og Veflinge i det nordvestlige Fyn. Den Søndag, da han indsattes her, prædikede han om den rette Kjærlighed til Sandhed, at vi maatte blive salige.

L. Boesens Prædikener i Vigerslev var talrigt besøgte, og han havde deu Glæde, at de ofte „gjorde kjendeligt Indtryk paa Tilhørernes Hjerter."

Men hans Virksomhed paa denne Egn var kun af kort Varighed. Søndag efter Paaske 1788, som var den sædvanlige Konfirmationsdag, døde han pludseligt foran Altret i Vigerslev Kirke i en stor Del af Menighedens Paasyn.

Han var under Examinationen kommen til den fjerde af Konfirmanderne og havde spurgt denne: „Hvad er Retfærdiggjørelse"; men uden at oppebie Svar, sagde han selv med lydelig Røst: „at en Synder formedelst Troen paa Jesu Fortjeneste af Naade ansees af Gud, som om han ikke havde syndet." Og næppe var disse Ord udtalte, før han vaklende søgte op til Alteret og sank her død ned.

Hans ældste Søn, Jens Frederik Boesen, der ogsaa havde været Øie- og Ørenvidne til dette gribende Optrin, blev Faderens Eftermand som Sognepræst i Vigerslev og Veflinge, skjønt han endnu knapt var 23 Aar gammel.

Aaret efter, 1789, blev Rasmus Balslev Præst i Haarslev, som er Nabosognet til Vigerslev mod Nordvest. I de foregaaende sex Aar havde han været Degn i Haarslev hos sin Fader, Laurits Luja Jensen Balslev.

J. F. Boesen og R. Balslev blev i Slutningen af det

18. og Begyndelsen af det 19. Hundredaar de mest kjendte af de herrnhutiskfindede Præster paa Fyn.

Begge stod de i Forbindelse med Herrnhuterne og med Kristiansfeld.

Rasmus Balslev synes i saa Henseende for sin egen Persons Vedkommende at have været den mest aktive af dem.

Jens Frederik Boesen i Vigerslev synes at have været en Del mere mandig, men ogsaa tungere i sin aandelige Skikkelse.

Han ægtede 1791 en Datter af den berømte herrnhutiskfindede Præst Joachim Evald i Hviding i Slesvig.

I sit 84. Leveaar, 1808, drog J. Evald til sine nærmeste kristelige Trosfæller i Kristiansfeld, for i deres Kreds „at udhvile sig efter lang og tro Tjeneste.“ 1825 den 28. Mai feirede han sit 100 Aars-Jubilæum. Efter at have levet blandt sine Trosbrødre henved 18 Aar „i Simeons Aand,“ døde han næsten usvækket i Aanden, men blind og døv i en Alder af 101 Aar.

I fire Aar havde Boesen til Huslærer Niels Johannes Holm, en mærkelig begavet Mand, der hørte Brødremenigheden til. Holm var født 1778 i Sønder Farup ved Ribe. Hans Forældre, som var meget fattige, flyttede til Tyrstrup. Her blev Sønnen konfirmeret af den herrnhutiskfindede Pastor Lautrup, en Svigerfader til Præsten Rasmus Balslev i Haarslev. Den fattige Dreng maatte arbeide saa strængt, at hans Legeme tog Skade paa Livstid derved; han blev skjæv. Men Sjæleevnerne bevaredes uskadte; især havde han et let Nemme.

Niels J. Holm ønskede tidligt at slutte sig til Brødremenigheden. Han drog derfor til Neuwied ved Rhinen, hvor han først lærte Handskemageriet, senere Lakerprofessionen. 27 Aar gammel vendte han tilbage til Tyrstrup og var dengang hjemme i flere Sprog.

Efter at Holm i fire Aar havde undervist Provstens Børn i Vigerslev, kom han i to Aar som Huslærer til dennes Broder, Ulrich Boesen i Seest.

1820 blev Holm Brødremenighedens Diaspora-Arbeider i Kristiania. Fra 1834 til sin Død 20. Mai 1845 var han dansk Prædikant i Kristiansfeld. Medens han var i Norge, udgav han „Harpen“, den Salmebog, der den Dag i Dag

bruges ved den danske Gudstjeneste i Kristiansfeld. I „Harpen" findes mange Salmer, som N. J. Holm selv har forfattet. Den mest kjendte af disse er den aandelige Sang: „Hvor salig er den lille Flok."

Blandt de Bøger, som udkom i denne Tid, maa særlig nævnes Rasmus Balslevs „Opbyggelige Betragtninger for Syge" (1806), den Bog, der maaske holdt sig længst blandt Almuen.

Det er en Bog paa over 200 Sider, skreven med barnlig Inderlighed og ud af en ikke ringe kristelig Erfarenhed. Det passer ogsaa ganske, hvad Forfatteren i Fortalen siger, at „man vil finde, at Kristendommens Hovedlærdomme om Gjenløsningen ved Kristum og Retfærdiggjørelsen ved Troen paa ham, med hvad deraf flyder og dermed følger, ikke ere i dette Skrift forbigaaede, men meget mere allevegne lagte til Grund for al Trøst og Beroligelse i Liv og Død."

„Efter min Overbevisning," slutter Rasmus Balslev, „er det et sandt Ord og al Annammelse værdigt, at Jesus Kristus er kommet til Verden for at gjøre Syndere salige. Tog jeg denne Sandhed bort, saa vidste jeg ikke, hvad jeg skulde sige mine lidende og døende Medmennesker, der kunde give dem tilstrækkelig Beroligelse og haabefuld Frimodighed og gaa Dødens vigtige Time i Møde med."

Blandt de boglige Medarbeidere i hint Præstekonvent skal endvidere nævnes Ulrik Christian Boesen, residerende Kapellan i Faaborg fra 1794 til 1807. Han var Jens Frederik B.s fire Aar yngre Broder. Ogsaa skal her omtales Sognepræsten Knud Knudsen i Nørre Næraa i det nordlige Fyn, der var gift med en Datter af Præsten Evald i Hvidding og saaledes Svoger til J. F. Boesen. Da Joachim Evald feirede sit 50 Aars Præstejubilæum i Hvidding Kirke 1805, omgivet af alle sine Børn og Børnebørn og mange nærstaaende Venner, prædikede Knud Knudsen „med megen Salvelse" og „vendte sig tilsidst i en herlig Tiltale til Jubilæren, hvorpaa den 80aarige Olding traadte frem og holdt en Tale over de Ord: „mig er Barmhjertighed vederfaren," som henrev alle de tilstedeværende og rystede dem dybt."

Til den Balslev-Boesenske Præstekreds paa Fyn hørte en

i de Dage sjelden og mærkelig Mand. Det var Rasmus Lassen, Sognepræst i Kværndrup fra 1788—1825. Han var Svoger til Rasmus Balslev i Haarslev. De var gift med to Søstre Lautrup fra Tyrstrup Præstegaard ved Kristiansfeld.

Rasmus Lassen var født i Heils i Haderslev Amt den 25. Februar 1755. Han stammede fra en jysk Degneslægt. Faderen Jørgen Alexander Lassen var Sognepræst i Heils og Veistrup. Hans Moder var en Datter af Notar. publ. Rasmus Ærrebo i Kjøbenhavn.

Sine Barndomsaar tilbragte Rasmus Lassen hjemme hos sine Forældre i Heils Præstegaard, hvor han tilligemed sine to Brødre underviistes dels af Faderen, der navnlig var bekjendt som en dygtig Orientalist, dels af daværende theol. Student Ludvig Ludvigsen, en Slesviger fra Døstrup, der i $2^1/_2$ Aar havde studeret Theologi ved Universitetet i Halle.

Allerede til Studenterexamen opgav R. Lassen hele det gamle Testamente i Grundsproget, som Faderen selv havde gjennemgaaet med ham. I seks Aar var han Hovmester for Geheimeraad og Stiftsbefalingsmand i Odense, Henrik Billes Børn; og medens han var i denne Stilling, reiste han til Kjøbenhavn og tog theol. Embedsexamen 1781 med bedste Karakter.

I sine Kandidataar underviste han ikke blot i Skoler, men han var ogsaa optaget af Herrnhuternes evangeliske Hedningemissionsarbeide. 1788 oversatte han saaledes Spangenbergs Bog om de evangeliske Brødre Missioner iblandt Hedningerne.

Da Kværndrup Sognekald blev ledigt 1788, kaldtes Rasmus Lassen dertil af den daværende Kirkepatron, nysnævnte Stiftsamtmand Bille.

„Som Guldet prøves i Ilden“ — saaledes fortsætter Sønnen Faderens Biografi — „saa prøves og Troen i Modgangens Skole. Og tunge Sorger havde rammet ham. Jeg vil her ikke tale om Næringssorger, der kan være tunge nok, og som i mange Aar ikke vare fremmede for ham, men om saadanne Sorger, som gaa dybere til Hjertet. Saaledes mistede han efter et Aars lykkeligt Ægteskab sin Ungdoms Hustru, som efter Traditionen skal have været meget smuk og elskværdig. Saaledes mistede han sin anden Kone, som han ogsaa elskede

ømt, og som efter Kyndingers Vidnesbyrd var ligesaa god og forstandig som smuk, ligesom den første efter en Barselseng. Og saaledes begravede han endnu før hendes Død eet Aar (det var 1798) fem Børn, hvoraf de tre døde i samme Maaned af en hidsig Feber. Dybt nedbøiede disse Tab hans kjærlige Hjerte. Og da han paa Trinitatis Søndag strax efter at have mistet de kjære smaa læste for Altret Apostlens Ord i Dagens Epistel: O, Rigdoms Dyb baade paa Guds Visdom og Kundskab, hvor uransagelige ere hans Domme og hans Veie usporlige, brast han i Graad og kunde ikke læse videre, men forvandt dog efterhaanden ved Religionens Trøst og levende Tro paa Forsynet og dets vise og kjærlige Styrelse denne som sine øvrige Sorger. Og jeg har kun kjendt ham som en livsglad og munter Mand.

Juleenglen.

Der var en lille Juleengel, ikke en af dem, som sidde i Toppen af Juletræet, ikke en af dem, du kan se skinne i Boghandlernes Vindu, men en rigtig Juleengel, en af dem, der er saa mange af i Himlen. Den havde været med til at synge: „Ære være Gud i det høieste!“ den Nat, Frelseren blev født, den havde tittet ind til det lille Jesus-barn i Krybben og ingen havde vidst, hvorfor det lille Barn smilede saa yndigt, men det var, fordi det havde set Juleenglene fra Himmerig.

Og nu var det bleven Juleaften igjen, og da Juleenglen havde været i Kirke oppe i Himlen paa de lyseblaa Stjerne-tæpper, saa fløi den herned med hele Favnen fuld af Paradis-grønt og Juleglæde, som den skulde dele ud til alle Jesu smaa.

Den havde været mange, mange Steder den Juleaften og faaet Smilet frem i mange runde Barnekinder, havde kysset mange fromme Piger og Drenge og aandet Jesu Navn ind i deres Øren, saa det lød ligesom en sagte Hvisken: „Glem ikke Jesus! Det er Jesu Skyld altsammen. Det er Jesus, du skal

sige Tak til!" Og alle fromme Børn tog gjerne mod Englens Hilsen og gjemte den i deres Hjerter.

Ja, den lille Juleengel havde travlt, den havde været hos saa mange velsignede smaa Børn, medens Moderen havde lagt dem i deres smaa Senge og sunget for dem, og Børnene syntes, at Moderen havde aldrig sunget saa deiligt, men ingen vidste, at det var, fordi Englen lagde Tonen fra Himlen i Moderens Sang. Saa sov Børnene saa sødt og drømte om Barn Jesus.

Der er meget at gjøre for en lille Engel Juleaften, men nu var den næsten færdig, thi Lysene i Juletræerne vare brændte ned, og de smaa vare for længst i deres Senge. Rundt om i Husene slukkedes det ene Lys efter det andet, og saa sov ogsaa de store ind.

Men endnu var der dog lidt tilbage for Englene at gjøre, der var en lille Dreng, der skulde følges hjem til det Børnehjem, hvor han boede. Han sad ene paa en Trappe og havde slet ingen Lyst til at gaa hjem. Hvor var det dog en mageløs Aften han havde haft. Alle hans Ønsker vare blevne opfyldte, Han, den fattige Dreng, havde været med til at se et rigtigt Juletræ! Han havde været henne hos den rige Grosserer, han havde danset om Træet! Og saa havde de allesammen seet saa kjærligt paa ham!

Og hvor dog Lysene havde skinnet! Og hvor de nye Klæder, han havde faaet paa, vare varme! Og saa det bedste af det hele, — Grossereren havde lovet at tage sig af ham; nu skulde han i en god Skole og blive til noget. Aa, hvilken Jul, hvilken Glæde!

„Hvor kom dog al den Kjærlighed fra," tænkte Drengen.

„Fra Jesus!" hviskede Engelen.

„Ja, fra Jesus," sagde Drengen. „Aa, kunde jeg blot gjøre noget for Jesus!"

„Syng!" hviskede Englen.

Ja, synge det kunde han, og det var det allerbedste, han vidste, baade i Kirken og Søndagsskolen.

Ja, synge det vilde han, og saa sang han, og Englen lagde Tonen fra Himlen deri, saa jo mere han sang, desto mere fyldtes hans Sjæl med Juleglæde; han sang, og jo mere han sang, desto mere elskede han Jesus.

Det klang gjennem Gaderne i den stille Nat:

„Lovet være Du, Jesus Krist,
At Du Menneske vorden est,
Født af en Jomfru ren og skjær,
Glædelig hilst af Himlens Hær!
O, Gud ske Lov!"

Og Drengen gik hjemad.

Men se, deroppe fra et Kvistkammer skinnede endnu et Lys. En ung Mand sad der med Hænderne for Ansigtet og græd. Der maatte Englen op, der var slet ingen Juleglæde. Taarerne randt ud gjennem den unge Mands magre Fingre.

Englen saa ind i hans Hjerte, hvad han tænkte paa.

Det var en Jul for nogle faa Aar siden, da han endnu var hjemme, den sidste, han havde tilbragt hos Far og Mor. Det var den Gang han skulde i Lære. Hvor havde det dog været en deilig Jul! Far havde talt til ham om nu at være ærlig og tro, og Mor havde kysset ham og formanet ham til at holde sig til Frelseren. Han havde lovet det altsammen. Han havde intet holdt af det. Han var jaget bort af sin Tjeneste, han havde stjaalet af Pengeskuffen! Ja, stjaalet — stjaalet havde han. Hans Moder var død, hans Faders Haar vare blevne hvide af Sorg. Han var fortabt — fortabt! Hvem skulde kunne hjælpe ham, hvem skulde kunne gjøre alt det godt igjen og reise ham!

Men hør! Paa een Gang lød udenfor den lille Drengs klare Barnestemme:

„Du, Gud Faders eenbaarne Søn,
Mand i Lys, men dog Gud i Løn,
Underlig klædt i Kjød og Blod,
Kom paa vor Brøst at raade Bod!
O, Gud ske Lov!"

Og Sangen trængte saa forunderlig ind i den unge Mands Sjæl. Det var Englen, der lagde Tonen fra Himlen i Drengens Sang.

Hans Taarer standsede, der kom en underlig Stilhed og Fred i hans Hjerte! „Jesus! Ja, Jesus Han vil gjøre det godt, saa er jeg jo ikke fortabt. Jeg vil bede til Jesus!“

„Saa skal du frelses,“ hviskede Engelen, „Halleluja!“

Og det lød for Manden, som om nogen sagde „Amen!“

Men Englen maatte skynde sig at flyve efter den lille Dreng, han var allerede et langt Stykke borte, han havde sunget et helt Vers og skulde til at begynde paa et nyt, da Englen kom.

Men saa hørte Englen Barnegraad fra et stort Hus.

Hvad! et Barn, som græder Julenat! — Der maatte Englen op. Det var en lille Dreng, som var kommet i Besøg, han skulde more sig. Men nu var han vaagnet i det store, fremmede Værelse. Der var mørkt, og han var ikke vant til at ligge alene i saadan en stor Stue. Han var saa bange.

Ja, andet var det ikke, der var i Veien, men Barnesorg har ogsaa Taarer, og Taarer i et Barneøie kan en Engel saa daarlig taale. „Aa, bare her var nogen hos mig, her er saa mørkt — og jeg er saa alene!“

I det samme lød den lille Drengs Sang ude paa Gaden:

„Himlens Lys kom i Dig til Jord,
Skinner til ny Oplysning stor,
Godt kan vi nu ved Nattetid
Kjende som Børn vor Fader blid.
O, Gud ske Lov!“

„Aa, Jesus — ja, og Gud Fader blid, du er her — hvor kunde jeg dog glemme det! Jeg vil bede min Aftenbøn endnu en Gang, for saa er Jesus her.“

„Ja, Han er her,“ sagde Englen, og det lød, som om nogen sagde „Amen!“ til det lille Barns Bøn.

Men Englen skyndte sig bort. Naar Jesus er der, saa behøves der jo ingen Engel.

Og den lille Dreng paa Gaden sang, og det syntes ham, som havde Salmen aldrig lydt saa deiligt. Han havde Ret. Men han vidste ikke, det var, fordi Juleenglen lagde Tonen deri.

Men Englen var allerede borte igjen, thi der var et lille Lysskjær endnu helt oppe paa Kvisten. Det var rigtignok godt, at Englen havde Vinger, for der maatte den op.

Deroppe sad en Fader og Moder. Hun syede ved et lille Tællelys, der stod i en Flaske.

Der var graat i graat deroppe. Væggene vare graa, og Gulvet var graat. Bordet var graat af Ælde og Slid. Sengens Dyner vare graa. Lagener var der ikke. Men der var Børn, to yndige, sovende Børn laa der med røde Kinder. Og Moderen syede og syede, hun saa til de Smaa, og hun saa til Faderen, men saa syede hun dobbelt saa rask igjen, for hun maatte indhente det forsømte, hun havde ingen Tid at spilde.

Saa gled der en Taare fra Mandens Øie ned ad den furede Kind. Ogsaa Moderens Øie blev blændet; hun kunde ikke see at sy. „Aa Far, du maa ikke græde, det kan jeg ikke taale," hulkede hun.

„Jo, jeg maa græde," sagde Faderen, „hvor kan jeg lade det være, hvem skal gjøre mig rask igjen? See paa vore Børn. Endnu trives de, men du kan ikke ernære dem ved din Syning. Jeg kan ikke holde det ud, jeg gaar her og er dig til Byrde. Jeg vil, jeg maa have en Ende derpaa. Der er ingen, ingen, der vil hjælpe."

„Aa, Far, hvor kan du sige det; men tungt er det rigtignok, at ingen vil hjælpe os."

Da lød der en Sang op fra Gaden til dem:

„Fattig kom Du til Jorden ned,
Adlede Armod og Usselhed,
Fattig Du gjorde Dig med Flid,
Rige blev vi til evig Tid.
O, Gud ske Lov!"

„Jesus!" sagde Manden.

„Jesus!" udbrød Konen, „vi har jo glemt Jesus, Han var fattig paa Jorden, nu er Han rig i Himlen, Han er saa god, Han vil nok hjælpe os. Du skal see, Far, du kommer dig nok, naar du beder Jesus derom."

„Ja, Mor," udbrød Manden glad, „vi vil bede Ham derom ligestrax, husk paa, det er Julenat, Han vil nok komme til os, naar vi bede Ham derom, Han vil ikke glemme os."

„Nei, Han glemmer ingen," sagde Englen, og det klang for dem derinde, som om nogen sagde „Amen!"

Men Englen maatte atter skynde sig af Sted. Den lille Dreng var langt borte, han var allerede dreiet om Hjørnet.

„Der er nok nogen syge," tænkte Drengen, og han holdt lidt inde med Sangen. Der var nemlig strøet et tykt Lag Bark paa Gaden, for at ingen Larm skulde forstyrre den Syge.

Men Englen var allerede deroppe. Det var en gammel, rig Kone, der laa for Døden. De stode om hende, alle Arvingerne.

„Aa, jeg er saa syg," sukkede den Gamle.

„Du kommer dig nok," sagde de allesammen, men de mente ikke, hvad de sagde, de syntes bare, det var Synd saadan rent ud at sige til den Gamle, at hun skulde dø.

„Ja, De kommer Dem nok," sagde Lægen.

Men den Gamle sukkede igjen: „Aa, jeg er saa syg, er der ingen, der kan skaffe mig Lindring."

„Her staar Vin og Saft, vil du ikke drikke lidt af det, Moder?"

„Nei, det er ikke det. Der er noget, der tynger. Er der ingen, der kan følge mig hjem?"

„Du er jo hjemme, Moder," sagde Datteren, og saa rystede de paa Hovedet allesammen. „Nu er hun ikke mere ved sig selv," sagde de.

Men netop nu begyndte den lille Dreng paa Gaden at synge. Det klang i den stille Nat helt op til den Syge:

„Konning er Du blandt Konger bedst,
Aanders Konge blev Støvets Gjæst,
Fører os op fra Skyggedal
Hjem til sin lyse Kongesal.
O, Gud ske Lov!"

„O, Gud ske Lov!" hviskede den Gamle, „Gud ske Lov for Jesus, Han vil følge mig gamle Stakkel hjem. Ja, kom Herre Jesus!"

Saa drog hun sit sidste Suk.

Men Julenglen nikkede til Englene, der bare hendes Sjæl til den lyse Kongesal. Saa skyndte den sig efter Drengen.

„Du har gjort meget godt i Nat," hviskede Englen til den lille Dreng, og saa kyssede den ham lige paa Munden, „og det allerbedste er, du veed det ikke selv. Hos dig vil jeg altid blive!"

Saa var Drengen hjemme.

Ps. 68, 5: „Synger for Gud, baner Vei for Ham!"

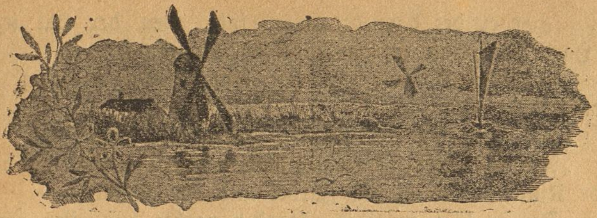

„Det er blot en liden Stund."

Naa, Mor Olsen," sagde Kjøbmand F., idet han gik hen til den gamle Torvkone, „blir Du ikke træt af at sidde her disse kolde, uhyggelige Dage?"

„Det er blot en liden Stund," sagde hun.

„Og naar Veiret er varmt, og det støver fælt?" sagde han.

„Det er blot en liden Stund," svarede Mor Olsen.

„Og paa de vaade, regnfulde Dage?" spurgte Kjøbmanden.

„Det er blot en liden Stund", svarede Mor Olsen.

„Og paa de Dage, naar Du har Gigt og er syg, Mor Olsen?" sagde Kjøbmanden.

„Det er blot en liden Stund," sagde hun.

„Og hvad da, Mor Olsen?" spurgte Kjøbmanden.

„Saa skal jeg faa den Hvile, som venter Guds Folk," svarede den gamle troesfreidige, „og al min Møie hernede skal ikke plage mig der. Det er blot en liden Stund, Kjøbmand F —."

„Naar Enden er god, saa er alt godt," sagde Kjøbmanden; „men hvordan kan Du være saa forvisset, Mor Olsen?"

„Hvordan kan jeg andet end være det," sagde hun, „naar Kristus er Veien, og jeg er i Ham? Han er min, og jeg er

hans. Her er det bare at tro og føle, men der skal jeg faa see Ham, som Han er, om en liden Stund."

„Aa, Mor Olsen, Du eier langt mere, end jeg har," sagde Kjøbmanden.

„Ja, fordi jeg eier Frelsen i Kristus," sagde hun.

„Nu vel, Mor Olsen, jeg maa tænke paa dette lidt mere," sagde Kjøbmanden og tog Farvel med den Gamle.

„Det er blot en liden Stund," raabte hun efter ham.

Hvad skulle vi gjøre med Guds Ord?

Af Pastor J. Jansen.

„Salige ere de, som høre Guds Ord og bevare det." (Luk. 11, 28.)

Hvad har Du gjort med alt det Guds Ord, Du har hørt, og hvad vil Du gjøre med det Guds Ord, som Du skal høre idag?

Hvad skulle vi gjøre med Guds Ord? Det er det, Jesus svarer paa i vor Text. Og hvad svarer han paa Spørgsmaalet? Bare dette: „Salige ere de, som høre Guds Ord og — bevare det." Ikke mere. Det er saa simpelt, men der ligger adskilligt i det.

Skulle vi prøve at see lidt paa, hvad der ligger i dette Svar: Salige ere de, som *høre* og — *bevare*.

„Ja," siger Du, „høre gjør vi nu altid; men det andet, det har jeg endnu ikke gjort."

Ja, har Du da hørt? Bedrag ikke Dig selv; det er ingen lille Kunst blot det at høre. Er Du vis paa, at Du har hørt? Jeg vilde ansee det for et godt Resultat af en Prædiken at faa lært Eder at høre; jeg mener blot at opfange det talte gjennem Øret, som det gaar ind i Hjernen, opfattes og erindres.

Har Du ikke ofte siddet her og hørt og i næste Øieblik ikke vidst, hvad der er sagt? Det er bleven borte paa en Gang.

Det er et Arbeide at høre; men det Arbeide har Du ikke gjort — jeg taler endnu ikke om at bevare — kun om at høre, opfatte og erindre.

Det er forfærdelig saa lidt, der skal til i en Kirke, for at alles Opmærksomhed skal være borte. Hvis en Paraply falder ned paa Gulvet, frygter jeg for, at den overveiende Del af Forsamlingens Opmærksomhed optages af Paraplyen. Eller hvis det trækker lidt — aa, man bliver saa bekymret for sin Sundhed og tænker bare paa den forfærdelige Træk. Derimod i en Balsal synes man ikke, det er saa farligt, om det trækker lidt, eller paa Loen, naar Du tærsker — ja, Du tænker, det skulde være godt, om der var lidt mindre Træk; men tærske skal Du, og tærske vil Du og glemmer Trækken.

Det er Interessen, som er det afgjørende her. Man har Interesse i Balsalen; man har Interesse paa Loen; men i Kirken kommer man uden Interesse, eller — lad mig sige det bestemtere — man kommer i Kirken uden Spørgsmaal i sit indre. Der er ingen Ting, man vil der.

Kom i Kirken med Spørgsmaal!

At komme i Kirken uden Spørgsmaal i sit indre, er som at gaa ud at fiske med Stang og Snøre, men uden Krog — Du faar ikke noget.

Nei, det er ikke saa let det at høre. Jeg har mange Gange undret mig over det, naar jeg har været Tilhører. Naturligvis har jeg givet Prædikanterne Skylden, og vi have nok en stor Skyld, men tag nu Skylden selv. Jeg tror, hvis Du havde Interesse for det religiøse, dersom Du havde et Spørgsmaal til Gud i dit indre, som Du følte Trang til at faa besvaret, dersom Du tænkte: „Mon Prædikanten kommer til at tale idag om det, som jeg trænger til at faa Svar paa," — da vilde det blive anderledes.

Men lad mig gaa videre.

Jesus siger: „Salige ere de, som hører Guds Ord og bevarer det." Lad mig tale om at bevare det. Jeg tænker mig, Du har Interesse; jeg tænker mig, Du har saa megen Interesse, at Du hører, saa Du veed, hvad der er sagt, og

husker det. „Ja," siger Du maaske, „da har jeg jo ikke blot hørt, men ogsaa bevaret — naar jeg virkelig husker det, som jeg har hørt."

„Ja, Du har bevaret det paa samme Maade, som naar man f. Ex. bagte Brød og istedetfor at lægge Brødene ned i en god Kjælder lagde dem ned i Sneen og lod dem ligge der. Man havde dem; men det var ikke den allerbedste Bevaring for dem.

Nei, det er underligt med det; man kan have svært meget i Hukommelsen, uden at der er kommet noget ind i Hjertet, og da er det daarligt bevaret.

Der var engang en, som skulde gaa og kjøbe Mælk. Han medbragte en Spand og kom ned i en mørk Kjælder, hvor Mælken var. Han skulde have saa og saa mange Potter, og Sælgeren tager Maalet og øser op i hans Spand. Men der kom ikke en Draabe i Spanden, det løb ud paa Gulvet.

„Nei, min Kjære, det løber jo ud altsammen," sagde Sælgeren.

„Aa, jeg har nok glemt at tage Laaget af," sagde den anden.

Have I prøvet at fylde Mælk i en Spand, som Laaget er paa? Det har Gud prøvet saare ofte, og vi, hans Tjenere, ogsaa. Manden tog naturligvis Laaget af strax.

Her sidde mange med Laag over Hjertet. Jeg øser og øser, uden at der kommer noget i Spanden.

Have I ikke læst i Bibelen om dette Laag? Det staar i 2. Korinthier-Brev, 3. Kapitel: „Indtil denne Dag ligger der et Dække over deres Hjerter, naar Moses læses. Men naar de omvende sig til HErren, bliver Dækket borttaget." Aa, hvor mange Gange har Du siddet med Laag over Hjertet i Kirken. See at faa Laaget af!

„Ja, hvad er det, Du mener, jeg skal gjøre?" spørger Du.

Jeg mener Bøn!

Bed en Bøn til Gud, at Han vil hjælpe Dig at faa ind i Hjertet, ikke hele Prædikenen, det er maaske for svært, men lidt. Du kan tro, det kjendes underligt, naar man har siddet med Laaget paa i aarevis, og det saa kommer af — saavidt, at der kommer en lille Draabe ind i Hjertet — et Indtryk.

Det bevæger, straaler og varmer saa forunderligt derinde; især er det forunderligt første Gang.

Det er hændt mig, naar jeg har siddet og hørt paa en Prædiken en Stund og mærket, at jeg ikke har faaet noget ind i mit indre, da har jeg bedet: „Kjære Gud, hjælp, at jeg faar lidt ind i Hjertet!“ Og han har altid hjulpet.

Kom med Spørgsmaal, sagde jeg i Begyndelsen. Kom med Bøn, siger jeg nu.

En af mine Venner fortalte engang: „Jeg gik Aar efter Aar i Kirke uden nogen Virkning. Saa blev jeg „vakt“ — det var hans Udtryk — og da jeg siden kom i Kirke igjen — samme Prædikant og samme Kirke — spurgte jeg mig selv: Er dette det samme Ord, som jeg har hørt saa mange Aar uden at mærke nogen Virkning af det, og som nu gaar ind i mig og virker som en Kraft?“

Ja, Ordet var det samme, men han var ikke den samme. Jeg gaar videre.

Synes I ikke, at Jesus var lidt streng mod Kvinden i Evangeliet? For det er jo sikkert nok, at hun var greben af hans Ord. Det virkede paa hende, saa hun midt i Folkskaren raabte ud: „Saligt er det Liv, som bar Dig, og de Bryster, som Du diede!“ (Luk. 11, 27.)

O, den, som havde en saadan Søn, mente hun. Det var en lidt moderlig Maade at blive greben paa; men det gjør jo ingen Forskjel. Greben var hun, det er sikkert. Hun vakte Opmærksomhed, naturligvis. Alle saa paa hende. De rakte Hals for at see, og spurgte hverandre: „Hvem var det?“

Der skal noget til for at udsætte sig for saadant. Det var en kæk Kvinde. Men det kom af, at hun var greben af Jesus.

Skulde man nu ikke have ventet, at Jesus skulde have rost hende og sagt: „Salig er Du, Din stærke Følelse har frelst Dig,“ — eller noget saadant. Han sagde ikke det. Han sagde aldrig: „Dine Følelse har frelst Dig.“ Nej, han var ligesom lidt kold. Han sagde: „Ja—a salige ere de, som høre Guds Ord og bevare det.“ Han slog ligesom koldt Vand i Blodet paa hende.

Hvorfor?

Hun bevarede vistnok ikke sit Brød ude i Sneen, hun gjemte Ordet godt i en dyb og varm Hjertekjælder; men dog faar hun en Advarsel.

Jeg har i mine Menigheder kjendt mange, som aldeles ere blevne grebne og have faaet et meget stærkt Indtryk af Ordet. De ere blevne grebne af Ordet saa Taarerne er kommet dem i Øjnene. Det er godt, det er herligt, men — jeg siger alligevel som Jesus advarende: „Salige ere de, som høre Guds Ord og bevare det."

Men er Brødet ikke godt bevaret i Kælderen? Ja, det kommer an paa. Sæt, at der var en fattig Kone med tre smaa Børn, og hun af en rig Gaardmand faar fem smaa Brød og lægger dem ned i Kjælderen. „Aa nej," siger Du, „det gjorde hun vist ikke!" Nej, hun gjorde det ikke; men der er mange, som gjør saaledes med Guds Ord.

Det gjælder ikke blot at bevare det pænt i Hjertekjælderen og lægge det ned ved Hjælp af et stærkt og godt Indtryk. Du maa spise det. Læg ikke Dit Brød ude i Sneen, læg det i Kjælderen, men lad det ikke blive liggende der. Spis Brødet, spis Guds Ord — da først er det bevaret. Kom med Spørgsmaal, sagde jeg først; kom med Bøn, sagde jeg siden; men nu siger jeg til Slut: Kom med Sult.

Spis Ordet, saa Guds Ord bliver til Tanke, Vilje og Karakter i Dig, til ny Celledannelse i Dit indre Menneske, ligesom Maden, Du spiser, bliver til Muskler og Ben i Dit Legeme.

Nu vil je ikke forklare mere; men jeg vil tage et Ord fra Gud og give Eder at spise. Et lille Ord, som I skulle tage med eder hjem og tage det ind i eders Hjerter og prøve at gjøre saa, som I have hørt idag — ville I det.

Nu maa I være færdige da til at tage imod det — lidt hungrige i Hjertet — bedst I sukke et lidet Suk for Eder selv allesammen til Gud.

„Godt," siger I, „hvad er det for et Ord, som Du vil give os?"

Jeg vil give eder et, som har gjort mig saa godt mange Gange. Det er Jesus selv som siger det, og nu maa Du ikke

tænke, at det ikke gjælder Dig. Jeg seer eder allesammen — jeg seer ingen, som det ikke gjælder.

Ordet staar i Johannes Evangeliets 6te Kapitel og lyder saa: „Den som kommer til mig, skal jeg ingenlunde støde ud."

Hvad søger Du i Din Kirke: Ydre Beroligelse eller den sande Fred?

Den 19. Oktober 1815 fødtes i Koblenz i Rhinprovinsen en lille Pige, som i den hellige Daab fik Navnet Amalie v. Lasaux. Hendes Forældre vare Katholiker. Faderen, Johann Klaudius v. Lasaux, Bygmester. Amalie voxede op til en livsglad ung Pige. Da en af hendes ældre Søstre gik i Kloster, sagde man til hende: „Det bliver vist ogsaa Enden med Dig"; men hun svarede: „Saa vilde jeg hellere springe over Havemuren ned i Moselfloden." Da imidlertid en Afdeling barmhjertige Søstre overtog Sygehuset i hendes Fødeby, kom hun meget i Berøring med dem og følte sig tiltrukken, ikke af Klosterlivet, men af Arbejdet, som de forrettede. I lang Tid var det hende tvivlsomt, om hun havde Selvfornægtelse nok til at udfylde en Plads som Sygeplejerske. Naar en fordrukken Bager daglig gik forbi hendes Forældrehus, spurgte hun sig mangen Gang selv, om hun da ogsaa vilde kunne pleje saadant et væmmeligt Menneske med Kjærlighed. En Dag, da hun besøgte Forstanderinden paa Sygehuset, sagde denne til hende: „Gaa op paa anden Sal og bed for en døende Mand, at han dog ikke ligger saa ganske alene." Med en vis Ængstelse traadte Amalie ind til den Døende, og uden at betragte ham nærmere knælede hun ned ved Fodenden af Sengen og begyndte paa katholsk Vis at fremsige det ene Fadervor efter det andet.

Efterat hun havde ligget i denne Stilling i længere Tid, var det blevet stille paa Dødslejet, Manden havde udstridt. Da hun stod op, for at betragte ham nærmere, saa hun, at det netop var hin væmmelige, forkomne Bager. Dette gjorde et mægtigt Indtryk paa Amalie. Uden at raadføre sig med sine Forældre indtraate hun strax i Klosteret i Nancy som Nonne, for at lade sig uddanne som Sygeplejerske. 1840 fik hun Indvielsen. I Krigene 1864 og 1866 har hun som Forstanderinde for en Afdeling katholske Søstre gjort Tjeneste paa den blodige Valplads.

Efterhaanden viste det sig imidlertid, at hendes Tænkemaade dog var meget forskjellig fra hendes Omgivelse. Hun havde meget svært ved at finde sig i, at hun efter Klosterets Regler fuldstændig maatte afbryde alt Samkvem med sin Familie. Naar hun besøgte sit Forældrehus, skulde hun spise og sove i det nærmeste Kloster. I det hele taget skulde hun som Nonne være én viljeløs Skabning i sine Forresattes Vold. Hun kunde heller ikke nægte for sig selv, at der hos de foragtede Protestanter ofte fandtes et blomstrende Troesliv. Hun kjendte flere evangeliske Psalmer, som: Befal Du Dine Veije; Jeg slipper Jesum ej; Naar jeg kun Jesus har. Disse Psalmer fremsagde hun endogsaa stille for sig selv, medens hun bivaanede den katholske Messe.

Da Paven i Juli Maaned 1870 udstædte sit nye Dogma, Læren om Pavens Ufejlbarhed, laa Amalie dødelig syg. Hun erklærede strax, at denne Lære kunde hun ikke bøje sig under. Det vakte forfærdelig Opsigt. Forstanderinderne fra Trier og Nancy bestormede hende med den Trusel, at hvis hun ikke underkastede sig, vilde hun som Kjætterinde blive udstødte af Ordenen og berøvet sin Ordens Dragt. Hun udbrød: „O Gud, hvad har man dog gjort af Din Kirke!" En Jesuit sagde til hende, at hun godt kunde underkaste sig Læren imod sin egen Overbevisning, naar hun saa bagefter skriftede det som en Synd, at hun ikke havde denne Overbevisning. Erkebispen Cremenz skrev et rørende Brev til hende og besvor hende som gammel Ven af hendes fornemme Familie, at hun dog skulde antage den nye Lære. Hendes treogfirsindstyveaarige, gamle Lærer gjorde en lang Reise, for at tale med hende og sagde

til hende: „Gjør det; jeg har ogsaa gjort det, endskjøndt det blev mig svært.“

Amalie holdt Stand overfor denne Indflydelse fra de forskjelligste Sider. Hun vogtede sig nøje for at bruge bedøvende Midler, endskjøndt hendes Smerter vare meget store, thi hun frygtede for, at man under et Øjebliks Bevidstløshed kunde faa hende til at underskrive. Hendes sidste Ord vare: „Herre Jesus, dig lever jeg; Herre Jesus, dig døer jeg. Kom, Herre Jesus.“ Den 28. Januar 1871 udaandede hun sin Sjæl.

Vi see af dette gribende Levnetsløb, det er ikke umuligt, at saadanne Sjæle, som Amalie v. Lasaux kunne komme til Fred i den katholske Kirke, men det er forfærdeligt svært, thi Kirken forhjælper dem ikke til Fred, men gjør alt for at forstyrre Freden. Skulle de finde Fred, saa finde de den trods Kirken.

Den katholske Kirke er en behagelig Beroligelses-Anstalt for Mennesker, der ikke ville omvende sig, thi naar de blot udføre Kirkens Forskrifter paa en ydre Maade, endogsaa imod deres egen Overbevisning, saa garanterer Kirken dem Saligheden. Vakte Mennesker derimod, ængstede Samvittigheder, sønderbrudte Hjerter komme ligesom Amalie v. Lasaux i den forfærdeligste Sjælenød, thi den katholske Kirke med dens halve Naade og dens halve Gjerningsvæsen kan ikke forhjælpe dem til Fred. Saadanne Sjæle kunne derimod komme til Hvile i den lutherske Kirke, hvor den frie, udfortjente Naade tilbydes dem uden nogen som helst Indskrænkning.

Kjære Læser! Hvad bruger Du Din Kirke til: Til ydre Beroligelses-Anstalt, eller til sand Hjertefred?

Alle uomvendte Mennesker i vore nordslesvigske Sogne benytte deres Kirke paa katholsk Vis som ydre Beroligelses-Anstalt. Det er saa beroligende, at vi have Biblen paa Modersmaalet, men i Grunden kunde det være dem det samme; thi den staar dog kun ulæst paa Hylden, og der kunde den jo ligesaa godt staa i det hebraiske og græske Sprog som i det danske. Det er saa beroligende med Sakramentet. De Mennesker, som ellers til daglig ikke have med Vorherre at bestille, og maaske kun sjelden gjæste hans Hus, gaa dog til Alters Foraar og Efteraar og have saa den Beroligelse, at nu

kunne de et halvt Aar igjen bryde sig om ingenting. Det er saa beroligende, naar et Menneske ligger for Døden og man saa faar Bud efter Præsten og han kommer til Alters, thi saa er der sletingen Tvivl om, at han døer salig, selv om han ellers har levet sit hele Liv uden Gud. Det er saa beroligende med denne Barnedaab, men hvad der egentlig skeer i Daaben med de Smaa, det tænker man ikke videre over, og i det mindste taler man aldrig med Børnene derom. Det er saa beroligende, naar et Brudepar faar den kirkelige Vielse, endskjøndt den Maade, hvorpaa man holder Bryllup, fuldstændig udsletter det Indtryk, som Vielsestalen muligvis har gjort. Det er saa beroligende, at vi have studerede Præster. De maa jo da vide Besked om de Ting, og derfor behøve Lægefolk slet ingen Mening at have om religiøse Spørgsmaal. Alle andre Spørgsmaal, som vedrøre Landbrug og Mejerivæsen, offentlige Anliggender og Politik, kan man tale om med Fynd og Klem, thi man lever jo i Oplysningens Tidsalder, men hvad Troesliv er, Spørgsmaalet af evig Betydning, det Spørgsmaal, der raader for Himmel og Helvede, har man slet ingen Mening om. Man holder det for tilstrækkeligt, naar Præsten har en Mening. Akkurat ligesom i den katholske Kirke.

Kjære Læser! Kan Du virkelig nøjes med det, saaledes at benytte Din Kirke som en ydre Beroligelses-Anstalt, saa er Du slet ingen Lutheraner, men en Katholik indenfor den lutherske Kirke, og endda en meget maadelig Katholik, thi de kirkelige Øvelser og Offre, som Du paalægger Dig selv, for deri at finde en Slags Beroligelse, ere kun rene Bagateller i Sammenligning med det, en rigtig god Katholik paalægger sig selv.

Vel veed jeg, at der gives Præster nok i vor Tid, der bestyrke Folk i at betragte Kirken som ydre Beroligelses-Anstalt. Den Berømmelse vilde jeg nødig have, at Verden af den Aarsag var glad ved min Forkyndelse. Tværtimod, jeg vilde gjerne gjøre Dig saa urolig, at ingensomhelst ydre Beroligelse forslaar. Hvis det kunde lykkes, saa skal jeg ogsaa nok vise Dig ham, som tilbyder Dig Hvile i Troen paa hans Blod.

P. T.

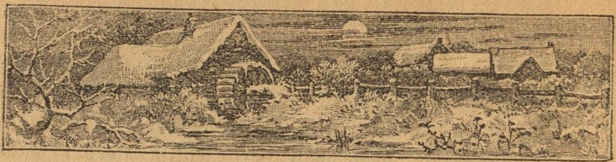

Jesus traadte til.

(Luc. 7, 14.)

Lad mig fortælle en Oplevelse blandt mange. For flere Aar siden traf jeg paa en Rejse mellem Korsør og Kjøbenhavn en ung, brystsyg Svensker, der rejste til Hovedstaden for at lade sig indlægge paa Kommunehospitalet. Vi kom i Samtale, og Ordet faldt om Synd og Naade. „Ja", sagde han, „men naar man har syndet med fri Villje, tror jeg ikke, der er nogen Tilgivelse!" „Guds Ord siger dog," svarede jeg, „at Jesu Christi, Guds Søns Blod, renser fra al Synd." „Men ikke, naar man har syndet med fri Villje og Bevidsthed, skjøndt man kjendte det Rette — nej — det tror je ikke — nej!" Jeg kunde ikke overbevise ham. Han kom samme Aften paa Kommunehospitalet, og der besøgte jeg ham ofte i de fjorten Dage, han laa der. Blandt andet skaffede jeg ham et nyt Testamente, som han var meget glad ved. Imidlertid fortalte han mig sin sørgelige Livshistorie: Som ganske ung blev han af sin Moder vejledet i Christendommen og var selv med at arbejde i christelig Traktatuddeling. Han drog hjemmefra, kom til Gøteborg og agtede ikke mere paa sine gamle Moders Bønner og Formaninger. I Gøteborg lod han sig af Kamerater lede mere og mere vild og faldt tilsidst i en stor Synd.

Derefter gik det stadig ned ad Bakke — hans Moder var allerede død for 5—6 Aar siden, og nu laa han her som et Vrag paa 27 Aar. Hint Syndefald i Gøteborg kunde han ikke komme over og finde Fred for, og indtil det Sidste nægtede han, at kunne tro paa Jesus. Begjærligt lyttede han til Ordet om den fortabte Søn, men „ikke nu, ikke nu!" var hans eneste Svar, dog larmede og skreg han i sin Sjæleangst efter sin Moder, at hun skulde hjælpe ham.

En Formiddag stod jeg hos ham — da rejste han sig op, stirrede vildt frem for sig, rakte sine Arme i Vejret og raabte med en Stemme, som gjennemrystede de Omkringstaaende: „Moder — o, min Moder — min Moder, hun mister mig!" Derpaa sank han udmattet og med en fortvivlet Haabsløshed i sit Ansigt tilbage i Puderne. Nogle Timer senere kom jeg igjen, men kunde ikke mere tale med ham, og henad Aften, da jeg kom igjen, var han død.

Jeg veed det: Gud alene har Retten til at dømme hver Sjæl, men: Synden, det er Døden; og som denne visker den Trækkene ud, og af det skønne ungdomsfriske Billede er der kun en død Maske tilbage, af de mange gode Muligheder kun et brudt Haab, af Kraften et Vrag, og derefter Fortvivlsen.

Hvo er vel Lægen for vor Ungdom, som døer i sine Synder? Politik? Ak nej! Skuespil? Ak nej! Sport? Nej, nej! En ny Poesi og Prosa? Ak, nej, nej, nej! — O, I Verdens brusende, larmende Aander! I en febersyg Slægts aandelige Kvaksalvere! I kan vel vise os den Døde og som Lægen dissekere Raaddenskaben med eders kritiske Kniv, men opvække vore Døde, det kan I aldrig!

Gud give, at ikke Du selv, min Broder, maa befindes at være den Døde, som vi taler om — — men hvis saa er — matte da Ordet her være det, der standser Baaren.

„Jesus traadte til" — dette er Sagens anden store Akt; her er den anden og største Part i Mødet.

(P. J. i K.)

En Oplevelse fra min Præstegjerning.

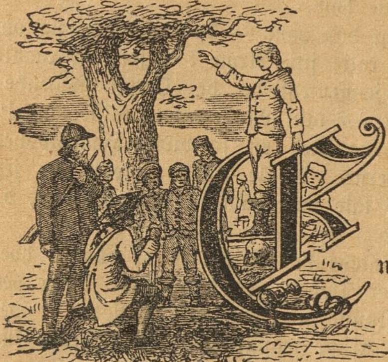

En Aftenstund kom en Tjenestepige ind til mig og bad mig om at komme til hendes Herre, en højtstaaende Embedsmand, som boede i den anden Ende af Byen, langt udenfor det Sogn, hvor jeg er Præst. Da jeg spurgte hende, hvad Grunden var til, at han sendte Bud netop efter mig, svarede hun, som var en troende Pige, at hendes Herre var meget syg, og at jeg for 4 Aar siden havde talt ved hans Søsters Begravelse, og der var et Ord slaget ned i ham, som han endnu ikke havde glemt. Jeg gik da til den Syge og fandt i ham et dannet, intelligent Menneske, der forbavsede mig ved den Klarhed, hvormed han kunde gjøre rede for sin egen aandelige Tilstand. Han fortalte mig, hvad han kaldte sin Livshistorie. „Som Barn blev jeg opdraget i et af de gammeldags rationalistiske Hjem, hvor der var Respekt for Gud, men intet mere. I min Konfirmationstid og Aarene derefter var det Religiøse for mig den ligegyldigste Ting af Verden. Da fik vi det sidste Aar, jeg gik i Latinskolen, en Lærer, der havde en underlig Evne til at tale til os om den Herre Jesus, og jeg tør sige, at jeg dengang troede med den Unges Begejstring paa Frelseren. Saa blev jeg Student, kom ind i den aandelige Bevægelse, som i Halvfjerds-

aarene herskede blandt Studenterne, og Troen svandt bort; det var den frie Tænkning, der stilledes frem i Modsætning til Christendommen, som jeg blev begejstret for, og jeg levede nogle Aar i Æsthetikens og Philosophiens Skjønhedsverden. Saa kom Embedsstudierne og senere Embedslivets Krav, der fordrede et anstrengende Arbejde, og mit Løsen var da dette, at gjøre min Pligt og hævde min Stilling i Verden ved at leve et dygtigt og hæderligt Liv. En enkelt Gang mødte jeg min gamle Lærer, der var bleven Præst i Kjøbenhavn, men som nu er død, paa Gaden; det gav ligesom et Sæt i mig, og jeg gik over paa den anden Side; thi jeg havde en Fornemmelse af, at hans første Spørgsmaal vilde være: „Hvordan har Du det med Jesus?" Og det vilde jeg for enhver Pris undgaa. Saaledes gik tyve Aar. Af og til kom Tanken om Frelseren op i min Sjæl, men jeg jog den bort igjen, jeg mente, at det for mig var et overvundet Stadium. Men nu ligger jeg her og skal snart dø, min Sygdom er Brystsyge, altsaa haabløs. Og nu føler jeg, det slaar ikke til at have levet for sine Pligter og sit Arbejde; thi er der en retfærdig Gud til, saa dømmes jeg, saa sandt der i mit Liv har været det, der trods Alt burde og kunde have været anderledes. Jeg kan ikke leve, og jeg tør ikke dø — saadan er min Stilling; kan De hjælpe mig til Fred?" Jeg talte med ham om den Herre Jesus, om Naade for Syndere, søgte at give ham det rette Syn paa hint Kors paa Golgatha, men Alt forgjæves. Han mødte mig bestandig med dette: Jeg kan ikke; og saa kom han med den ene Indvending efter den anden mod Christendommen. Tilsidst bad jeg for ham, men han sagde, at han kunde ikke selv bede med. Hver Gang jeg efter den Tid kom, gik det omtrent paa samme Maade; men han blev stadig mere lidende og mere urolig, samtidig med, at han altid længtes efter at høre atter og atter om Herren. Saaledes gik et halvt Aars Tid. Saa var det Juleaftens Formiddag, at jeg fik en uforklarlig Indskydelse til at gaa til ham; jeg havde været der Dagen i Forvejen, men kunde ikke lade være, jeg maatte igjen ud til ham. Da jeg traadte ind ad Døren, forundrede det mig at see det lidende Ansigt straalende af Glæde, men jeg fik ikke Tid til at spørge, før han sagde: „Nu troer jeg paa Jesus!"

Og saa fortalte han: „I Nat, da jeg havde sovet som sædvanlig min tre Timer efter en Morphinindsprøjtning, vaagnede jeg og laa og grublede over alle de mange Gaader i Livet og Døden, saaledes som jeg i mange Maaneder har gjort; da syntes jeg paa en Gang det var, som om Loftet i Stuen hævede sig, og jeg saa den blaa Himmel, og lidt efter var det, som Himlen aabnede sig, og jeg saa ind i et Lyshav, og allerinderst i Lyset saa jeg Jesus, der stod med udstrakte Hænder, og jeg hørte tydelig hans Røst: „Hvorfor vil Du dog ikke komme, stakkels forpinte Synder?" Da var det, som noget brast i mig, og jeg raabte: „Tak, Jesus, Frelser, jeg kommer!" Og en usigelig Fred fyldte min Sjæl; det er endnu, som det sang og klang herinde: „Jeg den store Synder, men Jesus min store Frelser!" — Kald det et Syn, kald det en Drøm, kald det, hvad De vil — men nu tror jeg paa Jesus, og jeg tror, jeg kommer til at holde Jul i Himmerig!" — En Time efter, at jeg var gaaet fra ham, kaldte han sin Hustru til sig og sagde: „Du, Kjære, har vaaget hele Natten, læg Dig her paa Sengen ved Siden af mig, jeg har det saa godt." Saa tog han hendes Haand i sin, og hun syntes, han sov; hun selv slumrede ogsaa ind, og da hun en Timestid efter vaagnede, laa han, medens Juleklokkerne ringede, med sin Haand i hendes og var død. Han havde faaet det rette Syn paa Jesus og holdt nu Jul i Himmerig.

(P. St. i K.)

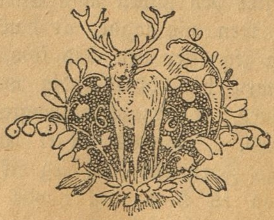

Augustin, Alypius og Ambrosius.

Rom. 13, 13—14, 1. Lader os vandre skikkeligen som om Dagen, ikke i Fraadseri og Drukkenskab, ikke i Løsagtighed og Uterlighed, ikke i Kiv og Avind, men ifører den Herre Jesus Christus og plejer ikke Kjødet til at vække Begjerlighed. — Antager Eder den, som er skrøbelig i Troen.

Enkelte Skriftsteder kunne fortælle om, hvad de have udrettet. F. Ex. det bekjendte Sted Joh. 3, 16: „Saa haver Gud elsket Verden."

Luther bestemte Joh. 3, 16 til Text for den Ligtale, der engang skulde holdes over ham og han siger: „Jeg har dette Sted overmaade kjært; hver Gang jeg skal prædige derover, er det, som om jeg skulde holde Ligprædiken over mig selv."

Luthers Kurfyrste Frederik den Vise havde Joh. 3, 16 hængende over sin Seng, og da han laa for Døden, saa han op paa disse Ord, indtil hans Øje brast.

En Hedning sagde til en Missionær, som udtalte Joh. 3, 16: „Er det sandt, at Gud har elsket Verden saa højt, hvor kan Du sige det uden Taarer."

En anden Hedning kom til en Missionær og bad om den Bog, hvori der staaer, at Gud har elsket Verden.

Der fortælles, at Biskob Jersin i Ribe engang paa en Visitatsrejse var i saa svære Anfægtelser, at han sagde til sin

Kusk: „Sig mig et Trøstens Ord." Denne fremsagde Joh. 3, 16, og dette gav den gamle Biskop ny Frimodighed.

Ogsaa ovenstaaende Ord Rom. 13, 13 til 14, 1 kan fortælle noget om, hvad det har virket. Denne Fortælling knytter sig til de tre Navne: Augustin, Alypius og Ambrosius.

I.

Augustin.

I Aaret 387 rejste en begavet Yngling ved Navn Augustin fra Numidien i Afrika til Rom, for at studere.

Hans aandelige Tilstand var svaiende.

Paa den ene Side modtog han stærke Indtryk af sin Moder Monica, en troende Kvinde. Hun fortalte ham, at en Engel havde trøstet hende i en Drøm med de Ord: „Hvor Du staaer, staaer Din Søn ogsaa." Augustin svarede: „Denne Drøm kan ogsaa forstaaes saadan, at Du kommer over paa mit Stade." „Nej," sagde hun rask, „saa havde Englen sagt: „Hvor Din Søn staaer, der staaer Du ogsaa."

Paa den anden Side var Augustin bunden ved Synd, især ved Ukydskhed. Han fortæller selv senere, at han tidt bad: „Herre, tag min Udkydskhed bort — men ikke endnu."

I Mailand kom han i Berøring med den ærværdige Biskop Ambrosius, hvis Forkyndelse gjorde et mægtigt Indtryk paa ham. Hans indre Uro blev jo længere jo større.

En Dag befandt han sig oppe paa det flade Tag og bad: „Herre, hvor længe." Da hørte han, at et Barn, der legede med nogle andre nede i Gaarden, tilraabte dem: „Tag og læs." Dette Ord tog Augustin som en Opfordring fra Herren til ham. Han slog Biblen op, og hans Øje faldt paa Rom. 13, 13. Det gav ham Lys. Han begav sig til Ambrosius og denne forhjalp ham til Fred.

Mon der ikke gives mange „svaiende" Mennesker i Nordslesvig? Mennesker, som Christian Richardts Ord passe paa:

Her en Sværm, som kun aanded i Døgnet,
Og som svaied fra Ja og til Nej,
Som forledet, forlokket, forløgnet
Fulgte med paa den bredeste Vej!

Er Du, kjære Læser, et saadant svaiende Menneske, saa faaer Du ogsaa Indtryk fra to Sider. Paa den ene Side seer Du Mennesker, der ligesom Monica have det godt med Vorherre. Du kan ikke nægte, at de eje en Fred, som Du ikke kjender, og som gjør dem lykkelige. Du kan heller ikke nægte, at det samme Evangelium tidt nok bliver Dig tilbudt. Men paa den anden Side er der noget, der holder dig, ligesom Ukydskheden holdt Augustin, Et eller Andet, som Du ikke vil af med.

Rom. 13, 14 indeholder et godt Raad til svaiende Mennesker, det gode Raad: „Iſør den Herre Christus." Arbejd ikke paa Selvforbedring, men tag i Troen imod al den Naade, Christus har erhvervet ved sin blodige Død, saa skal Du see, det giver et svaiende Menneske Hold.

II.
Alypius.

Nogle spørge: „Maa jeg nok saadan uden videre tro, at al Christi Fortjeneste tilhører mig."

Hvis Du spørger saadan, ligner Du Augustins Ven Alypius.

Han stod anderledes end Augustin. Han var ikke hildet i en eller anden Skjødesynd, der holdt ham tilbage, men i den Tanke, at det ikke kan gaa an, saadan uden videre at tro.

Da Augustin nu viste ham Rom. 13, 13, hvori han var kommen til Fred, saa læste han videre og kom til Rom. 14, 1, hvor der staaer: „Antager Eder den, som er skrøbelig i Troen."

Det passede paa ham, thi han syntes altid, at hans Tro var altfor skrøbelig. Han fik ogsaa Mod til at gaa til Ambrosius, hvor han fik ligesaa god Vejledning som Augustin.

Verden siger jo altid: „Man skal jo bare tro." Dette lille Ord „bare" vidner om, at den slet ingen Anelse har om, hvad det er at tro. Den, som har begyndt at ville tro sine Synders Forladelse, at ville tro, at den er et helligt Menneske, et elskeligt Gudsbarn i Guds Øjne, faaer ogsaa at mærke, at det er rasende svært, ja saa svært, at man i egen Fornuft og Kraft slet ikke kan.

Man faaer sin egen Fornuft imod sig. Det er jo for Fornuften en topmaalt Urimelighed, at jeg skal tro, jeg er

hellig, endskjøndt jeg er en Synder fra Issen til Forsaalen, at jeg skal tro, jeg er elskelig i Guds Øjne, endskjøndt jeg i mig selv er saa uelskværdig, at han maa væmmes ved mig.

Man faaer hele Verden imod sig, naar man begynder at ville tro, thi det er Verdens Tankegang, at det er det bare Hovmod, naar et Menneske troer, at det er helligt.

Man faaer endelig ogsaa Djævlen imod sig. Han kan, siger Luther, ikke unde os Troens salige Fred og Forvisning.

Kan han ikke forhindre, at vi begynde at søge efter Fred, saa søger han i det Mindste at forhindre, at vi naa til Fred. Og det gjør han derved, at han indbilder os, vor Tro er altfor skrøbelig, derfor er vi ikke Guds Børn.

Overfor denne Indbildning er Rom. 14, 1 en god Modgift: „Antager Eder den, som er skrøbelig i Troen.“ Den skrøbelige Tro er ogsaa en Tro, ligesom den lille Barnehaand ogsaa er en Haand. Naar jeg lægger en Gave i en fattig Mands Haand, saa kommer det ikke an paa, om han udstrækker en kraftig Næve eller om han maaske ligger paa Sygelejet og udstrækker en rystende Haand. Gaven han faaer, er den samme. Saaledes ogsaa med Troen. Troens Grad og Styrke er ikke foreskrevet i Guds Ord. Gaven, Jesu Christi Fortjeneste, er den samme. Vi sige nok, at vi frelses ved Troen, men i Grunden er det Troens Indhold, Christus, Christi Retfærdighed, der frelser. En Kvinde, der har en kostbar Brystnaal, lægger den i en lille Papæske. Papæsken er intet værd, men det, hvad der gjemmes i den, er noget værd.

Vor Tro er i og for sig intet værd, men naar den gjemmer Christi hele fulde Naade, saa er den af uendelig stor Værdi.

III.

Ambrosius.

Den tredie Skikkelse, vi møde i den Historie, der knytter sig til Rom. 13, 13—14, 1, er Biskop Ambrosius i Mailand. Ham henvendte baade Augustin og Alypius sig til.

Ambrosius skildres os i Kirkehistorien som „en Mand“. Da Kejser Theodosius den Store vilde til Alters hos Ambrosius,

tilbagevistes han af Ambrosius, indtil han havde gjort Bod for et Blodbad, han havde anrettet i Byen Thessalonich.

Saadanne Christne trænge vi til, som vi kunne kalde „Mænd", „helstøbte Kvinder", „christelige Karakterer".

Man har sagt om den gamle Goßner, hvis „lille Skatkiste" I maaske elske: „Han kjendte ikke til Menneskefrygt, men han var ogsaa utilgængelig for Smiger." Det viste han 1848 i Berlin. Da de regulære Tropper i Revolutionstiden atter besatte Berlin, faldt nogle af Pøbelen, som havde holdt Barikaderne besatte. Af Menneskefrygt befalede Regjeringen, at alle Præster skulde gaa med ved disse Barikadeheltes Begravelse. De gjorde det ogsaa alle med Undtagelse af Goßner og Büchsel. Disse to ventede derfor at faa deres Afsked, men der skete dem Ingenting. Man havde Respekt for denne Selvstændighed.

Kjære troende Broder og Søster! En saadan Mand, en saadan helstøbte Kvinde, en saadan christelig Karakter, der veed, hvad den vil og staar fast og urokkelig i Troen, bliver Du kun ad den Vej, ad hvilken Paulus er bleven det. Han angiver Vejen i det bekjendte Ord: „Jeg formaaer alt i Christo, som gjør mig stærk." P. T.

Lykkelig i Christus Jesus.

Fru Krüger, Enke efter Oberst Krüger, var en meget alvorlig, værdig gammel Dame, kjendt og agtet rundt omkring. Det var sjelden at se et Smil paa hendes Ansigt, og hun sagde til sig selv og til andere, at hendes Liv havde været en Kjæde af Skuffelser.

„Gud har gjort mit Liv ensomt og tomt," sagde hun, „men han gjør jo, hva ham behager!" Og naar hun talte saa, lagde der sig altid et smerteligt, bittert Træk om hendes Mund.

Hun var hver eneste Søndag i Kirke med sine to Døtre. „Søndag gaaer jeg til Kirke", sagde hun, „det er jeg Gud og Menigheden skyldig." Men til andre Møder kom hun ikke, det regnede hun for unødvendigt og upassende for sig.

Af sin store Formue gav hun aarlig bestemte Summer til velgjørende Øjemed, det „var hun Gud og Menneskene skyldig."

Børn havde hun ikke havt, men hun havde taget to unge Piger til sig. Med et smerteligt Udtryk hviler hendes Blik paa de to unge Piger, der var bleven hendes Døtre fra den Gang, hun havde handlet ikke efter sin Forstand og sine faste Grundsætninger, men efter sit Hjertes Tale.

„Det var i en svag Stund, jeg gjorde det," kunde hun en og anden Gang tænke.

Hvor havde hun ikke forglemt sig den Gang, da Havets Brølen overdøvede Menneskenes Raab, da Raketterne flammede mod Himlen fra det fremmede Skib, da der lød Nødskrig om Guds og Menneskers Hjælp — da havde Fru Anna Krüger ønsket, at hun havde været Mand, at hun kunde gaaet med i Redningsbaaden og sat sit Liv ind for de fremmedes Liv.

Men hun var jo en Kvinde, og hvad hjalp hendes varme Ønsker? Dog hun var levende med, og hun saa, hvordan Baaden sattes ud, hvordan de to Gange var ude ved det synkende Skib og fik reddet de fleste — dog ikke alle.

Mange hjælpende Hænder straktes ud mod de gjennemvaade skibbrudne Mennesker, og Fru Krüger holdt to vaade, skjælvende Børn i sine Arme.

„Mama, Papa! Hvor er Mama? Mama! Mama!"

Det var Fru Krügers saakaldte „svage Stund." Fra den Stund var de to smaa hendes Børn. Og hun kom til at elske disse to, den guldlokkede Marie og den sortøjede Anna. Og de to elskede hende igjen, men ofte lagde hendes tunge Suk sig som Tryk paa de unge Hjerter.

De gjorde sit bedste for at glæde hende, og de studerede formelig hendes Ord og Miner for at være hende til Behag. Men tale med dem gjorde hun ikke meget af; Lydighed og Taushed var Opgaven. Naar de var alene, havde de Lov at lege og støje, men naar hun var tilstede, maatte de altid liste sig frem paa Tæerne. Hun var nok venlig mod dem, ja elskede dem ogsaa, men hun merkede snart, eftersom de voksede op, at hun ikke vandt deres Hjerter. Der blev ingen Fortrolighed.

De voxede op til fromme, snilde Piger, og ofte havde F u Krüger beundret dem, naar de sad i Kirken, hvor de fulgte levende med. Men hun selv hørte til de Slags Folk, der nok beder, men ikke venter nogen Bønhørelse. Hun troede paa Gud, og hun vilde have bekjendt sin Tro paa Gud lige til Skafottet og forsvaret sin Tro mod alle Angreb, men hun ventede hverken Almagtens eller Barmhjertighedens Gjerninger fra ham. Hun begjærede ikke hans Samfund. Læsning i Bibelen, Bøn, Kirkegang, Ærefrygt og tilbedende Underkastelse under hans Vilje — det var hendes Christendom, det var, hvad hun s k y l d t e Gud, hvad hun ogsaa bragte ham i p u n k t l i g L y d i g h e d — under Sukke.

Saaledes gik Aarene. Hvidere blev hendes Haar, skarpere Linjerne i hendes Ansigt, men var hun lige tung? Saa hun da ikke Guds Under?

Jo, et tomt Liv havde hun levet; thi Liv det er at elske,

men at elske er at give sig selv hen. Hvorfor gjorde hun det ikke? Fordi hun ikke kunde, eller fordi hun ikke vilde?

Hvor underlige var dog ikke de to Børn! De forsmaaede, hvad Fru Krüger kaldte „Ungdommens Lykke“, og dog saa de lykkelige ud. Hvor lyste ikke Glæden ud af Maries Øjne, der hun gik saa stille omkring! Og hvor lykkelig saa ikke den livlige Anna ud, straalende af Livskraft og Lyst. Og denne Anna, dette livlige Barn, hvad havde hun ikke sagt en Dag?

„Mama, jeg har en Bøn til Dig!“

„Nu?“

„Kan jeg faa blive Diakonisse?“ Rolig og alvorlig havde hun sagt det. Men Fru Krügers Svar var først spørgende, som man svarer paa et taabeligt Barns taabelige Spørgsmaal, men saa blev det alvorligt, forbauset, opbragt og endelig — skarpt og afvisende.

Anna var bleven bleg; Bebrejdelsen for Utaknemmlighed, som Fru Krüger havde rettet mod hende saa falsk og grusom.

„Jeg vil saa gjerne tjene min Frelser med hele min Kraft,“ havde Anna sagt, og aldrig havde Fru Krüger seet hende saa vakker. Men hendes Blik blev koldt og sørgmodigt.

„Du skal tjene ham derved, at Du husker paa det fjerde Bud,“ var Svaret.

Taus gik Anna bort, og man talte ikke mere om den Ting. Ved Aftensbordet mødtes de igjen.

„Jeg kan ikke miste Dig, Anna. Du er mig jo saa kjær. Kan Du ikke blive lykkelig hos mig ogsaa da?“

Jo, da, Mama.“

Fra den Stund af vidste Fru Krüger, at hendes Børn havde en anden Christendom end hun, en, der gjorde dem lykkelige.

Dagen efter var hun for første Gang med dem paa et Opbyggelsesmøde, men hun følte sig ikke vel der. Det var jo ikke hendes Kirke, hendes Plads, hendes Time — hvad skulde hun der? Børnene fik jo gaa, saa ofte de vilde, skjønt det blev et Offer for hende at undvære dem den Tid; men det Offer fik hun bringe baade Gud og Børnene; hun vilde gjøre hvad hun kunde, for at stille Gud og Børnene tilfreds.

Saa blev Marie syg; hun fik Lungebetændelse. Urolig gik Fru Krüger ud og ind. „Umulig, je kan ikke miste hende!"

„Jeg kan ikke miste Dig," havde hun sagt til Anna, og Anna havde bøjet sig i Lydighed — men her maatte hun bøie sig. „Han er Herren — hans Vilje ske!" Maatte ikke hun bringe ham, hvad hun fordrede af sine Børn — stum Lydighed? Jo, hun taug, knurrede ikke, da Feberen steg, og Kræfterne svandt, men hun — sukkede.

„Mama, se ikke saa bedrøvet ud," bad Marie med svag Stemme.

Ak, turde hun ikke engang sukke til sit Barns Død? Anna havde bøjet sin Vilje under hendes uden Suk; det havde Fru Krüger seet og beundret.

„Maa je ikke være bedrøvet, naar Du lider saa, Barn?"

Den syge smilede venlig. „Jeg er ikke bedrøvet, Mama, og jeg lider ikke stort, og det varer ikke saa længe!"

Fru Krüger smilte, men Smilet var næsten mere sørgmodigt end Sukket.

„Jeg har det godt hos Jesus!" hviskede Marie. Hørte Moderen det? Der gik en Bevægelse gjennem den stærke Kvindes Hjerte, der næsten var stærkere end hendes aarelange prøvede Selvbeherskelse. Men hun kunde dog rejse sig med et Smil og gaa ud. Men da stod med et for hende saa levende hendes „svage Stund." Atter hørte hun Stormens Brøl, atter saa hun Redningsbaaden slaa sig gjennem Søerne, atter saa hun de to grædende Børn — og — hun faldt paa Knæ. „O, mine Børn, mine Hjertens Børn! Gud ske Tak for hin Stund!"

Tys! Var det ikke Sang? Fru Krüger rejste sig og aabnede sagte Døren. Det var Annas klokkerene Stemme:

Selv udi min sidste Nød
Skal jeg ej forsage,
Han, som overvandt al Død,
Vil mig til sig tage.
Styrk mig, Herre, med Din Aand,
Ræk mig selv Din Frelserhaand!

Skjælvende stod Fru Krüger og hørte paa. Var ikke dette en Dødssang? Hvordan kunde Anna synge dette?

„Ubegribeligt!“

Men var ikke hendes Børn hende bestandig ubegribelige? Havde hun ikke levet fjernt fra dem?

„Anna, det er godt at have Jesus! Jeg er lykkelig!“

„Ja, Maja min.“

„Men jeg bliver bedrøvet, naar jeg tænker paa, hvor daarlig jeg har tjent ham. Ofte saa utro!“

„Ja, men han er trofast.“

„Ja, Gud ske Lov! Men jeg skulde bekjendt ham bedre. Ofte har jeg villet tale til Mama og sige hende, hvor godt det er at have Jesus som sin Frelser, men jeg var bange for hende. Hun er ikke lykkelig! Anna, bare hun fik vide, hvor Jesus er god!“

Fru Krüger sank hulkende paa Knæ. Ingen hørte, ingen saa hende uden ham, der ingen glemmer.

„Marie, Barn, vil Du fortælle mig noget om Din Frelser — før — før Du gaar fra mig?“

Marie slog Øjnene op; drømte hun? Var dette Mama?

„Mama, kjære, kjære Mama!“

„Maja, jeg forstaar paa Eder begge, hvor I er lykkelige. Jeg vil ogsaa blive lykkelig. Det er vel vanskeligt i den ellevte Time, men — —“

„O Mama, Jesus gjør Undere,“ hviskede den syge.

„Maja min, da Herren reddede Eder ud af Skibbrudet, og jeg tog eder — det var en Naadetime. Jeg gjorde det da, fordi jeg ikke kunde andet. Men da jeg senere tænkte over det, da mente jeg, at jeg havde gjort en Barmhjertigheds-gjerning. Og nu — nu — er mine Øjne aabnet, og jeg skjønner, at i hin Stund blev der mig vederfaret en Barmhjertighed — ved Eder, mine Børn. Ved Eder finder jeg — Frelseren. Og jeg vil lære at finde ham bedre og bedre.“

„O Mama, Mama, nu er alt lyst. Nu vil Du ikke længer sukke, naar jeg gaar bort, je gaar jo til — Himmelen, til Jesus.“

„Ja, jeg vil give Jesus, hvad Jesus tilhører, ogsaa Dig, mit elskede Barn — ogsaa mig, mit arme, syndige Hjerte — ja alt!“

„O Mama, hvor jeg er glad!"

Et Aar er gaaet, og gamle Fru Krüger og Anna sidder paa Kirkegaarden.

„Ja, Mama, Døden sejrer ikke. Nei, Jesus, han gjør salig."

„Ja, Gud ske Lov for Naaden i Christus!" hviskede den gamle.

Hvor var ikke hun forandret. Ikke længer dette bitre Drag, ikke længer denne stolte Kulde og selvbevidste Værdighed. Nej, et Ansigt, hvorfra der lyste Fred og dyb, ydmyg Glæde.

„Anna, sig mig, vilde Du gjerne blive Diakonisse?"

„Nej, Mama, nej."

„Ja, Du husker — — jeg kunde ikke miste dig." — — Hun standsede, og en fin Rødme farvede hendes Kinder. „Jeg kunde dengang ikke miste dig — dengang levede jeg for mig selv. Men nu, vil Du nu blive Diakonisse, saa — — jeg kan nu."

„Men jeg kan ikke og tør det ikke. Dengang tænkte jeg, Frelseren kaldte mig dertil, og Maja skulde være hos Dig. Men nu har han kaldt Maja, og nu maa Du beholde mig. Nu bliver jeg hos Dig bestandig."

Fru Krüger smilte. „Lov ikke formeget, Barn. Saa længe Gud vil, ikke længer!"

„Ja, som Gud vil! Og saa ere vi lykkelige og glade i ham!"

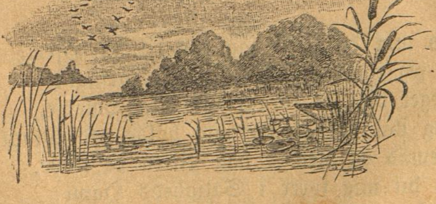

Digte.

Fortrøstningsfuldt Forhold til Frelseren.

Ind paa dit Hjerte, min Jesus, jeg kaster
Mig med de Byrder, som falde paa mig,
Bort fra alt andet med Hjertet jeg haster,
Kun for at nyde min Hvile i dig.
O, hvor din Hvile er sød for den Trætte,
Hvor der er godt i din Kjærligheds Favn,
Du har den Føde, som Sjælen kan mætte;
O, jeg maa prise dit herlige Navn!

Lad mig da hvile saa ind til dit Hjerte,
At jeg i Trængsel ei vorder forsagt!
Meget vil her foraarsage mig Smerte,
Dog skal din Naade mig holde ved Magt.
Fremad og hjemad paa Veien de lider,
Til du mig fører i Saligheds Havn;
Derfor i Modgangs og Medgangens Tider
Priser jeg glad dit høilovede Navn.

Naar jeg dit Samfund maa have og nyde;
Stundelig eie din salige Fred,
Da har alt andet saa lidt at betyde,
Hvad end maa komme, jeg skrækkes ei ved.
Du har paa Banen, saa tornet, saa blodig,
Nedtraadt de skarpeste Torne for mig,
Du mig bereder til tro og taalmodig
Korset at tage og vandre med dig.

Ja, o hvad skulde jeg andet begjære,
Om saa end Alle miskjendte min Vei?
Til din Forsmædelse villig at bære,
Maatte jeg aldrig fremkomme med „nei."
Dog — det er dig, der maa Værket fuldføre,
Men du vil kjende, det er mit Begjær,
Som du har virket — jeg maa dig tilhøre;
Du til dit Hjerte har draget mig nær.

Som du formaner, at Dine maa vaage,
Saa vil jeg holde i Bønnen min Vagt,
Her gjennem Tidernes trykkende Taage
Maa jeg mig stundelig tage i Agt.
Ud af de mange forvildende Røster
Kan jeg ei kjende „den hellige Krig,"
Mere det ligner nok „Lemmernes Lyster,"
Som der er skrevet, saa synes det mig.
(Jak. 4, 1.)

Intet skal mig fra din Kjærlighed skille,
Truer end Satan med hele sin Hær,
Jeg til mit Hjerte dog siger: „Vær stille",
Medens mig Saligheds-Fyrsten er nær.
Ja, o Almægtige! din jeg mig kalder,
Under din blodige Fane jeg staar,
Din er den Ære, at ikke jeg falder,
Din er den Ære, at Kronen jeg faar.

Ja, naar du Kronen og Palmen mig giver,
Naar jeg forklaret paa Thronen dig ser,
Naar med de Frelste ophøiet jeg bliver:
Herlige Tanke! — hvad vil jeg da mer?
Jo, jeg vil kaste mig ned for din Throne,
Med de Udvalgte istemme din Lov,
At med vor Gud du os vilde forsone:
Dette, ja dette vi havde behov.

Her vil jeg lære i Stilhed at savne,
Hvad i din Visdom du skiller fra mig;
Vaander sig Hjertet, mens Sorgerne gavne,
Alt vil jeg tage som Gave af dig.
At du som Konge og Herre regjerer
I mig og over mig, o det er stort!
Derved, kun derved jeg stundelig lærer
At holde Retning mod Himmelens Port.

Kamp imod Kong Alkohol.

Vaagn op, I Kristne, ruster eder
Til Kamp imod Kong Alkohol.
Frygt ei; thi Gud er eders Leder.
Vær stedse iført Troens Skjold.
O vaagner op! Hvor kan I sove,
I Ro og Mag dog ligge saa,
Naar at vor Fjende alt vil vove
For at sin Hensigt at opnaa.

Kong Alkohol med sine Hære
Fordærve vil vor By og Land,
Derfor saa kom nu, Venner kjære,
Og kjæmp, enhver, som kjæmpe kan.
Vi haver ingen Tid at spilde, —
Vor Fjende stedse er paa Vagt —,
Saa kjæmp nu, før det er forsilde,
Drag frem med Mod kun uforsagt.

Er vi kun faa mod Fjender mange,
Det ikke os forskrække maa;
Vor Gud har hjulpet mange Gange
Og vil fremdeles gjøre saa.
Han sikkert vil, at dette Onde
Alt mer' og mer' bekjæmpes maa,
Og at det snart maa gaa tilgrunde,
Ja, snart aldeles Ende faa.

Mærk, Venner, vel, naar Herren kalder,
Og siger: Drag i Striden frem!
Se vore Venner, se, de falder
For Fjendens List nær vore Hjem!
Saa mangen Fader, god og kjærlig,
Han faldt for Drikkedjævlens List.
Kom, lad os kjæmpe sammen ærlig;
Vi Seier vinder glad tilsidst.

Det Hjem, hvor før var Fryd og Hygge,
Hvor de tilsammen Glæden nød,
Er ødelagt ved stærke Drikke.
Der findes ei et Stykke Brød;
Thi paa Saloonen gaar de Penge,
For hvilke skulde kjøbes Brød.
Derfor de stakkels Smaa maa trænge
Og ynkelig maa lide Nød.

Naar Drikkeværten Sine klæder
I Fløil og i Silke rød,
Saa gaar hans Kunders Smaa og græder
Fordi de lider Sult og Nød;
Men dette ei hans Hjerte rører,
Endog han meget vel det ved,
At den Forretning, som han fører,
Forvolder den Elendighed.

Se Drikkeværten, se, han drager
Den unge Mand i Dybet ned,

Den sidste Ørefra ham tager,
Han tjente i sit Ansigts Sved.
Naar ingen Penge fler' han haver,
Saa kastes han paa Gaden ud;
Der gaar han saa omkring og raver
Iblandt det laveste Udskud.

Det Barn, som var sin Faders Glæde
Og var sin Moders Haab og Trøst,
Han sidder nu i Spotters Sæde,
Hvor Spil og Drik er Hjertets Lyst.
Min Ven, har du en Søn at give
Til Offer for Kong Alkohol?
Hvis ei, da maa du ham bortdrive
Fra Thronen og hans Drikkevold.

Kan, Venner, vi den Nød beskue
Og ikke gjøre, hvad vi kan
For at Saloonen underkue
Og slukke denne Helvedbrand?
Betænk, at sexti tusind Sjæle
Gaar aarlig i en Drankers Grav,
Og sikkerlig maa disse dvæle
For evigt i et Flammehav.

Mærk Jesu Ord, at ingen Dranker
Guds Himmerige arve kan!
Naar ei der bliver Bod og Anger,
Han aldrig naar til Himlens Land.
Og skal de deres Sjæl da kræve
Paa Dommens Dag af vores Haand,
Da vil os Rædsel gjennembæve
Og gaa os gjennem Liv og Aand.

Fuldbragt!

Et „Fuldbragt!“ saa mægtig fra Frelseren lød!
— Du, Synder, er fri ved den Helliges Død,
Og Loven er opfyldt for Alle.
En Verden af Synd var paa Frelseren lagt;
— Saa fuldgyldigt Offer har Jesus fuldbragt,
At Gud mig nu hellig kan kalde.

For mig, ja for mig just Guds=Lammet har blødt,
Og derfor Hans „Fuldbragt“ nu klinger saa sødt,
Og Blikket sig straalende hæver.
Fra Hjertet skal lyde en frydefuld Tak,
Og banlyst skal være hvert Vee og hvert Ak; —
Ej mere jeg frygter og bæver.

Thi hør det, hver Synder, hør Frelserens Ord,
O hør dog, hvor Naaden i Kristus er stor,
Hvad Golgathas „Fuldbragt“ betyder:
For Syndens den evige Straf er Du fri,
Og selve dens Magt er for Hver den forbi,
Som under det Ord sig inskyder.

Saa vandrer i Aanden, Guds Venner paa Jord,
Og tager vor Gud paa Hans fuldbragte Ord
I Troen, om stor eller liden.
Er vi blot i Ham, og er Han udi os,
Da skulle vi sejre, hver Fjende til Trods,
Ja, mere end sejre i Striden.

See, forud lyser det evige Land,
Og Gud selv vil føre os frelst til dets Strand
Fra Jordlives fattige Tue.
Og Ham, Jesus Krist, som hernede fik lagt
Ind i os sit evige, store „Fuldbragt“,
Med Tak og med Pris skal vi skue.

Til Hjemmet histoppe.

Til Hjemmet histoppe Du drages, min Sjæl,
Til Jesus og Arven ved Guds Trone.
Vel er og her i Striden med os Immanuel,
Men hist med evig Fred Han skal os krone.

Paa Jorden jeg blev, ak, saa fremmed en Gjæst,
Da Jesus, min Brudgom, vandt mit Hjerte.
Her kan ej ret jeg trives, selv naar det synes bedst,
Nej, hjem jeg længes, bort fra Synd og Smerte.

Min Jesus, Du lede mig lykkelig hjem,
Trods alt, som paa Vejen vil mig fange!
Da skal mit Øje skue din Stad Jerusalem
Og Sjælen stemme i med Frydesange.

I Dig vil jeg leve, i Dig vil jeg dø,
For Dig glad jeg ofrer, hvad jeg ejer;
Thi just naar Hytten falder som Hvedekornets Frø,
Vil Aanden sjunge evig frelst om Sejer.

Derhjemme den hvidklædte Skare alt staar,
Udfriet fra Baand og Lænker tunge.
Ja, naar tilsidst det salige Maal engang jeg naa'r,
Jeg Lammets Lov og Pris skal evig sjunge.

Nøder at knække.

I. Geografiske Gaader.

1. For- og Endebogstaverne af efterfølgende Navne læste nedad danne Navnene paa to af Kristendommens ihærdige Forkæmpere: En Flod i Sibirien. — Et Land i Europa. — En Biflod til Donau. — En By i Holland. — En Ø ved Italien. — En dansk Konge i Hedenold.

2. For- og Endebogstaverne af efterfølgende Navne læste nedad, danner henholdsvis Navnene paa et Kongerige Europa og en Bjærgkjæde i Afrika. En Flod i Rusland, — Indløbet til en Havbugt i Asien, — en By i Rusland, — en By i Italien, — en tysk Provins.

II. Firkantede Nødder.

1. Af 4 E, 3 G, 3 N, 2 A, 2 J, 1 K og 1 L dannes fire Ord som skrevne under hinanden og læste fra oven og fra venstre give Løsningen paa følgende Gaade:

Tidt smager det første en Lækkermund godt;
Det andet kan vise dig Længden og Breden;
En Ejer af tredje er ingen Per Tot;
Var alle det fjerde, da herskede Freden.

2. Af 4 A, 2 E, 2 G, 2 L, 2 N, 1 D, 1 V, 1 B og 1 S dannes fire Ord, som skrevne under hinanden og læste fra venstre og fra oven give Løsning paa følgende Gaader:

Det første løfter ofte højt din Aand;
Det andet blegned for sin Broders Haand;
Det tredje vil ved Petersborg man finde.
Hver Gang du følte Fred i Hjertet inde,
Da var dog vist det fjerde du i Sinde.

III. Gaader.

Mit første nu hersker i hver en Braa,
Hvor Lykke og Sundhed vi finde.
Mit andet tænkte med Gru vi paa,
Var ej Frelserens Ord os i Sinde.
Mit tredje med Fryd vi i Møde gaa,
Med Barnesindet det kommer.
Mit hele da lyder til store og smaa,
Men aldrig det lød i Skærsommer.

Gaadernes Opløsning.

I. Geografiske Gaader. 1. Lena, Ungarn, Tejs, Haag, Elba, Roar, Luther, Ansgar. 2. Neva, Ormusstrædet, Reval, Genua, Elsas, Norge, Atlas. II. Firkantede Nødder. 1. KAGE, ALEN, GENI, ERIG. 2. SANG, ABEL, NEVA, GLAD. III. Gaader. „Glædelig Jul."

Markedsdagene
i
Slesvig, Holsten, Lauenborg og Jylland
for Aaret 1900.

Afkortninger: F betyder Faar, H betyder Heste, K betyder Kvæg, Km betyder Kram, Kt betyder Kreaturer, S betyder Svin, Træv betyder Trævarer. Paa Kvægmarkederne maa falholdes Heste og andere Husdyr.

Slesvig=Holsten og Lauenborg.

Ahrensborg 8 Mai KHKm, 7 Nov. KHKm. **Altona** 2 April (3) Km, 25 Juni (3) Km, 10 Sept. (3) Km, 10 Dec. (17) Km, hele Aaret igjennem hver Mandag og Onsdag Kvægmarked. **Ottensen** 25 Juni KKm, 20 August KKm. **Altrahlstedt** 17 Sept. KHKm. **Aabenraa** 27 Febr. KH, 13 Marts KH, 25 April K, 2 Mai KH, 16 Juli (3) Km, 20 Juli KH, 2 Okt. KH, 16 Okt. KH, 25 Okt. (3) Km, 18 Dec. KH. **Arnis** 20 Juni (2) Km. **Arnum** 1 Mai KH Træv, 2 Oktober KH Træv. **Augustenborg** 21 Mai Km. **Bargteheide** 14 Juni KHKm, 15 Nov. KHKm. **Barmstedt** 2 April KHKm, 13 Juni KHKm, 15 Aug. KHKm, 30. Okt. KHKm. **Basthorst** 5 Marts Km, 2 Nov. Km. **Beidenfleth** 28 Mai Km. **Bergstedt** 9 Juli KHKm, 29 Okt. KHKm. **Bollerslev** 1 Mai KHKm, 6 Okt. KHKm. **Bordesholm** 6 Jan. K. **Bornhøved** 18 Juli Km, 29 Okt. KH. **Bovenau** 3 Okt. Km. **Bramstedt** 25 April (2) KKm, 26 Okt. (2) KHKm. **Bredstedt** 28 Febr. (3) Km, 1 Marts KH, 18 April KH, 25 April KH, 2 Mai KH, 9 Mai KH, 21 Juni (2) Km, 5 Okt. KH, 12 Okt. KH, 19 Okt. KH, 26 Okt. KH., 2 Nov. KH, 9 Nov. KH, 16 Nov. KH, 23 Nov. KH, 6 Dec. (2) Km. **Broager** 22 Mai (2) Km (1) KH, 3 Nov. (2) Km (1) KH. **Bromølle** 8 Juni KH. **Brügge** 25 Juni Km. **Brunsbüttel** 2 Juli (2) Km. **Büchen** 3 April Km, 9 Okt. KHKm. **Burg** i Dithm. 22 Mai KHKm, 2 Okt. KHKm.

Burg p. Fehm. 25 Juni Sko, 17 Okt. (4) Km. **Delve** 5 April Km, 1 Nov. Km. **Dünnevit** 29 Juni KH. **Eckernførde** 26 Febr. (3) Km (1) KH, 30 April KH, 18 Juni (3) Km (1) KH, 1 Okt. (3) Km (1) KH. **Eggebæk** 3 Mai KH, 1 Okt. KH. **Eichede** 16 Okt. KHKm. **Elmshorn** 8 Marts KH, 18 Juni Km, 1 Okt. Km, 1 Nov. KKm. **Flensborg** 12 Febr. KH, 20 Marts KH, 25 Marts (4) Km, 6 April KH, 14 April KH, 20 April KH, 27 April KH, 4 Mai KH, 11 Mai KH, 18 Mai KH, 25 Mai KH, 14 Juli KH, 11 Sept. KH, 14 Okt. (4) Km, 22 Okt. (2) KH, 25 Okt. KH, 1 Nov. KH, 8 Nov. KH. **Frederiksstad** 25 Mai Km, 24 Juli (2) Km (1) KH, 14 Sept. Km, 2 Okt. KHKm, 5 Okt. H. **Garding** 15 Febr. (3) Km, 6 Marts KH, 21 Juni (3) Km, 18 Sept. KH, 16 Okt. KH, 23 Okt. KH, 30 Okt. KH, 6 Nov. KH. **Glückstadt** 13 Mai (3) Km, 15 Juli (3) Km, 21 Okt. (3) Km. **Glysing** 26 Juni Km. **Gram** 9 Mai KHTræv, 20 Okt. KHTræv. **Graasteen** 17 Mai KH, 4 Okt. KH. **Grømitz** 5 April Km, 1 Okt. Km. **Gr. Grønau** 30 April Km, 15 Okt. Km. **Grube** 28 Mai Km, 17 Dec. Km. **Hademarschen** 21 April KH, 22 Okt. (2) KHKm. **Haderslev** 8. Jan. KH, 26 Febr. KH, 5 Marts KH, 12 Marts KH, 19 Marts KH, 26 Marts KH, 2 April KH, 17 April KH, 23 April (3) Km (1) KH, 30 April KH, 7 Mai KH, 14 Mai KH, 21 Mai KH, 28 Mai KH, 5 Juni KH, 11 Juni KH. 18 Juni KH, 25 Juli (3) KmFisk, 17 Sept. KH, 24 Sept. (3) Km (1) KH, 1 Okt. KH, 8 Okt. KH, 15 Okt. KH, 22 Okt. KH, 29 Okt. KH, 5. Nov. KH, 12 Nov. KH. **Hamberge** 26. Sept. Km. **Handevitt** 1 Mai KHKm, 29 Sept. KHKm. **Haselau** 28 Mai Km. **Haseldorf** 22 Okt. Km. **Heide** 20 Marts (2) Km (1) H, 25 April K, 2 Mai K, 10 Juli (2) H, 11 Juli Km, 27 Sept. K, 29 Dec. H. **Heiligenhafen** 10 Juli Km, 19 Dec. Km. **Heiligenstedten** 21 Sept. Tillægsk. **Hellevad** 28 April KH, 10 Okt. KH. **Hennstedt** 24 April KHKm, 19 Sept. KHKm, 6 Dec. KHKm. **Herzhorn** 21 Mai Km, 30 Juli Km. **Hörnerkirchen** 27 April Km, 15 Okt. Km. **Hohenwestedt** 6 April KHKm, 29 Aug. H, 17 Okt. KHKm. **Horst** 19 April KHKm, 16 Okt. KHKm. **Høier** 3 Mai KHTræv, 18 Okt. KHTræv, 25 Okt. KHTræv. **Husum** 4

Jan. KH, 6 Jan. KH, 11 Jan. KH, 18 Jan. KH, 25 Jan. KH, 1 Febr. KH, 8 Febr. KH, 15 Febr. KH, 22 Febr. KH, 1 Marts KH, 8 Marts KH, 15 Marts KH, 22 Marts KH, 29 Marts KH, 2 April KH, 5 April KH, 11 April KH, 19 April KH, 26 April KH, 3 Mai KH, 10 Mai KH, 17 Mai KH, 23 Mai KH, 31 Mai KH, 7 Juni KH, 14 Juni (4) KmUld (1) KH, 21 Juni KH, 25 Juni KH, 26 Juni F, 27 Juni KH, 3 Juli F, 4 Juli KH, 10 Juli F, 11 Juli KH, 17 Juli F, 18 Juli KH, 24 Juli F, 25 Juli KH, 31 Juli F, 1 Aug. KH, 7 Aug. F, 8 Aug. KH, 14 Aug. F, 15 Aug. KH, 21 Aug. F, 22 Aug. KH. 28 Aug. F, 29 Aug. KH, 4 Sept. F, 5 Sept. KH, 11 Sept. F, 12 Sept. KH, 17 Sept. KH, 18 Sept. F, 19 Sept. KH, 25 Sept. F, 26 Sept. KH, 27 Sept. (4) Km, 2 Okt. F, 3 Okt. KH, 9 Okt. F, 10 Okt. KH, 16 Okt. F, 17 Okt. (2) KH, 23 Okt. F, 24 Okt. (2) KH, 30 Okt. F, 31 Okt. (2) KH, 6 Nov. F, 7 Nov. (2) KH, 13 Nov. F, 14 Nov. (2) KH, 20 Nov. KHF, 27 Nov. F, 28 Nov. KH, 6 Dec. KH, 13 Dec. KH, 20 Dec. KH, 27 Dec. KH. **Jels** 24 April KHNeebTrœvHusflidsfremb., 23. Okt. KHNeebTrœvHusflidsfremb. **Itzehoe** 15 Marts H, 25 Marts (4) Km, 17 April K, 1 Sept. H, 7 Sept. K, 9 Sept. (4) Km, 26 Okt. K. **Kaltenkirchen** 9 Okt. (2) KKm. **Kappeln** 16 Marts KH, 2 Mai (2) Km, 17 Okt. (2) Km. **Karby** 18 April KH, 10 Okt. KH. **Keitum** p. Sylt 1 Mai KH Landbrugsfremb., 23. Okt. KHLandbrugsfremb. **Kellinghusen** 9 Mai KHKm, 22 Juni H 1 Aug. H, 8 Aug. Km. **Kiel** 6 Jan. (13) Km (Omslag), 4 Marts (4) Km, 7 Marts H, 26 April K, 1 Juli (4) Km, 4 Juli H, 19 Juli K, 26 Juli K, 2. Aug. K, 9 Aug. K, 16 Aug. K, 23 Aug. K, 30 Aug. K, 6 Sept. K, 13 Sept. K, 20 Sept. K, 27 Sept. K, 4 Okt. K, 7 Okt. (4) Km, 10 Okt. H, 11 Okt. K, 18 Okt. K, 25 Okt. K, 1 Nov. K, 8 Nov. K, 15 Nov. K. **Kirchnüchel** 14 Mai Km, 8 Sept. Km. **Klein=Wesenberg** 1 Okt. Km. **Klipleb** 17 April KH, 10 Sept. KH. **Krempe** 21 Marts (3) KHKm, 17 Okt. (3) KHKm. **Kropp** 22 Okt. KH. **Langhorn** 28 April KHKm, 19 Aug. (2) Km, 20 Aug. KH. **Lauenborg** v. Elbe 26 Jan. S, 23 Febr. S, 30 Marts S, 19 April (2) KHKm, 27 April S, 25 Mai S, 29 Juni S,

27 Juli S, 31 Aug. S, 28 Sept. S, 4 Okt. (2) KHKm, 26 Okt. S, 7 Dec. S, 28 Dec. S. **Læk** 27 Febr. KH, 6 Marts KH, 13 Marts KH, 20 Marts KH, 27 Marts KH, 8 April KH, 10 April KH, 17 April KH, 24 April KH, 1 Mai KH, 8 Mai KH, 15 Mai KH, 21 Mai (3) Km (2) KH, 29 Mai KH, 5 Juni KH, 12 Juni KH, 19 Juni KH, 26 Juni KH, 3 Juli KH, 10 Juli KH, 17 Juli KH, 24 Juli KH, 27 Aug. KH, 10 Sept. KH, 4 Okt. (3) Km (1) KH, 8 Okt. KH, 16 Okt. KH, 22 Okt. KH, 29 Okt. KH, 6 Nov. KH, 12 Nov. KH, 19 Nov. KH, 26 Nov. KH, 3 Dec. KH, 10 Dec. KH, 17 Dec. KH, 24 Dec. KH. **Leezen** 11 Juni Km. **Lensahn** 29 Sept. KH. **Lunden** 4 April (2) Km (1) KH, 4 Okt. (2) Km (1) KH. **Lygumkloster** 13 Marts KH, 27 Marts KH, 25 April (3) Km, 26 April KH, 2 Mai KH, 15 Juni KH, 18 Juli KH, 15 Aug. (2) Km, 16 Aug. KH, 3 Okt. KH. **Lyksborg** 26 Juni (2) Km (1) KH, 25 Sept. (2) Km. **Lütjenborg** 20 Marts KHKm, 23 April K, 23 Juli HKm, 1 Nov. KKm. **St. Margarethen** 15 Juli (2) Km. **Marne** 27 April (2) Km (1) K. 2 Mai K, 9 Mai K, 16 Mai K, 9 Okt. (2) Km (1) K, 17 Okt. K, 24 Okt. K, 31 Okt. K, 7 Nov. K, 28 Dec. H. **Meldorf** 26 Marts (2) Km (1) H, 6 April K, 20 April K, 27 April K, 4 Mai K, 11 Mai K, 18 Mai K, 25 Mai K, 17 Sept. (2) Km (1) H, 5 Okt. K, 12 Okt. K, 19 Okt. K, 26 Okt. K, 2 Nov. K, 9 Nov. K, 16 Nov. K, 23 Nov. K. **St. Michaelisdonn** 1 Mai K, 8 Mai K, 15 Mai KKm, 15 Okt. K, 18 Okt. K, 25 Okt. K. **Mølln** 10 Jan. S, 14 Febr. S, 14 Marts S, 11 April S, 25 April K, 9 Mai S, 13 Juni S, 20 Juni KKm, 11 Juli S, 8 Aug. S, 12 Sept. S, 10 Okt. S, 17 Okt. K, 13 Nov. (3) Km, 14 Nov. S, 12 Dec. S. **Neuenbrook** 28 Juli H. **Neumünster** 3 Mai (2) Km (1) KH, 21 Aug. (2) Km (1) KH, 20 Okt. (2) Km (1) ØkserH. **Neustadt** 22 Febr. (2) Km, 11 Juni Km, 24 Sept. KH, 29 Okt. (3) Km. **Nieblum** p. Føhr 1 Marts (2) KH. **Nybøl** (Niebüll) 29 Jan. (3) Km (1) KH, 30 April KH, 7 Mai KH, 18 Juni KH, 20 Juni Km, 15 Okt. KH, 5 Nov. KH. **Niendorf** 29 Mai KKm, 8 Okt. KKm. **Nienstedten** 18 Juni KKm, 24 Sept. KKm. **Norborg** 9 Febr. KH, 7 Mai (2) Km, 8 Mai KH,

18 Sept. (2) Km, 31 Okt. KH. **Nortorf** 20 April KHKm, 14 Nov. KHKm. **Oldenborg** i Holsten 19 Febr. HKmKløver, 24 April K, 13 Juli HKm, 9 Nov. K. **Oldensvort** 10 Juli KH, 14 Aug. KH, 11 Sept. KH, 9 Okt. KH. **Oldesloe** 6 April KHKm, 22 Juni KHKm, 28 Sept. KHKm. **Øster-lygum** 4 Mai KH, 12 Okt. KH. **Pinneberg** 3 April Km, 22 Okt. Km. **Pløn** 12 Marts HKm, 18 Juni HKm, 3 Sept. HKm, 5 Nov. (2) Km (1) KH. **Poppenbüttel** 12 Sept. KHKm. **Preetz** 19 Febr. KHKm, 26 Marts KH, 29 Mai KHKm, 15 Okt. KH. **Quickborn** 26 Marts KKm, 26 Juni KKm, 24 Okt. KKm. **Ravsted** 17 April KH, 8 Okt. KH. **Ratzeborg** 25 Jan. S, 22 Febr. S, 19 Marts (3) Km, 28 Marts KH, 29 Marts S, 26 April S, 31 Mai S, 28 Juni S, 16 Juli (3) Km, 18 Juli KH, 26 Juli S, 30 Aug. S, 27 Sept. S, 24 Okt. KHKm, 25 Okt. S, 29 Nov. S, 27 Dec S. **Reinfeld** 14 Mai KHKm, 12 Nov. KHKm. **Rellingen** 19 Juli Km, 10 Okt. Km. **Rendsborg** 10 Jan. H, 11 Marts (5) Km, 13 Marts KH, 1 Mai KH, 24 Juni (5) Km, 26 Juni KH, 23 Sept. (5) Km, 25 Sept. KH, 24 Okt. KH. **Rødding** 30 April KH, 18 Sept. KH. **Sande** 12 Marts K, 3 Sept. KKm. **Sandesneben** 3 Jan. S, 7 Febr. S, 7 Marts S, 23 Marts Km, 4 April S, 2 Mai S, 6 Juni S, 4 Juli S, 1 Aug. S, 5 Sept. S, 3 Okt. S, 12 Okt. Km, 7 Nov. S, 5 Dec. S. **Satrup** 30 April KH, 15 Sept. KH. **Schafflund** 10 April KH, 20 Sept. KH. **Skovby** 26 Sept. KH. **Schenefeld** 3 Mai KH, 11 Okt. KHKm. **Skjærbæk** 25 April KHTræv, 17 Okt. KHTræv. **Schiffbek** 25 Juni KH. **Schiphorst** 15 Mai Km, 19 Okt. Km. **Schlamersdorf** 14 Juni Km. **Slesvig** 9 Jan KH, 18 Febr. (10) Km, 14 Marts KH, 3 April KH, 17 April KH, 24 April KH, 1 Mai KH, 8 Mai KH, 1 Sept. (8) Km, 5 Sept. (2) KH, 19 Okt. KH, 26 Okt. KH, 2 Nov. KH **Schønberg** 7 Mai Km, 29 Okt. Km. **Schwabstedt** 18 Sept. KHKm. **Schwarzenbek** 20 April K, 2 Okt. K. **Segeberg** 8 Febr. H, 6 Mai (2) KHKm, 23 Aug. (2) KHKm, 1 Nov. (2) KHKm. **Siebenbäumen** 25 Mai Km, 26 Okt. Km. **Siek** 3 April KHKm, 27 Nov. KHKm. **Sønderborg** 15 Marts KH, 22 Marts KH, 5 April KHKm, 23 Mai KH, 18

Juli Km, 1 Okt. (2) Km, 19 Okt. KH. **Steinbek** 21 Mai KHKm. 1 Okt. KHKm. **Steinberg** 6 April KH, 12 Okt. KH. **Sønderbrarup** 26 April KH, 30 Juli (3) Km (2) KH, 15 Okt. KH. **Sønderstapel** 24 April (2) KHKm, 5 Okt. (2) KHKm. **Sülfeld** 20 Juni Km, 31 Okt. K. **Tellingstedt** 1 Mai KHKm, 25 Okt. KHKm. **Tinglev** 4 April KH, 23 Aug. KH. **Tønning** 27 Mai (4) Km, 27 Juni KH, 4 Juli KH, 11 Juli KH, 18 Juli KH, 25 Juli KH, 1 Aug. KH, 8 Aug. KH, 15 Aug. KH, 17 Aug. KHKm, 22 Aug. KH, 29 Aug. KH, 5 Sept. KH, 12 Sept. KH, 13 Sept. HTillægsk., 19 Sept. KH, 26 Sept. KH, 3 Okt. KH, 10 Okt. KH, 15 Okt. KH, 17 Okt. KH, 22 Okt. KH, 24 Okt. KH, 28 Okt. (2) Km, 29 Okt. KH, 31 Okt. KH, 5 Nov. KH, 7 Nov. KH, 14 Nov KH. **Toftlund** 26 April KHTrævReebHusflidsfremb, 31 Okt. KHTrævReebHusflidsfremb. **Tønder** 12 Jan. KH, 2 Marts KH, 9 Marts KH, 16 Marts KH, 23 Marts KH, 30 Marts KH, 6 April. KH 14 April KH, 20 April KH, 27 April KH, 4 Mai KH, 11 Mai KH, 18 Mai KH, 25 Mai KH, 1 Juni KH, 6 Juni (4) KmUld, 6 Juli KH, 13 Juli KH, 20 Juli KH, 27 Juli KH, 3 Aug. KH, 7 Aug. KH, 10 Aug. KH, 17 Aug. KH, 24 Aug. KH, 31 Aug. KH, 4 Sept. KH, 7 Sept. KH 14 Sept. KH, 21 Sept. KH, 25 Sept. KH, 28 Sept. KH, 1 Okt. (3) KmHumle, 5 Okt. KH, 12 Okt. KH, 19 Okt. KH, 26 Okt. KH, 2 Nov KH, 9 Nov. KH, 16 Nov. KH, 23 Nov. KH, 7 Dec. KH, 14 Dec. KH. **Treia** 2 Mai KH. **Trittau** 31 Jan. S, 28 Febr. S, 28 Marts S, 25 April S, 28 Mai KKm, 30 Mai S, 27 Juni S, 25 Juli S, 29 Aug. S, 26 Sept. S, 22 Okt. KKm, 31 Okt. S, 28 Nov. S, 19 Dec. S. **Uetersen** 20 April KHKm, 8 Juni Km, 26 Juli Km, 19 Okt. KKm. **Ulderup** 3 April KH, 26 Okt. KH. **Viøl** 18 April KHKm, 13 Sept. KHKm. **Wakken** 17 April KH, 9 Okt. KH. **Wandsbek** 4 Jan. KH, 11 Jan. KH, 18 Jan. KH, 25 Jan. KH, 1 Febr. KH, 8 Febr. KH, 15 Febr. KH, 22 Febr. KH, 1 Marts KH, 8 Marts KH, 15 Marts KH, 22 Marts KH, 29 Marts KH, 5 April KH, 11 April KH, 19 April KH, 23 April KHKm, 26 April KH, 3 Mai KH, 10 Mai KH, 17 Mai KH, 23 Mai KH, 31 Mai KH, 7 Juni KH, 11 Juni KHKm, 14

Juni KH, 21 Juni KH, 28 Juni KH, 5 Juli KH, 12 Juli KH, 19 Juli KH, 26 Juli KH, 2 Aug. KH, 9 Aug. KH, 16 Aug. KH, 23 Aug. KH, 27 Aug. KHKm, 30 Aug. KH, 6 Sept. KH, 13 Sept. KH, 20 Sept. KH, 27 Sept. KH, 4 Okt. KH, 11 Okt. KH, 15 Okt. KHKm, 18 Okt. KH, 25 Okt. KH, 1 Nov. KH, 8 Nov. KH, 15 Nov. KH, 22 Nov. KH, 29 Nov. KH, 6 Dec. KH, 13 Dec. KH, 20 Dec. KH, 27 Dec. KH. **Wedel** 13 Febr. Km, 14 April KKm, 8 Aug. H, 26 Okt. Okf.FKm. **Wesselburen** 25 April KHKm, 2 Okt. KHKm. **Westensee** 26 Nov. Km, **Wewelsfleth** 17 Juni (2) Km. **Wilster** 4 Jan. H, 26 April KH, 30 Juli H, 24 Aug. (8) Km, 17 Okt. K, 24 Okt. K, 31 Okt. K. **Wyk** p. Føhr 2 Mai (4) Km, 18 Okt. (4) Km (1) KH. **Zecher** 3 Sept. Km.

Jylland.

Hjørring Amt.

Aalbæk, 2 Okt. Kreaturer. **Agersted,** 26 Sept. Kvæg og Faar. **Blokhus,** 16 Marts Heste og Kvæg. **Flauenskjold,** 10 April Kreaturer; 11 Sept. og 7 Nov. Kvæg og Faar. **Frederikshavn,** Torvedag hver Onsd. og Lørd., fra Okt. til Jul hver Lørdag med lev. Kreaturer. 18 April Kreaturer; 25 Spt. Kvæg, Faar og Heste; 24 Okt. Kvæg og Faar. **Hjallerup,** 5 April Heste og Kvæg; 26 April Kreaturer; 1 og 2 Juni Heste; 4 og 25 Okt. samt 15 Nov. Kvæg og Foor. **Hjørring,** Torvedag hver Lørdag, i Nov. og Dec. tillige hver Onsdag; anden Lørdag i Marts, April, Maj og Juni samt hver Lørdag fra Okt. til Jul med lev. Kreaturer. 6 Febr. Heste; 17 og 31 Marts Heste og Kvæg; 30 Maj og 28 Juni Heste: 22 Sept. og 13 Okt. Kvæg og Faar. **Jetsmark,** 27 Sept. Kvæg og Faar. **Læsø,** 7 April Kreaturer; 8 Sept. Kvæg og Faar. **Løkken** 11 April Kreaturer; 5 Okt. Kvæg og Faar. **Løkkensvej Kro,** 20 Sept. Kvæg og Faar. **Sindal,** 30 April Kreaturer; 21 Sept. og 16 Okt. Kvæg og Faar. **Skræm,** 14 Sept. Heste, Kvæg og Faar. **Sæby,** Torvedag hver Lørdag. 3 April Heste og Kvæg; 19 Sept. og 9 Okt. Kvæg og Faar. **Thiese,** 19 April Kreaturer. **Tversted,**

15 Sept. Kvæg og Faar. **Vester Brønderslev,** første Mandag i Sept, Marked med Heste Kvæg og Faar; anden Mandag i de øvrige elleve Maaneder Marked med Kreaturer. **Øster Svendstrup,** 6 April Kreaturer; 29 Juni Heste. **Øster V:aa,** 2 April og 6 Okt. Kreaturer,

Aalborg Amt.

Aabybro, 4 April Kreaturer; 13 Sept, Kvæg, Faar og Heste. **Aalborg,** Torvedag hver Onsdag og Lørdag. Hver Tirsdag Market med levende Hornkvæg, Faar og Svin (naar Helligd., eller Grundlovsdag, Søgnedagen derefter). 8 Febr. og 20 Marts Heste; 18 Sept. og 17 Okt. Kvæg og Faar; 12 Dec. Heste og Kvæg. **Aars,** 13 Febr. og 5 April Kreaturer; 5 Sept., 1 Okt. og 7 Nov. Kvæg og Faar. **Hadsund,** 4 April og 7 Maj Kreaturer; 5 Sept. Heste, Kvæg og Faar; 3 Okt. Kvæg og Faar. **Hals,** 24 Sept Kvæg og Faar. **Hvalpsund,** 9 Maj Kreaturer; 6 Okt. Kvæg og Faar. **Løgstør,** Torvedag hver Lørdag; sidste Tirsdag i hver Maaned Torvedag med lev. Kreaturer. 4 April Kreaturer; 18 Juli, 15 Sept., 15 Okt. og 19 Nov Kvæg og Faar. **Nibe,** Torvedag hver Mandag og Fredag, anden og tredie Mandag i hver Maaned med lev. Kreaturer. 10 Marts Heste og Kvæg; 25 April Kreaturer; 10 Sept. Kvæg, Faar og Heste; 2 Okt. og 5 Nov. Kvæg og Faar. **Nørre Sundby,** Torvedag hver Onsdag og Lørdag; hver Tirsdag fra Oktober til Fastelavn Torvedag med Kreaturer. 7 Febr. og 19 Marts Heste og Kvæg; 21 April Kreaturer; 5 og 16 Okt. Kvæg og Faar. **Skjørping,** 18 Jan., 14 Febr. og 15 Marts Heste og Kvæg; 9 April og 17 Maj Kreaturer; 14 Juni og 4 Juli Heste og Kvæg; 19 Sept., 18 Okt, 8 Nov. og 6 Dec. Kvæg og Faar. **Ulstrup** (Hornum Station), 17 Jan. Kreaturer; 12 Marts Heste og Kvæg; 2 Juli Kvæg og Heste; 17 Sept. og 3 Dec. Kvæg og Faar. **Vester Hassing,** 30 Marts Kreaturer; 12 Sept. Kvæg og Faar.

Thisted Amt.

Bjergets Kro, 2 April Kreaturer; 26 Sept. Kvæg, Faar og Heste. **Fjerritslev,** 9 Marts Heste og Kvæg; 19 Juli Kvæg og Faar; 10 Okt. Heste, Kvæg og Faar. **Hurup,** 9

Febr. Heste og Kvæg; 6 Juni Heste; 3 Sept. Heste, Kvæg og Faar. **Hvidbjerg**, 17 April Kreaturer; 1 Okt. Kvæg og Faar. **Koldby**, 20 April Kreaturer; 27 Sept. Kvæg, Faar og Heste. **Nykjøbing**, Torvedag hver Lørdag, hver anden Lørdag mellem Mikkelsd. og Jul med lev. Kreaturer. 12 Febr. Heste og Kvæg; 13 Marts Heste; 23 April Kreaturer; 8 Juni Heste; 21 Juli og 22 Sept. Heste, Kvæg og Faar; 12 Okt. Kvæg, Faar og Heste. **Thisted**, Torvedag hver Onsdag og Lørdag. 10 Febr. og 12 Marts Heste; 11 April og 7 Maj Kreaturer; 7 Juni Heste og Uld; 5 Sept. Heste, Kvæg og Faar; 28 Sept. Kvæg, Faar og Heste; 13 Okt. Kvæg, Faar og Uld (forhen Store Onsdag). **Vilsund**, 10 April Kreaturer; 20 Juli Kvæg og Faar. **Øsløs**, 30 Juni Heste.

Viborg Amt.

Aalestrup, 21 Marts Heste og Kvæg; 19 April Kreaturer; 13 Sept. Kvæg, Faar og Heste; 21 Nov. Kvæg og Faar. **Aus**, 1 Maj Kreaturer; 21 Sept. Kvæg og Faar. **Bjerringbro**, første Torsdag i hver Maaned, i Juli dog Mandag 9 Juli, Marked med Kreaturer. **Kjellerup**, 4 April og 7 Maj Kreaturer; 26 Sept. og 18 Okt. Kvæg og Faar. **Knudstrup**, 28 Juni Kreaturer. **Selde**, 18 April Kreaturer; 20 Sept. Kvæg og Faar. **Skals**, 6 April Kreaturer; 22 Sept. Kvæg og Fear. **Skive**, Torvedag hver Tirsdag og Fredag. 3 Jan., 13 Febr. og 14 Marts Heste og Kvæg; 24 April og 10 Maj Kreaturer; 9 Juni Heste; 23 og 24 Juli og 8 Sept. Heste, Kvæg og Faar; 1 Okt. Kvæg, Faar og Heste; 15 Nov. Kvæg og Faar. **Stoholm**, 15 Maj Kreaturer; 18 Sept. Kvæg og Faar. **Ulstrup Station**, 16 Maj Kreaturer; 18 Sept. Kvæg og Faar. **Viborg**, Torvedag hver Onsdag og Lørdag, sidste Lørdag i hver Maaned og fra Mikkelsdag til Jul hver Lørdag med lev. Kreaturer. 4 Jan. Heste; 14 Febr. Heste og Kvæg; 22 Marts, 7 og 28 April og 26 Maj Kreaturer; 23 Juni (Snapstingsmarked) Heste og Kvæg; 24 og 25 Sept. (Toftemarked) Kvæg, Faar og Heste; 20 Okt. og 24 Nov. Kvæg og Faar; 22 Dec. Heste og Kvæg.

Randers Amt.

Allingaabro, 23 Febr. og 6 April Heste og Kvæg; 4 Maj Kreaturer; 20 Juli og 4 Sept. Kvæg og Faar; 12 Okt. Kvæg, Faar og Heste. **Ebeltoft**, 13 Febr., 22 Marts og 27 Juni Heste og Kvæg; 19 Sept Kvæg og Faar. **Gjerlev,** 30 April Kreaturer; 5 Okt. Kvæg og Faar. **Glæsborg,** 17 April Kreaturer; 27 Sept. Kvæg, Faar og Heste. **Grenaa,** Torvedag hver Lørdag. 21 Marts og 5 Juli Heste og Kvæg; 28 Sept. og 6 Nov. Kvæg og Faar. **Havndal,** 26 April Kreaturer; 25 Juli, 28 Sept. og 22 Nov. Kvæg og Faar. **Hobro,** Torvedag hver Fredag. 19 Jan. Heste og Kvæg; 15 Febr. Kreaturer; 16 Marts Heste og Kvæg; 11 April og 18 Maj Kreaturer; 15 Juni og 5 Juli Heste og Kvæg; 10 Aug. Kvæg og Faar; 20 og 21 Sept. Heste, Kvæg og Faar; 19 Oktober og 9 Nov. Kvæg og Faar; 7 Dec. Kvæg, Faar og Heste. **Kolind** 14 Febr. Heste og Kvæg; 28 Marts, 8 Maj og 21 Juni Kreaturer; 18 Juli Heste, Kvæg og Faar; 12 Sept. Kreaturer; 14 Nov. Kvæg og Faar; 20 Dec. Kreaturer. **Mariager,** Torvedag første og tredie Torsdag i hver Maaned med Kreaturer. 7 Marts og 10 Juli Kreaturer; 4 Okt. og 7 Nov. Kvæg og Faar. **Mørke,** 18 Maj Kreaturer; 15 Okt Kvæg og Faar. **Rimtofte,** 15 Febr. Heste og Kvæg; 17 Okt. Kvæg og Faar. **Ny Løgten,** første Onsdag i hver Maaned Kreaturer. **Randers,** Torvedag hver Onsdag og Lørdag, sidste Dag med Kreaturer. 5 og 6 Jan., 16 og 17 Febr., 3, 10, 24 og 31 Marts Heste; 5 Maj Kreaturer; 18 og 19 Juni Uld; 6 og 7 Juli Heste; 6 og 7 Sept. Heste, Kvæg og Faar; 29 Sept. Kvæg, Faar og Heste; 27 Okt. Kvæg, Faar og Uld; 10 Nov. Kvæg og Faar; 14 Dec. Heste og Kvæg. **Rønde,** 23 Marts Kreaturer; 18 Sept. og 21 Nov. Kvæg og Faar. **Sjelbro,** 9 Marts, 18 April og 15 Maj Kreaturer; 25 Okt. Kvæg og Faar. **Thirstrup,** 14 Marts Heste og Kvæg; 21 Sept. Kvæg og Faar. **Thorup Pakhus,** 10 Maj Kreaturer; 17 Sept. Kvæg og Faar; 12 Okt. Kvæg, Faar og Heste. **Trustrup,** 9 Maj Kreaturer; 17 Aug. og 10 Okt. Kvæg og Faar.

Aarhus Amt.

Aarhus, Torvedag hver Onsdag og Lørdag, den sidste

Dag med lev. Kreaturer. 8 Jan., 19 og 26 Febr., 5, 19 og 26 Marts og 2 April Heste; 17 April og 7 Maj Kreaturer; 9 Juli Heste og Kvæg; 16 Okt. Kvæg og Faar; 15 Dec, Heste og Kvæg. **Brædstrup,** 5 Maj Kreaturer; 21 Juli og 19 Okt. Kvæg og Faar. **Hadsten,** 30 Marts og 24 April Kreaturer; 3 Sept. og 11 Okt. Kvæg og Faar. **Hammel,** 25 Jan. Heste og Kvæg; 25 April og 17 Maj Kreaturer; 27 Juli, 13 Okt. og 3 Dec. Kvæg og Faar. **Horsens,** Torvedag hver Torsdag (i Fasten dog Onsdag) og hver Lørdag; første og tredie Torsdag i hver Maaned samt hver Torsdag i Okt., Nov. og Dec. indtil Jul med lev. Kreaturer. 10 Jan. 21 og 28 Febr, 7, 21 og 28 Marts og 4 April Heste; 18 og 30 April Kreaturer; 13 og 14 Juni Heste og Kvæg; 28 Sept. og 24 Okt. Kvæg og Faar. **Høver Kro,** 21 Marts, 30 April og 24 Sept. Kreaturer; 20 Okt. Kvæg og Faar. **Ny Soelbjerg Krø,** 23 April Kreaturer; 22 Okt. Kvæg og Faar. **Nørre Snede,** 18 April Kreaturer; 31 Okt. Kvæg og Faar. **Odder,** 1 Marts og 5 April Heste og Kvæg; 26 April Kreaturer; 26 Juli Kvæg og Faar; 14 Sept. Heste, Kvæg og Faar; 13 Nov. Kvæg og Faar. **Ry,** 15 Maj Kreaturer; 17 Okt. Kvæg og Faar. **Salten** 10 Juli Heste og Kvæg. **Silkeborg,** Torvedag hver Lørdag. 24 Febr. og 24 Marts Heste og Kvæg; 7 April og 8 Maj Kreaturer; 11 Juni og 11 Juli Heste og Kvæg; 27 Sept. Kvæg, Faar og Heste; 22 Okt. Kvæg og Faar; 22 Nov. og 21 Dec. Heste og Kvæg **Skanderborg,** Torvedag hver Tirsdag, første Tirsdag i hver Maaned samt alle Tirsdage i Fasten og fra 1 Nov. til Jul med lev Kreaturer. 9 Jan, 20 og 27 Febr., 6, 20 og 27 Marts og 3 April Heste; 16 Maj Kreaturer; 12 Juni og 12 Juli Heeste og Kvæg; 12 Sept. og 23 Okt. Heste, Kvæg og Faar. **Truust,** 9 Maj Kreaturer; 23 Nov. Kvæg og Faar. **Tørring,** 8 Maj Kreaturer; 19 Juli og 3 Okt. Kvæg og Faar. **Vrads,** 9 Maj Kreaturer; 19 Sept. Kvæg og Faar.

Vejle Amt.

Brande, 28 Juli og 22 Sept. Kvæg og Faar. **Fredericia,** Torvedag hver Mandag og Torsdag. 12 Jan. Heste;

17 Marts og 7 April Heste og Kvæg; 2 Maj Kreaturer; 13 Juli Heste og Kvæg; 5 Okt. og 16 Nov. Kvæg og Faar. **Give,** 26 Marts og 27 April Kreaturer; 9 Juni og 7 Sept. Heste, Kvæg og Faar; 25 Okt. og 17 Nov. Kvæg og Faar. **Hornsyld,** 28 April Kreaturer; 26 Sept. Kvæg og Faar. **Jellinge,** 12 Maj Kreaturer; 25 Sept. Kvæg og Faar. **Kolding,** Torvedag hver Tirsdag og Fredag. Hver Tirsdag (hvis Helligdag eller Grundlovsdag næstfølgende Hverdag) Marked med Kreaturer. 3 Jan., 23 Febr. 2, 9, 23 og 30 Marts og 6 April Heste; 26 April, 5 og 19 Maj Kreaturer; 14 Juli Heste og Kvæg; 15 Sept. Heste, Kvæg og Faar; 12 Okt. Kvæg, Faar og Heste; 19 Okt., 2 og 9 Nov. Kvæg og Faar. **Randbøl,** 26 April Kreaturer. **Sønder Omme,** 25 April Kreaturer; 22 Okt. Kvæg og Faar. **Uldum,** 24 April Kreaturer; 27 Sept. Kvæg, Faar og Heste. **Vejle,** Torvedag hver Onsdag og Lørdag, hver Onsdag fra 1 Nov. indtil Jul samt anden Onsdag i hver Maaned med lev. Kreaturer. 11 Jan., 22 Febr., 1, 8, 22 og 29 Marts og 5 April Heste; 19 April og 1 Maj Kreaturer; 15 Juni Heste, Kvæg og Faar; 29 Sept. og 26 Okt. Kvæg og Faar.

Ringkjøbing Amt.

Vording Station, 29 Okt. Kvæg og Faar. **Bækmarksbro,** 18 April Kreaturer; 3 Okt. Kvæg og Faar. **Dalager,** 11 April Kreaturer; 30 Aug. Heste, Kvæg og Faar. **Haderup,** 27 April Kreaturer; 19 Okt. Kvæg og Faar. **Herning,** 23 Febr., 17 Marts, 10 April, 12 Maj og 29 Juni Heste og Kvæg; 31 Aug. og 1 Sept. Heste. Kvæg og Faar; 6 Okt. Kvæg, Faar og Heste; 12 Dec. Heste, Kvæg og Faar. **Holstebro,** Torvedag hver Tirsdag og Lørdag; hver anden Tirsdag fra anden Tirsdag efter Oktobermarkedet indtil Jul men Kreaturer. 2 Jan. Heste og Kvæg; 19 Febr. Heste; 15 Marts Heste og Kvæg; 21 April og 5 Maj Kreaturer; 12 Juni Heste og Faar; 25 Juli Kvæg og Faar; 10 og 11 Sept. samt 4 og 5 Okt. Kvæg, Faar og Heste; 17 Nov. Kvæg og Faar. **Kibæk Station,** 9 Maj Kreaturer; 6 Nov. Kvæg og Faar. **Lemvig,** Torvedag hver Lørdag. 17 Febr. Heste; 17 April Kreaturer; 11 Juni Heste og Faar; 27 August

F Kvæg og Faar; 2 Okt. Kvæg, Faar og Heste; 16 Nov. Kvæg og Faar. **Ramme** 28 Aug. Kvæg og Faar. **Ringkjøbing,** Torvedag fra Paaske til Mikkelsdag Lørdag, ellers Onsdag. 20 Febr. Heste; 26 April Kreaturer; 13 Juni Heste og Faar; 26 Juli Kvæg og Faar; 8 Okt. Kvæg, Faar og Heste. **Skjern,** 23 Marts og 27 Juli Heste. **Struer,** 2 Maj Kreaturer; 3 Nov. Kvæg og Faar. **Tarm,** 30 April Kreaturer; 12 Sept. Heste, Kvæg og Faar; 9 Okt. Kvæg og Faar. **Thim,** 12 Nov. Kvæg og Faar. **Ulfkjær,** 25 April Kreaturer; 29 Aug. Heste, Kvæg og Faar; 18 Okt. Kvæg og Faar. **Videbæk,** 30 Juni Kreaturer; 20 Okt. Kvæg og Faar. **Vinderup,** 1 Maj Kreaturer; 3 Okt. Kvæg og Faar.

Ribe Amt.

Aalbæk Mølle, 18 April Kreaturer; 8 Okt. Kvæg og Faar. **Ansager,** 5 Maj Kreaturer; 20 Nov. Kvæg og Faar. **Bække,** 14 Sept. Heste, Kvæg og Faar. **Esbjerg,** Torvedag hver Lørdag. Hver Onsdag fra Nytaar til første Onsdag i Juli og fra sidste Onsdag i Oktober til Nytaar (hvis Hellig- g den foregaaende Søgnedag) Marked med Kreaturer. **Fol- dingbro,** 28 April og 16 Maj Kreaturer; 18 Okt. Kvæg og Faar. **Grindsted,** 18 Juni Kreaturer; 8 Sept. Kvæg og Faar. **Holsted,** 13 Jan. Heste og Kvæg; 10 April Kreaturer; 14 Nov. Kvæg og Faar. **Ribe,** Torvedag hver Lørdag. 22 Febr. og 17 Marts Heste og Kvæg; 17 og 24 April, 1, 8 og 15 Maj Kreaturer; 15 Juni og 31 Juli Heste, Kvæg og Faar; 1 Sept. Kvæg og Heste; 1 Okt. Føl; 2, 9, 16, 23 og 30 Okt. samt 6 Nov. Kvæg og Faar. **Vamdrup,** 7 M[illegible] Heste og Kvæg; 20 Sept. Heste, Kvæg og Faar. **Varde,** Torvedag hver Torsdag. 21 Febr. og 16 Marts Heste og Kvæg; 27 Marts, 23 April og 7 Maj Kreaturer; 14 Juni, 30 Juli, 13 og 14 Sept. samt 10 og 11 Okt. Heste, Kvæg og Faar; 21 Nov. Kvæg og Faar. **Vejen,** 25 April Kreaturer; 20 Juni Heste og Kvæg; 12 Sept. Heste, Kvæg og Faar. **Vorbasse,** 7 April Kreaturer; 1 Aug. Kvæg og Faar. **Ølgod,** 21 April Kreaturer; 24 Okt. Kvæg og Faar.